

ingediend op **969** (2021-2022) – Nr. 1
20 oktober 2021 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot instemming met

- 1° het verdrag tot instelling
van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM),
ondertekend te Brussel op 2 februari 2012;
- 2° de overeenkomst,
ondertekend te Brussel op 27 januari 2021
tot wijziging van het verdrag,
ondertekend te Brussel op 2 februari 2012,
tot instelling
van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	17
Advies van de Raad van State	21
Ontwerp van decreet	33
Bijlagen:	37
– Nederlandse tekst van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme.....	39
– Nederlandse tekst van de overeenkomst tot wijziging van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme.....	101
– Geconsolideerde versie van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme.....	149

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) is de opvolger van het tijdelijke noodfonds, de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF). Het ESM is sinds oktober 2012 operationeel. Het is opgericht als een internationale financiële instelling en doet dienst als het permanente noodfonds. Inmiddels werd een akkoord bereikt over een aantal wijzigingen met betrekking tot de hervorming van het ESM. Die wijzigingen vormen een noodzakelijke stap in de versterking van de Economische en Monetaire Unie zoals dit door de eurogroep en de Europese Raad wordt nagestreefd.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

Het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) is een internationale financiële instelling die tot doel heeft bijstand te verlenen aan lidstaten in moeilijkheden om zo bij te dragen tot financiële stabiliteit in de hele eurozone.

De economic governance waarvan het ESM het sluitstuk is, verplicht de lidstaten om doelstellingen uit te stippelen voor competitiviteit, overheidsfinanciën en financiële stabiliteit. Indien lidstaten toch in financiële moeilijkheden komen kan het ESM noodleningen verschaffen. Deze noodleningen zijn gekoppeld aan het uitvoeren van een assistentieprogramma door de betrokken lidstaat.

De wereldwijde economische en financiële crisis van 2008-2009 zorgde ervoor dat veel lidstaten (waaronder ook eurolanden) van de Europese Unie (EU) hun overheidstekorten zagen toenemen tot ver boven de grenzen die in de Europese begrotingsregels zijn afgesproken. Sinds het bekend worden in oktober 2009 van grote financiële problemen in Griekenland daalde de waarde van de euro. De koersdaling werd veroorzaakt door een afnemend vertrouwen op de financiële markten. Verschillende eurolanden kondigden forse bezuinigingen aan. Daarnaast vond overleg plaats over een structurele oplossing waardoor landen zouden worden gedwongen het stabiliteits- en groeipact na te leven.

Twee financiële stabiliteitsinstrumenten werden opgericht om voorwaardelijke bijstand te verlenen aan landen die moeilijkheden ondervinden om zich te financieren, met name de tijdelijke Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) en het Europees Financieel Stabiliteitsmechanisme (EFSM).

Het ESM werd door middel van een verdrag tussen de lidstaten van de eurozone ingesteld als een intergouvernementele organisatie naar internationaal publiekrecht met vestiging in Luxemburg. Het ESM wordt in onderlinge overeenstemming geactiveerd indien dat onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. Het ESM nam dus de rol over van de EFSF en EFSM bij het verstrekken van externe financiële bijstand aan lidstaten van de eurozone. Het is sinds oktober 2012 operationeel. Het statuut van het ESM is opgenomen in een bijlage bij het verdrag. Het ESM heeft een raad van gouverneurs die bestaat uit de ministers van Financiën van de lidstaten van de eurozone, met de Europese commissaris voor Economische en Monetaire Zaken en de voorzitter van de Europese Centrale Bank (ECB) als waarnemers. Deze raad kiest uit zijn stemgerechtigde leden een voorzitter.

Hoewel het ESM een intergouvernementele instelling is, voorzag de functioneringsmodaliteiten ervan bij het beheer toch een essentiële rol voor de EU-instellingen en

voornamelijk voor de Commissie. Het onderzoek of er een risico voor de financiële stabiliteit van de gehele eurozone is en de grondige analyse van de houdbaarheid van de overheidsschuld van de betrokken lidstaat werd door de Commissie in overleg met de ECB uitgevoerd. Het was de Commissie die met de betrokken lidstaat onderhandelde over een macro-economisch aanpassingsprogramma. Uiteindelijk was de Commissie samen met het IMF en in overleg met de ECB verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de beleidsvoorwaarden uit het macro-economische aanpassingsprogramma. Met het wijzigingsverdrag zal het ESM hierin een rol toebedeeld krijgen.

Sinds 1 juli 2013 is het ESM het enige en permanente mechanisme dat nieuwe aanvragen voor financiële bijstand kan behandelen. Het ESM betekent een aanvulling van het kader voor een versterkt economisch toezicht in de EU. Dit kader focust op preventie en vermindert het gevaar voor een crisis in de toekomst.

Met een gestort kapitaal van 80,5 miljard euro is het ESM een van de grootste internationale financiële instellingen. Het totaal onderschreven kapitaal bedraagt ongeveer 704,8 miljard euro. België heeft op dit ogenblik een aandeel van 3,4454 procent in het kapitaal van het ESM. Samen met de EFSF kan het ESM in totaal 700 miljard euro aan kredieten verstrekken. Het grootste deel van die middelen wordt op de financiële markten verkregen.

Het ESM biedt hulp aan landen van de eurozone die met financiële problemen te kampen hebben. Toegang tot financiële bijstand van het ESM wordt verleend op basis van stringente voorwaarden op het vlak van beleid in het kader van een macro-economisch aanpassingsprogramma en een rigoureuze analyse van de houdbaarheid van de overheidsschuld.

Het ESM en EFSF hebben tijdens de financiële crisis een belangrijke rol gespeeld en 254,5 miljard euro aan leningen uitgegeven ter ondersteuning van Griekenland, Ierland, Portugal, Spanje en Cyprus. Het EFSF heeft in de periode 2010-2012 noodsteun verleend aan Griekenland, Ierland en Portugal. Daarna heeft het ESM financiële steun aan Spanje (december 2012), Cyprus (2013) en Griekenland (2015) verleend. Zonder deze hulp hadden sommige van deze landen de eurozone moeten verlaten en/of was de eurozone uit elkaar gevallen. De ondersteuning door het EFSF en ESM heeft geleid tot beter presterende landen met een sterkere economie, en tot hernieuwde toegang tot de kapitaalmarkten. Ierland (december 2013), Spanje (december 2013), Portugal (mei 2014), Cyprus (maart 2016) en Griekenland (augustus 2018) hebben met succes de EFSF/ESM-programma's beëindigd. Ierland, Portugal, Spanje en Cyprus zijn nu onderworpen aan een 6-maandelijks post-programmatoezicht tot zij 75 procent van het geleende kapitaal hebben terugbetaald. Wegens de buitengewone ernst van de situatie werd Griekenland in 2018 onderworpen aan een driemaandelijks versterkt toezicht.

Totstandkoming ESM-verdrag

Begrotingstekorten en financiële problemen van een paar eurozonelanden leidden in 2010 tot de zogenaamde eurocrisis. De euro daalde in waarde en op de financiële markten nam het vertrouwen in de gemeenschappelijke munt af.

Voor de korte termijn werd daarom op 7 juni 2010 de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit (European Financial Stability Facility, EFSF) opgericht. De toen zestien eurozonelanden gaven waarborgen tot 440 miljard euro voor leningen aan lidstaten in moeilijkheden.

Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad op 28 en 29 oktober 2010 kwamen de staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten overeen dat de lidstaten een permanent noodfonds moeten instellen om de financiële stabiliteit van de

eurozone in haar geheel te vrijwaren. De voorzitter van de Europese Raad kreeg de opdracht om te overleggen met de leden van de Europese Raad over een beperkte verdragswijziging die daarvoor nodig was.

Op 16 december 2010 diende België als toenmalig Raadsvoorzitter, een voorstel in voor een besluit tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag van Lissabon. De Europese Raad van 16 en 17 december 2010 bereikte daarover een akkoord. Aan artikel 136 wordt toegevoegd dat de eurolanden een stabiliteitsmechanisme zullen instellen dat moet worden geactiveerd indien dat onontbeerlijk is om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. Het verlenen van financiële steun uit hoofde van het stabiliteitsmechanisme zal aan stringente voorwaarden worden gebonden. Het mechanisme kreeg de naam Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM). De beslissing van de Europese Raad werd goed onthaald op de financiële markten.

Op 25 maart 2011 was de Europese Raad het eens over de noodzaak om een Europees stabiliteitsmechanisme in te stellen door bij artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) het volgende lid toe te voegen: "De lidstaten die de euro als munt hebben, kunnen een stabiliteitsmechanisme instellen dat geactiveerd wordt indien dat onontbeerlijk is om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme zal aan stringente voorwaarden gebonden zijn."

Vervolgens werden op 20 juni de verdere details vastgelegd door de EU-ministers van Financiën. Op 11 juli 2011 werd een eerste versie van het ESM-verdrag ondertekend. Op 21 juli 2011 beslisten de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de eurozone echter het ESM meer flexibel en doeltreffend te maken. Een tweede versie van het ESM-verdrag werd op 2 februari 2012 ondertekend door de ambassadeurs van de landen van de eurozone.

Letland trad op 1 januari 2014 toe tot de eurozone. Aan de Raad van gouverneurs van het ESM werd een verzoek gestuurd om toe te mogen treden tot het ESM. Litouwen verzocht de Raad van gouverneurs van het ESM te mogen toetreden tot het ESM, aangezien het op 1 januari 2015 tot de eurozone toetrad.

De Raad van gouverneurs zal met onderlinge overeenstemming moeten instemmen met de aanpassingen van het ESM-verdrag ten gevolge van de toetreding van de nieuwe leden conform artikel 44.

Letland is op 13 maart 2014 toegetreden tot het ESM-verdrag. Litouwen is op 3 februari 2015 toegetreden.

Totstandkoming wijzigingsovereenkomst

Op 4 december 2019 bereikte de eurogroep een principiële akkoord over een aantal elementen met betrekking tot de hervorming van het ESM. Over de reikwijdte van een aantal nieuwe taken voor het ESM was reeds door de ministers van Financiën gerapporteerd aan de Eurotop van december 2018. Het betreft vooral de oprichting van de gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds, de verdere ontwikkeling van de financiële instrumenten van het ESM, de uitbreiding van de rol van het ESM en het bevorderen van de schuldhoudbaarheid. Op 30 november 2020 bereikte de eurogroep het finale akkoord over de ESM-hervorming.

Werkgroep Gemengde Verdragen

Het ESM-verdrag werd op de agenda van 19 juni 2012 van de vergadering van de Werkgroep Gemengde Verdragen geplaatst. Er werd echter geen consensus bereikt over het gemengde karakter van het voorliggende verdrag, noch in de Werkgroep, noch in de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De federale overheid heeft de ratificatieprocedure voltooid en de ratificatieakte neergelegd op 26 juni 2012. Het ESM-verdrag is reeds in werking getreden op 27 september 2012.

De Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van ICBB, legde op 17 oktober 2019 het gemengde (federaal/gewesten/gemeenschappen) karakter van de overeenkomst tot wijziging van het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme vast.

In zijn federaal advies van 8 juni 2021 bij het ontwerp van wet tot instemming met de wijzigingsovereenkomst stelt de Raad van State dat het ESM-verdrag eveneens raakt aan de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen. "Er moet echter worden vastgesteld dat – ondanks het advies van de Raad van State, dat de Werkgroep Gemengde Verdragen intussen is bijgefallen – met het basisverdrag in de praktijk enkel werd ingestemd door de federale wetgever. Gelet op het gemengde karakter van het basisverdrag en de wijzigingen ervan, kan, wat de federale overheid betreft, worden volstaan met de voorliggende instemmingswet. Wat de gemeenschappen en gewesten betreft, zal instemming moeten worden verleend aan zowel het basisverdrag als de voorliggende Overeenkomst."

Tijdens de Werkgroep Gemengde Verdragen van 13 juli 2021 werd ingevolge het advies van de Raad van State, consensus bereikt betreffende het gemengde karakter van het basisverdrag. Deze vaststelling heeft geen juridische gevolgen op internationaal vlak vermits het verdrag reeds werd geratificeerd.

De gemeenschappen en gewesten zullen instemmen met zowel het basisverdrag als de wijzigingsovereenkomst.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving bracht advies uit op 28 september 2021 met kenmerk 70.119/1.

De Raad van State verwijst naar zijn federaal advies van 8 juni 2021 bij het ontwerp van wet tot instemming met de wijzigingsovereenkomst. Daarin stelt de Raad van State dat het ESM-verdrag eveneens raakt aan de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen.

De Raad is van mening dat de gemeenschappen en gewesten instemming dienen te verlenen aan zowel het basisverdrag als aan de wijzigingsovereenkomst. Daarbij verdient het aanbeveling om, net zoals gebeurd is in de instemmingswet van 20 juni 2012, anticipatieve instemming te verlenen met een aantal toekomstige wijzigingen die zullen kunnen worden aangenomen door de Raad van gouverneurs.

Zoals reeds eerder aangehaald werd het gemengde karakter van het ESM-verdrag vastgelegd tijdens de Werkgroep Gemengde Verdragen van 13 juli 2021. De Vlaamse Regering vraagt zowel de instemming met het basisverdrag als met de wijzigingsovereenkomst. Het ontwerp van decreet wordt aangepast overeenkomstig de opmerking inzake de anticipatieve instemming.

Daarnaast herinnert de Raad van State aan de opmerking uit zijn advies bij de federale instemmingswet betreffende artikel 13, lid 3, van het ESM-verdrag. Daarin

wordt bepaald dat een memorandum van overeenstemming moet worden afgesloten dat een voorafgaande voorwaarde is voor de toekenning van stabiliteitssteun en waarin de aan die steun verbonden voorwaarden moeten worden beschreven. De afdeling Wetgeving vraagt zich af volgens welke nadere regels de deelentiteiten daarbij betrokken zullen worden.

In het onwaarschijnlijke geval dat België een beroep zou moeten doen op bijstand van het ESM, is het de verantwoordelijkheid van de federale overheid om te onderhandelen over een memorandum van overeenstemming, volgens de in artikel 13 van het verdrag voorziene procedure. De onderhandeling van dergelijk memorandum van overeenstemming zal voorwerp zijn van intrafederaal overleg.

Ten slotte stelt de Raad van State dat de huidige samenwerkingsakkoorden van 8 maart 1994 geen voldoende juridische basis uitmaken voor de vertegenwoordiging en de standpuntbepaling namens België in de Raad van gouverneurs.

Zoals de Raad opmerkt, moeten de vertegenwoordiging en de standpuntbepaling namens België in het Gemengd Comité in afwachting van een samenwerkingsakkoord overeenkomstig artikel 92bis, §4bis, tweede lid, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI), het voorwerp uitmaken van een overleg tussen de betrokken regeringen. In de praktijk gebeurt dit in de zogenaamde DGE-coördinatie (DGE: directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie), voorzien door het voormelde samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging in de Raad van de Europese Unie van 8 maart 1994. De Vlaamse Regering is vragende partij om bij herziening van dit en andere samenwerkingsakkoorden die binnen het Overlegcomité aan bod komen, het toepassingsgebied uit te breiden naar hoger-vermelde organen.

B. Samenvatting van de inhoud

Het ESM-verdrag heeft tot doel de bestaande Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit, dat opgericht werd in de vorm van een kaderinstrument, om te zetten in een vast instrument.

De maatregelen die worden opgelegd in het kader van het stabiliteitsmechanisme kunnen ook een weerslag hebben op de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze maatregelen kunnen onder meer het gezond maken van de overheidsfinanciën en macro-economische hervormingen betreffen.

De wijzigingsovereenkomst bestaat uit vier grote pijlers: de oprichting van de gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds, het doeltreffender maken van de preventieve financiële instrumenten van het ESM, de uitbreiding van de rol van het ESM (zowel bij het opstellen en monitoren van programma's als daarbuiten) en het bevorderen van schuldhoudbaarheid met onder andere de invoering van collectieveactieclausules met een trapsaggregatie op alle overheidsobligaties van de lidstaten in de eurozone met een looptijd vanaf 1 jaar.

Er werden ook kleinere wijzigingen aan het verdrag aangebracht, met name de aanpassing van een aantal institutionele aspecten van het ESM. Op het vlak van schuldhoudbaarheid worden de schuldhoudbaarheidsanalyse en analyse van de terugbetalingscapaciteit, die in de eerdere programma's opgesteld werden door de Europese Commissie in samenwerking met de ECB, nu mee opgesteld door het ESM maar blijft er ruimte voor een (politieke) beoordelingsmarge. Daarnaast werd een memorandum van overeenstemming over de toekomstige samenwerking tussen het ESM en de Europese Commissie overeengekomen.

De voorgestelde wijzigingen vormen een noodzakelijke stap in de versterking van de Economische en Monetaire Unie zoals dit door de eurogroep en de Europese Raad wordt nagestreefd.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

A. Het ESM-verdrag

1. Institutionele vorm

Het ESM zal door middel van een verdrag tussen de lidstaten van de eurozone worden ingesteld als een internationale financiële instelling met zetel in Luxemburg (artikel 1 en 31).

Het doel van het ESM is om, onder bepaalde strikte voorwaarden, middelen vrij te maken en stabiliteitssteun te verstrekken ten gunste van ESM-leden die te maken hebben met of worden bedreigd door ernstige financieringsproblemen (artikel 3).

2. Bestuurlijke structuur

De Raad van gouverneurs vormt het hoogste besluitvormingsorgaan van het ESM en neemt in onderlinge overeenstemming de belangrijkste beslissingen, opgesomd in artikel 5 van het verdrag.

De Raad van bewind neemt de besluiten waarvoor hij krachtens het verdrag bevoegd is of die door de Raad van gouverneurs aan hem zijn gedelegeerd. Elke lidstaat van de eurozone benoemt een bewindvoerder en een plaatsvervangend bewindvoerder. Bovendien zullen de Commissie en de ECB elk een waarnemer en een plaatsvervanger bij de Raad van bewind kunnen benoemen.

De besluiten van de Raad van bewind worden met gekwalificeerde meerderheid genomen, tenzij anders is bepaald.

De weging van de stemmen in de Raad van gouverneurs en in de Raad van bewind is evenredig aan de inschrijvingen van iedere lidstaat op het kapitaal van het ESM. Tachtig procent van de stemmen geldt als een gekwalificeerde meerderheid. Voor een gewone meerderheid is een meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

Ook een spoedstemprocedure wordt ingesteld.

De Raad van gouverneurs benoemt een directeur die belast is met het dagelijks beheer van het ESM. Het mandaat geldt voor vijf jaar en is eenmaal hernieuwbaar. De directeur zit de Raad van bewind voor.

3. Kapitaalstructuur

Aan het ESM wordt een maatschappelijk kapitaal van 700 miljard euro toegekend. Hiervan is 80 miljard euro volgestort kapitaal van de lidstaten van de eurozone. Wanneer de lidstaten het verdrag tot instelling van het ESM ratificeren, verbinden zij er zich toe hun bijdrage te leveren aan het maatschappelijke kapitaal (artikel 8).

Daarnaast beschikt het ESM over een niet-volgestort kapitaal van de lidstaten van de eurozone. De Raad van gouverneurs kan te allen tijde het niet-volgestorte maatschappelijke kapitaal opvragen (artikel 9).

De Raad van gouverneurs evalueert regelmatig en ten minste om de vijf jaar het maximale leningvolume en de toereikendheid van het maatschappelijke kapitaal van het ESM (artikel 10).

Artikel 11 stelt dat de verdeelsleutel voor de bijdrage van iedere lidstaat in het totale geplaatste kapitaal van het ESM gebaseerd wordt op de sleutel voor het volgestorte kapitaal van de ECB (artikel 11). Bijlage I bevat de bijdragesleutel.

4. Instrumenten

De beginselen voor het toekennen van ESM-steun zijn dat de aangevraagde stabiliteitssteun zal onderworpen worden aan strikte voorwaarden, die kunnen gaan van een macro-economisch aanpassingsprogramma tot de voortdurende inachtneming van vooraf vastgestelde voorwaarden. Deze stabiliteitssteun kan worden toegekend met behulp van de in dit verdrag opgesomde instrumenten.

Artikel 13 beschrijft de procedure voor de toekenning van stabiliteitssteun.

Het ESM verleent steun in de vorm van preventieve kredietlijnen (artikel 14), leningen voor herkapitalisatie van financiële instellingen (artikel 15), leningen ter ondersteuning van een macro-economisch aanpassingsprogramma (artikel 16), steun via aankoop van obligaties op de primaire markt (artikel 17) of steunvoorziening op de secundaire markt (artikel 18).

De lijst van financiëlebijstandinstrumenten kan geëvalueerd en gewijzigd worden, conform artikel 19. Het prijsstellingsbeleid wordt beslist door de Raad van gouverneurs (artikel 20). Het ESM wordt gemachtigd leningen aan te gaan op de kapitaalmarkten (artikel 21).

5. Financieringsstrategie

Het ESM zal een voorzichtig beleggingsbeleid voeren om voor het ESM de hoogste kredietwaardigheid te garanderen. De operaties voldoen tevens aan de beginselen van goed financieel en risicobeheer (artikel 22).

Het dividendbeleid wordt uitgevoerd door de directeur overeenkomstig de door de Raad van bewind vastgestelde richtsnoeren (artikel 23).

De uit de ESM-operaties voortvloeiende netto-inkomsten en de van de ESM-leden ontvangen opbrengsten van de financiële sancties uit hoofde van de multilaterale toezichtprocedure, de buitensporigtekortprocedure en de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden in het kader van het VWEU worden opzijgezet in een reservefonds (artikel 24).

Verliezen uit de activiteiten van het ESM worden achtereenvolgens opgevangen door het reservefonds, het volgestorte kapitaal en het opvragen van het niet-volgestorte maatschappelijke kapitaal. Wanneer een ESM-lid niet voldoet aan een kapitaaleis zullen de overige ESM-leden dit tijdelijk opvangen. Dit heeft tot doel te voorkomen dat het ESM in gebreke blijft (artikel 25).

De begroting wordt jaarlijks door de Raad van bewind goedgekeurd (artikel 26) en de jaarrekeningen en het jaarverslag door de Raad van gouverneurs (artikel 27).

6. Rapportering en audits

Het ESM zal een jaarverslag publiceren en de kwartaalverslagen zullen aan de lidstaten van het ESM worden overgemaakt. Er worden interne en externe audits georganiseerd (artikel 28 tot 30).

7. De rol van het IMF

Het ESM is gemachtigd samen te werken met het IMF, met elke lidstaat van buiten de eurozone die op ad-hocbasis financiële bijstand verleent en met elke internationale organisatie of entiteit die speciale verantwoordelijkheden op aanverwante terreinen draagt. Zo kan de samenwerking met het IMF bijvoorbeeld betrekking hebben op de analyse van de schuldhoudbaarheid, het onderhandelen van een memorandum van overeenstemming waarin de economische voorwaarden worden vastgelegd en het toezicht op het uitvoeren van deze voorwaarden (artikel 38).

8. *Collectieveactieclausules*

Sinds januari 2013 moeten in overheidsobligaties met een looptijd van meer dan een jaar collectieveactieclausules opgenomen worden, die op zulke wijze gestandaardiseerd worden dat zij dezelfde rechtsgevolgen hebben.

9. *Status als internationale organisatie*

Het ESM heeft zijn zetel en hoofdkantoor gevestigd in Luxemburg. De mogelijkheid tot het vestigen van een verbindingsbureau in Brussel werd ingelast.

Artikel 32 bepaalt de rechtspositie, voorrechten en immuniteiten van het ESM. De arbeidsvoorwaarden van het personeel worden vastgesteld door de Raad van bewind (artikel 33). Artikel 34 regelt het beroepsgeheim en artikel 35 de immuniteiten van personen. Artikel 36 heeft betrekking op de vrijstelling van alle belastingen op de bezittingen, inkomsten, eigendommen en operaties en transacties van het ESM.

10. *Geschillenbeslechting*

Inzake geschillen tussen een lidstaat van de eurozone en het ESM en tussen lidstaten onderling in verband met de interpretatie en de toepassing van het verdrag tot instelling van het ESM neemt de Raad van gouverneurs een besluit. Indien de lidstaat dit besluit betwist, wordt het geschil voorgelegd aan het Europees Hof van Justitie (artikel 37).

B. De wijzigingsovereenkomst

1. *Gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds*

Het gewijzigde verdrag voorziet in de oprichting van de gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds. Het mechanisme werkt als een doorlopende kredietlijn, de achtervangfaciliteit genoemd, in het kader waarvan leningen kunnen worden verstrekt, en verschilt op vele vlakken met de overige financiëlebijstandinstrumenten van het ESM. Het voornaamste verschil is dat de achtervangfaciliteit gelinkt wordt aan een EU-agentschap, de gemeenschappelijke afwikkelingsraad, en niet aan een lidstaat (artikel 18bis).

Een verzoek om een lening door de gemeenschappelijke afwikkelingsraad aan het ESM, samen met een voorstel van het ESM en de beoordeling van de terugbetalingscapaciteit van de gemeenschappelijke afwikkelingsraad, en mogelijk ook de beoordelingen van de Europese Commissie en de ECB, zijn het startpunt waarna de Raad van bewind van het ESM, in onderlinge overeenstemming en op basis van duidelijk omschreven criteria, een besluit neemt over mogelijke leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit. De procedure voorziet in een beslissing binnen de 12 uur volgend op het verzoek om een lening, maar dit kan door de directeur van het ESM verlengd worden tot maximum 24 uur.

Enkele belangrijke voorwaarden moeten worden in acht genomen bij het verzoek door de gemeenschappelijke afwikkelingsraad voor een lening via de achtervangfaciliteit. Dergelijke lening mag enkel als laatste redmiddel gebruikt worden wanneer het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds volledig opgebruikt is en begrotingsneutraliteit op middellange termijn gegarandeerd is.

De volledige lijst met criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zijn opgenomen als bijlage IV van het gewijzigde ESM-verdrag. Een gedetailleerd richtsnoer verduidelijkt de procedures en details van de gemeenschappelijke achtervang. Ook wordt het prijsbeleid van het ESM (met betrekking tot het gebruik van de achtervangfaciliteit door de gemeenschappelijke afwikkelingsraad) in een apart richtsnoer verduidelijkt. De Raad van gouverneurs van het ESM heeft de belangrijkste financiële en andere voorwaarden van de achtervangfaciliteit, de nominale limiet (68 miljard euro) en eventuele aanpassingen daarvan, per resolutie vastgesteld. Daarnaast heeft deze ook volgende zaken vastgesteld: de bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling, de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan, en de voorwaarden op grond waarvan de Raad van gouverneurs kan besluiten de achtervangfaciliteit te beëindigen of voort te zetten.

Van de lidstaten van de Europese Unie die niet de euro als munt hebben en die een nauwe samenwerking met de ECB zijn aangegaan, wat onder andere toetreding tot de Bankenuitheid inhoudt, wordt verwacht dat zij naast het ESM parallelle kredietlijnen voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds verstrekken. Deze lidstaten nemen onder gelijkwaardige voorwaarden deel aan het gemeenschappelijk achtervangmechanisme. Om deze reden zullen vertegenwoordigers van deze landen worden uitgenodigd op vergaderingen van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind van het ESM waarin zaken in verband met de gemeenschappelijke achtervang zullen worden besproken. De gelijke behandeling van eurozone- en niet-eurozonelidstaten en het feit dat er geen kosten mogen zijn voor niet-deelnemende landen, zijn belangrijke principes in dit verdrag (artikel 5 en 6, artikel 18bis, overweging 9bis en 15ter).

De achtervangfaciliteit en het gebruik ervan zijn afhankelijk van de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling. Dit behelst enerzijds het permanent voorhanden zijn van de intergouvernementele overeenkomst betreffende de overdracht en mutualisatie van de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds van 21 mei 2014 en haar regels, en anderzijds het permanent voorhanden zijn van de beginselen en regels betreffende het instrument van bail-in en het kader inzake het vereiste minimum van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (vastgelegd in richtlijn (EU) 2014/59, verordening (EU) nr. 806/2014, en verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013). Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan, zal een uitgebreide evaluatie worden opgestart en is een besluit van de Raad van gouverneurs vereist om de achtervangfaciliteit voort te zetten (artikel 18bis, 9, en artikel 37).

De Raad van gouverneurs kan besluiten de criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen te wijzigen (bijlage IV), op voorwaarde dat steeds de nationale wetgevende procedures van alle ESM-leden zijn doorlopen.

2. *Preventieve financiële instrumenten*

Het ESM beschikt over twee preventieve kredietlijnen die tot op heden nooit gebruikt werden, met name: (i) de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn (precautionary conditioned credit line – PCCL) en (ii) de kredietlijn met verscherpte voorwaarden (enhanced conditions credit line – ECCL). De wijzigingen

in dit verdrag slaan uitsluitend op de PCCL. De bedoeling van de aangebrachte wijzigingen is er voornamelijk voor te zorgen de transparantie en voorspelbaarheid van het instrument te verbeteren zodat het doeltreffender wordt en op het juiste moment wordt aangesproken. Daarom werd er een lijst met criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen opgesteld en toegevoegd als bijlage III.

Voor het gebruik van zowel de ECCL als de PCCL geldt als algemene voorwaarde dat de economische en financiële situatie van de betrokken lidstaat gezond is en de overheidsschuld houdbaar. In de regel moeten ESM-leden aan kwantitatieve benchmarks en kwalitatieve voorwaarden in verband met het EU-toezicht voldoen om toegang te krijgen tot de PCCL. Daarbovenop dient de lidstaat in kwestie een ondertekende (unilaterale) intentieverklaring in te dienen met beleidsvoornemens die moeten worden geverifieerd door de Europese Commissie. De ECCL staat open voor ESM-leden die niet aan alle voorwaarden voor de PCCL voldoen. Deze kredietlijn vereist wel een strikter memorandum van overeenstemming met de Europese Commissie, de ECB, het ESM en mogelijk het IMF.

De Raad van bewind buigt zich op regelmatige basis en ten minste om de zes maanden, of nadat het ESM-lid een eerste keer financiële middelen heeft opgenomen, over de naleving van de te volgen voorwaarden van de PCCL of ECCL. Indien het ESM-lid niet langer voldoet aan de criteria om voor de PCCL of ECCL in aanmerking te komen, wordt de toegang tot de kredietlijn stopgezet, tenzij de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming besluit de kredietlijn te handhaven (artikel 13 en 14).

3. *Bevorderen van schuldhoudbaarheid*

a) *Analyses van schuldhoudbaarheid en terugbetalingscapaciteit*

Het gewijzigde verdrag behoudt en benadrukt het principe dat het ESM alleen financiële bijstand mag bieden aan eurozonelanden wiens overheidsschuld als duurzaam of houdbaar wordt beschouwd en wiens terugbetalingscapaciteit aan het ESM kan worden bevestigd. Het ESM krijgt nu, samen met de Europese Commissie en de ECB, de taak om een beoordeling over de betrokken lidstaat uit te werken (overweging 11bis).

Deze beoordeling omvat een schuldhoudbaarheidsanalyse, een analyse van de terugbetalingscapaciteit, een analyse van financiële stabiliteitsrisico's en een beoordeling van de financieringsbehoeften van de lidstaat in kwestie. Het ESM zal zijn beoordeling uitvoeren vanuit zijn oogpunt als kredietgever en zal vooral focussen op de financieringsplannen en financieringskosten van de lidstaat. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de liquiditeitspositie, staatsobligatiemarkt en risico's gerelateerd aan de schulden, rentetarieven en andere marktaspecten. Het ESM en de Europese Commissie kwamen een gezamenlijke werkwijze voor de schuldhoudbaarheidsanalyse en analyse van de terugbetalingscapaciteit overeen in een werkdocument. Het is belangrijk te benadrukken dat deze beoordeling zal worden uitgevoerd op een transparante en voorspelbare wijze, evenwel met voldoende (politieke) beoordelingsmarge. De Raad van gouverneurs moet immers finaal besluiten om al dan niet stabiliteitssteun aan het betrokken ESM-lid toe te kennen in de vorm van een financiëlebijstandfaciliteit (artikel 13).

b) *Collectieveactieclausules (CAC's) met eentrapsaggregatie*

Collectieveactieclausules maken sinds 2013 deel uit van het gestandaardiseerde overheidsschuldbeleid van de eurozone, met als doel uniforme rechtsgevolgen te creëren binnen de eurozone. In het huidige ESM-verdrag wordt er gewerkt met een CAC met dubbeltrapsaggregatie, waardoor er een meerderheid gevonden moet worden in alle series van overheidsobligaties (zowel voor het totaal als voor iedere

individuele serie) alvorens men kan overgaan tot herstructurering van de schuld. Het gewijzigde verdrag voert CAC's met eenentrapsaggregatie in voor obligaties uitgegeven door de nationale overheden, en zonder terugwerkende kracht op reeds uitgegeven schuldpapier.

Het invoeren van collectieveactieclausules met eenentrapsaggregatie wordt van toepassing vanaf 1 januari 2022 op alle overheidsobligaties (van de lidstaten in de eurozone) met een looptijd vanaf een jaar. Deze vernieuwing moet zorgen voor een ordelijke, voorspelbare, en minder nefaste en tijdrovende herstructurering van de overheidsschuld op een moment waarin elke seconde telt. De CAC met eenentrapsaggregatie impliceert namelijk dat bij een herstructurering alle crediteuren die deze overheidsobligaties hebben gekocht juridisch aan een herstructurering gebonden zijn, wanneer een bepaalde gekwalificeerde meerderheid van de bezitters van die betreffende overheidsobligaties daarmee heeft ingestemd (artikel 12).

4. *Rol van het ESM*

De verbetering van zijn preventieve financiële instrumenten en het voorzien van de gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds wijst op een meer uitgebreide rol van het ESM in crisispreventie en het afwikkelingskader voor banken. Wat begon als het louter ophalen en verdelen van geld voor leningen aan landen in ernstige financieringsproblemen, groeide geleidelijk uit tot nauwere betrokkenheid bij macro-economische beleidsaspecten van programma's.

In het gewijzigde verdrag wordt de historisch opgebouwde expertise van het ESM erkend. Bij een verzoek tot financiële bijstand zal het ESM samenwerken met de Europese Commissie en de ECB aan de algemene beoordeling die voorafgaat aan een eventuele toekenning van deze bijstand. Er wordt bij het voorzien van een financiëlebijstandfaciliteit een memorandum van overeenstemming opgesteld. Het ESM zal nu ook samen met de Europese Commissie, de ECB (en mogelijk het IMF) de beleidsvoorwaarden hiervan opstellen en monitoren. In het huidige ESM-verdrag wordt het memorandum van overeenstemming ondertekend door de Europese Commissie namens het ESM. Bij het inwerkingtreten van het gewijzigde verdrag zullen zowel het ESM als de Europese Commissie dit memorandum ondertekenen. Op vrijwillige, informele, niet-bindende, tijdelijke en confidentiële basis zal een lidstaat nu ook beroep kunnen doen op de ervaring van het ESM in de dialoog met mogelijke investeerders (artikel 13 en 15 tot en met 17).

Voorts zal het ESM zijn rol blijven vervullen in het post-programmatoezicht van de Europese Commissie door zijn adequaat waarschuwingssysteem voor het tijdig ontvangen van terugbetalingen. Daarbovenop benadrukt het gewijzigde verdrag dat het ESM, om zijn taken te vervullen in de context van programma's of daarbuiten, waar nodig de macro-economische en financiële situatie van zijn leden, inclusief de houdbaarheid van hun overheidsschuld, kan opvolgen en beoordelen en relevante informatie en gegevens kan analyseren. De Europese Commissie kan ook, na toelating van de lidstaat, het ESM uitnodigen op bepaalde missies inzake economische beleidscoördinatie en begrotingstoezicht (artikel 3).

Uiteraard vraagt deze uitgebreide rol van het ESM verduidelijkingen over de manier van samenwerking met de Europese Commissie. Dit wordt in het volgende punt besproken.

5. *Institutionele aspecten*

Een aantal institutionele aspecten werden gewijzigd in het verdrag. De onafhankelijkheid van het personeel en de directeur van het ESM wordt in dit verdrag verankerd. Vooral het ESM was hiervoor vragende partij, enerzijds teneinde consistentie

met de voorzieningen bij andere internationale financiële instellingen te garanderen, en anderzijds gezien de ESM-directeur in zijn nieuwe rol een belangrijke technische bijdrage levert voorafgaand aan een politieke beslissing door de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind (overweging 16 en artikel 7).

Het ESM is een intergouvernementele instelling, maar onderhoudt goede relaties met de Europese instellingen. Sinds zijn oprichting is er een dialoog tussen het ESM en het Europees Parlement ingesteld waarbij de directeur van het ESM op uitnodiging van en op vrijwillige basis voor de Commissie economische en monetaire Zaken (ECON) van het Europees Parlement verschijnt. Deze dialoog wordt nu erkend in het gewijzigde verdrag (overweging 7).

Ook met de Europese Commissie werkt het ESM nauw samen. Sinds april 2018 is deze samenwerking in een memorandum van overeenstemming vastgelegd, en in november 2018 volgde een gezamenlijk standpunt over de toekomstige samenwerking. De nieuwe uitgebreide rol van het ESM en de nood aan een goed gecoördineerde en duidelijk omschreven samenwerking resulteerde in 2019 in een hernieuwd memorandum van samenwerking. Dit memorandum beschrijft de samenwerking tussen het ESM en de Europese Commissie, voornamelijk op het vlak van de nieuwe taken die het ESM zal uitvoeren. Het voorziet in een prominentere rol voor het ESM en er wordt eveneens rekening gehouden met de rol en bevoegdheden van de ECB binnen het bestaande wetgevende kader. Dit nieuwe memorandum zal in werking treden bij de inwerkingtreding van het gewijzigde ESM-verdrag, en kan in de toekomst gewijzigd worden (overweging 5ter).

Sinds zijn oprichting heeft het ESM, samen met zijn Raad van gouverneurs en Raad van bewind, zijn eigen institutionele opvattingen verfijnd over zaken in verband met de overheidsschuld. De eurozonelidstaten willen dit nu vastleggen in het gewijzigde verdrag, zowel door de rol van het ESM uit te breiden, als de rol van het IMF op het vlak van financiële stabiliteit te veranderen van waar mogelijk tot waar passend. Dit kan gezien worden als de wil om meer te focussen op Europese oplossingen maar dit wordt in het gewijzigde verdrag niet overal even duidelijk benadrukt (overweging 8).

6. Stopzetten van het instrument voor directe herkapitalisatie

Het bestaande instrument voor directe herkapitalisatie van financiële instellingen (DRI) zal ophouden te bestaan vanaf de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke achtervang. Het instrument was opgezet in december 2014 om de vicieuze cirkel tussen de staat en de banksector te doorbreken. Het ESM voorzag hiervoor een bedrag van 60 miljard euro maar het instrument werd nooit gebruikt. De oprichting van de gemeenschappelijke achtervang maakt het DRI overbodig. Meer nog, doordat de gemeenschappelijke achtervang voor de terugbetaling van de lening kan rekenen op de middelen van alle banken van de Bankenunie en niet enkel op de middelen van de individuele banken die van het DRI gebruik moeten maken, heeft dit een positief effect op de leencapaciteit en de kredietwaardigheid van het ESM. Beide zijn onontbeerlijk voor een optimale werking.

7. Opening voor nieuwe financiëlebijstandinstrumenten

Door een gerichte toevoeging aan de titel van het artikel over de evaluatie van financiëlebijstandinstrumenten wordt er een opening gelaten om in de toekomst, indien nodig, nieuwe financiëlebijstandinstrumenten te creëren. Deze toevoeging moet vermijden dat er voor elk nieuw instrument telkens een wijziging van het ESM-verdrag moet worden doorgevoerd en er een omslachtige ratificatieprocedure moet worden gevolgd (artikel 19).

8. Versterken van de marktaanwezigheid

Het ESM kan, indien het daartoe door zijn Raad van gouverneurs wordt gemachtigd, de rechten van de EFSF verwerven en de verplichtingen van de EFSF overnemen, met name ten aanzien van alle of een deel van zijn uitstaande rechten en verplichtingen in het kader van en in verband met zijn bestaande leenfaciliteiten. Dit staat zo in het huidige ESM-verdrag vermeld. Het gewijzigde verdrag bevat een faciliterende toevoeging om dit in de toekomst mogelijk te maken. Een besluit van de Raad van gouverneurs zou een aanvullende tranche van het maatschappelijke kapitaal creëren waarop door sommige of alle aandeelhouders van de EFSF moet worden ingeschreven (artikel 40).

Dat besluit van de Raad van gouverneurs treedt pas in werking nadat de ESM-leden het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun nationale procedures.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM).

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Zullen volkomen gevolg hebben:

1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM),
ondertekend te Brussel op 2 februari 2012;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van
het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het
Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM).

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.119/1
van 28 september 2021

over

een voorontwerp van decreet ‘tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)’

Op 1 september 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 16 september 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 september 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt vooreerst tot instemming met het verdrag tot instelling van het Europees Stabieleitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012,² en meteen ook tot instemming met de wijzigingen die daarin worden aangebracht door de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabieleitsmechanisme (ESM)³.

BEVOEGDHEID

3.1. De Werkgroep Gemengde Verdragen heeft op 17 oktober 2019 de wijzigingsovereenkomst aangemerkt als dubbelgemengd, tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen. Als doorslaggevend element werd daarbij verwezen naar het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, bij het basisverdrag.

3.2. In het bedoelde advies 51.151/VR werd over de bevoegdheid met betrekking tot het basisverdrag het volgende uiteengezet:

“VRAAG OF HET ESM-VERDRAG AL DAN NIET GEMENGD IS^(...)

Op de vraag of het ESM-Verdrag al dan niet een gemengd verdrag is, hebben de gemachtigden van de minister het volgende geantwoord:

‘Le Traité instituant le Mécanisme européen de Stabilité n’est pas un Traité mixte au regard de la répartition des compétences. Par ailleurs, la responsabilité budgétaire incombe à l’État fédéral qui prend en charge la contribution belge (Agence de la Dette) et n’a pas d’impact budgétaire direct pour le budget des entités fédérées’;

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Over dit verdrag bracht de Raad van State al eerder advies uit, zie adv.RvS 51.151/VR van 3 april 2012 over een voorontwerp van wet ‘houdende instemming met het Verdrag tot instelling van het Europees Stabieleitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012’.

³ Ook over dit verdrag bracht de Raad van State al advies uit, zie adv.RvS 69.366/VR van 8 juni 2021 over een voorontwerp van wet ‘houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot wijziging van het Verdrag tot instelling van het Europees Stabieleitsmechanisme, ondertekend te Brussel op 27 januari en 8 februari 2021’ en adv.RvS 69.585/1 van 6 juli 2021 over een voorontwerp van ordonnantie ‘houdende instemming met de Overeenkomst tot wijziging van het Verdrag tot instelling van het Europees Stabieleitsmechanisme, ondertekend te Brussel op 27 januari en 8 februari 2021’.

‘[...] le traité [MES] n’a jamais été mis à l’ordre du jour du Groupe de Travail ‘traités mixtes’ puisqu’il nous a semblé manifeste qu’il relève bien de la compétence exclusive du fédéral’.

Uiteraard berust de budgettaire verantwoordelijkheid bij de federale staat, die de Belgische bijdrage voor zijn rekening neemt, wat geen rechtstreekse budgettaire weerslag heeft op de begroting van de deelentiteiten. Bovendien is duidelijk dat alleen de federale staat bevoegd is voor ‘het muntbeleid, zowel intern als extern’⁴.

Binnen de korte termijn die haar toegemeten is, maakt de afdeling Wetgeving de stellers van het voorontwerp evenwel opmerkzaam op enige bepalingen van het ESM-Verdrag die niettemin in dat verband enige twijfel zouden kunnen doen rijzen.

Zo vraagt de afdeling Wetgeving zich af in hoeverre artikel 36 van het ESM-Verdrag, dat betrekking heeft op vrijstellingen van belasting, al dan niet een rechtstreekse weerslag zou kunnen hebben op de fiscale bevoegdheid van inzonderheid de gewesten, niettegenstaande het feit, enerzijds, dat artikel 31, lid 1, van het ESM-Verdrag als volgt luidt: ‘Het ESM heeft zijn zetel en hoofdkantoor te Luxemburg’ en, anderzijds, dat het ESM krachtens artikel 31, lid 2, van het ESM-Verdrag ‘een verbindingsbureau (kan) vestigen te Brussel’, terwijl artikel 32, lid 2, d), van het ESM-Verdrag voorziet in de mogelijkheid een zetelakkoord te sluiten. Bij ontstentenis van nadere inlichtingen in dit verband is de afdeling Wetgeving niet in staat zich uit te spreken over de vraag of deze bepaling al dan niet gemengd van aard is.⁵ Een soortgelijke vraag zou kunnen rijzen in verband met de voorrechten en immuniteiten waarvan sprake is in de artikelen 32 en 35 van het ESM-Verdrag.

In dezelfde zin luidt artikel 12, lid 3, van het ESM-Verdrag als volgt:

‘Vanaf 1 januari 2013 worden in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar collectieve-actieclausules opgenomen op zulke wijze dat zij dezelfde rechtsgevolgen hebben.’

Bij ontstentenis van nadere inlichtingen in verband met de manier waarop deze bepaling concreet toepassing zal vinden wanneer de gemeenschappen en de gewesten hun bevoegdheid om leningen aan te gaan⁶ zullen uitoefenen, kan de afdeling Wetgeving weer niets anders doen dan twijfels uiten omtrent de vraag of deze bepaling al dan niet gemengd van aard is.

Gelet op de aldus geuite twijfels, zou de memorie van toelichting op zijn minst aldus moeten worden aangevuld dat duidelijk aangetoond wordt of het ESM-Verdrag, dat ter instemming voorgelegd wordt, al dan niet gemengd van aard is.

⁴ Voetnoot 2 van het aangehaalde advies: Artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

⁵ Voetnoot 3 van het aangehaalde advies: Voor de vraag of zetelakkoorden in voorkomend geval gemengd van aard zijn, zie advies 30.074/AV, gegeven op 14 februari 2001 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 21 februari 2006 ‘houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid, ondertekend te Brussel op 9 oktober 1985 en met de Uitwisseling van brieven van 9 oktober 1985 en van 29 juni 1998 tussen het Koninkrijk België en de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid’ (Parl.St. Senaat 2005-06, nr. 1374/1, 21-23).

⁶ Voetnoot 4 van het aangehaalde advies: Artikelen 49 en 49bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’.

De afdeling Wetgeving is hoe dan ook van oordeel dat de rechtszekerheid beter gegarandeerd zou zijn als de werkgroep gemengde verdragen om advies zou zijn verzocht.^{7,8}

3.3. Gelet op het feit dat er redenen waren om aan te nemen dat het ESM-Verdrag een gemengd verdrag is, ligt het voor de hand om dat ook aan te nemen voor latere wijzigingen. Er bestaat inderdaad een vermoeden dat de latere wijzigingen aan een gemengd verdrag eveneens de instemming vereisen van alle overheden die met het basisverdrag moesten instemmen.

Dit vermoeden kan evenwel worden weerlegd indien vaststaat dat alle wijzigingen louter betrekking hebben op de bevoegdheid van één enkele overheid.⁹ Op die manier kan een gemengd verdrag waar het Koninkrijk België als verdragspartij optreedt toch gewijzigd worden zonder dat alle overheden die met het basisverdrag moesten instemmen opnieuw moeten instemmen.

3.4. Het verdrag waarmee de instemming beoogd wordt, bevat op het eerste gezicht aanpassingen die louter tot de federale bevoegdheden inzake de financiële stabiliteit (het interne en externe muntbeleid¹⁰ en de regulering van de financiële sector¹¹) behoren. De belangrijkste aspecten die de Raad van State er in het geciteerde advies toe brachten het basisverdrag als gemengd te beschouwen, zoals de in de artikelen 32, 35 en 36 ESM-Verdrag geregelde fiscale immuniteiten, blijven onaangeroerd door de Overeenkomst.

3.5.1. Niettemin moet worden opgemerkt dat minstens bepaalde aspecten van de voorliggende wijzigingen gevolgen kunnen hebben voor de gemeenschappen en de gewesten.

3.5.2. In de eerste plaats hebben de wijzigingen aan het institutionele kader, zoals de wijzigingen aan artikel 13 van het ESM-Verdrag bij punt 21 van de Overeenkomst, gevolgen voor de manier waarop in de toekomst eventueel over de toekenning van steun, en de bijhorende sluiting van een *memorandum van overeenstemming*, zal worden beslist. In dat verband heeft de Raad van State opgemerkt dat die memoranda wellicht ook betrekking zullen hebben op de bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten,¹² zodat zij uitdrukkelijk moeten instemmen

⁷ Voetnoot 5 van het aangehaalde advies: Die werkgroep is opgericht in het kader van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid bij artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten ‘over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen’.

⁸ Adv.RvS 51.151/VR van 3 april 2012 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 20 juni 2012 ‘houdende instemming met het Verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012’, *Parl.St.* Senaat 2011-12, nr. 5-1598/1.

⁹ Zie adv.RvS 69.098/VR van 18 mei 2021 over een voorontwerp van wet ‘houdende instemming met het Avenant, gedaan te Brussel op 5 december 2017, bij de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het desbetreffende slotprotocol, ondertekend te Luxemburg op 17 september 1970, zoals gewijzigd door de Avenanten van 11 december 2002 en van 16 juli 2009’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 2158/1.

¹⁰ Artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

¹¹ Artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

¹² Adv.RvS 51.151/VR van 3 april 2012, inhoudelijke opmerking nr. 2. Het memorandum van overeenstemming met Griekenland toont aan dat dit allerm minst hypothetisch is, nu dat onder meer betrekking heeft op onderwijs,

met een verdragskader waarbinnen over de uitoefening van hun bevoegdheden zal worden onderhandeld en beslist.

3.5.3. In de tweede plaats worden bij punt 20 van de Overeenkomst in artikel 12 van het ESM-Verdrag de regels inzake *collectieve-actieclausules* gewijzigd.

Ook bij het onderzoek van de vraag of het ESM-Verdrag al dan niet een gemengd verdrag is, werd in het reeds vermelde advies 51.151/VR verwezen naar artikel 12 ESM-Verdrag. Gelet op de twijfels in dit verband stelt het advies dat “de memorie van toelichting op zijn minst aldus [zou] moeten worden aangevuld dat duidelijk aangetoond wordt of het ESM-Verdrag, dat ter instemming voorgelegd wordt, al dan niet gemengd van aard is”.

De memorie van toelichting bij het basisverdrag antwoordt in dit verband als volgt op het advies:

“Met betrekking tot de opmerkingen van de Raad van State over het niet-gemengde karakter van het verdrag: (...) de in artikel 12 van het ESM-verdrag voorziene verplichting om vanaf 1 januari 2013 collectieve actieclausules te voorzien in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar geldt alleen voor obligaties uitgegeven door de nationale overheden, en niet voor schuldpapier van de sub-nationale entiteiten. Dit blijkt niet alleen uit een vergelijking van de verschillende taalversies van het verdrag, maar werd op 6 juli 2011 ook bevestigd door het Economisch en Financieel Comité.”¹³

Nochtans heeft het *EFC sub-committee on EU sovereign debt markets*¹⁴ verduidelijkt dat de vernieuwde *collectieve-actieclausules* van het aangepaste artikel 12 van het ESM-Verdrag weliswaar nog steeds enkel verplicht zijn voor nationaal schuldpapier, maar dat ook regionale of lokale overheden deze kunnen opnemen. Aangezien het (gewijzigde) verdrag die mogelijkheid openlaat,¹⁵ moeten de gemeenschappen en gewesten ermee instemmen, net zoals ze met dubbelbelastingverdragen moeten instemmen ook als ze op dit moment nog geen specifieke belastingen hebben die onder de toepassing van het verdrag vallen.¹⁶

beroepskwalificaties, havens, landbouw enz., zie
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/01_mou_20150811_en1.pdf.

¹³ *Parl.St.* Senaat 2011-12, nr. 5-1598/1, 9-10.

¹⁴ EFC sub-committee on EU sovereign debt markets, “2022 collective action clause – explanatory note”, [EA Model CAC - Draft Explanatory Note.pdf \(europa.eu\)](#), C. Scope of Application; zie ook [Collective Action Clauses in the Euro area \(europa.eu\)](#).

¹⁵ Aan artikel 12 ESM-Verdrag lijkt vooralsnog enkel op federaal vlak uitvoering te zijn gegeven, zie het koninklijk besluit van 17 februari 2013 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 betreffende de uitgifte van Staatsbons’. De Vlaamse decreetgever heeft weliswaar het decreet van 13 maart 2009 ‘betreffende de al dan niet in effecten belichaamde schuld van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap’ aangenomen. Dit decreet verwijst evenwel grotendeels terug naar het federale kader. De verplichtingen van het koninklijk besluit van 9 juli 2020 lijken aldus op basis van artikel 3, § 1, eerste lid, van dat decreet ook te gelden voor het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Voor de andere gemeenschappen en gewesten lijkt naar geldend recht te kunnen worden aangenomen dat ze rechtstreeks op basis van de vermelde federale regelgeving onderworpen zijn aan de collectieve-actieclausules.

¹⁶ Zie bv. adv.RvS 63.951/VR van 23 november 2018 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 6 mei 2019 ‘zur Zustimmung zu dem multilateralen Übereinkommen zur Umsetzung

3.6. Onder die omstandigheden kan dus met het gemengde karakter van de voorliggende Overeenkomst worden ingestemd.

3.7. Er moet echter worden vastgesteld dat – ondanks het advies van de Raad van State, dat de Werkgroep Gemengde Verdragen intussen is bijgevallen – met het basisverdrag in de praktijk enkel werd ingestemd door de federale wetgever.

Gelet op het gemengde karakter van het basisverdrag en de wijzigingen ervan, hoeft de federale overheid nu nog slechts in te stemmen met het wijzigingsverdrag.

Wat de gemeenschappen en gewesten betreft, zal instemming moeten worden verleend aan zowel het basisverdrag als de voorliggende Overeenkomst. Daarbij verdient het aanbeveling om, net zoals gebeurd is in de instemmingswet van 20 juni 2012, bovendien anticipatieve instemming te verlenen met een aantal toekomstige wijzigingen die zullen kunnen worden aangenomen door de Raad van gouverneurs, op grond van de artikelen 5, lid 6, m), 11, lid 6, 19 en 44 van het ESM-Verdrag.

3.8. Ten slotte moet opgemerkt worden dat de vertegenwoordiging en de standpuntbepaling namens België in de Raad van gouverneurs overeenkomstig artikel 92*bis*, § 4*bis*, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in een samenwerkingsakkoord moeten worden geregeld. Gelet op het intergouvernementele karakter van het ESM, bieden de huidige samenwerkingsakkoorden van 8 maart 1994¹⁷ geen voldoende juridische basis voor dergelijke vertegenwoordiging en standpuntbepaling, en kunnen ze evenmin bij analogie worden toegepast op de besluitvorming in de Raad van gouverneurs. Wel kan worden overwogen om de voornoemde samenwerkingsakkoorden met het oog daarop aan te passen. Zolang ervoor niet in een voldoende juridische basis bij samenwerkingsakkoord is voorzien, dienen de vertegenwoordiging en de standpuntbepaling in de Raad van gouverneurs overeenkomstig het bepaalde in artikel 92*bis*, § 4*bis*, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 het voorwerp uit te maken van een overleg tussen de betrokken regeringen.

ONDERZOEK VAN HET VERDRAG EN DE OVEREENKOMST

4. Bij het basisverdrag werden in advies 51.151/VR¹⁸ volgende opmerkingen gemaakt:

steuerabkommensbezogener Maßnahmen zur Verhinderung der Gewinnverkürzung und Gewinnverlagerung, geschehen zu Paris am 24. November 2016', *Parl.St. D.Parl.* 2018-19, nr. 298/1.

¹⁷ Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten 'met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie', en samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 'met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie'.

¹⁸ Adv.RvS 51.151/VR van 3 april 2012 over een voorontwerp van wet 'houdende instemming met het Verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012'.

“ALGEMENE OPMERKINGEN

1.1 Artikel 2 van het voorontwerp luidt als volgt: ‘Het Verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, zal volkomen gevolg hebben.’

De afdeling Wetgeving maakt de stellers van het voorontwerp er opmerkzaam op dat verscheidene bepalingen van het ESM-Verdrag het mogelijk maken dat organen van het ESM wijzigingen aanbrengen in belangrijke bepalingen van het ESM-Verdrag en in de bijlagen. De inwerkingtreding van zulke beslissingen hangt evenwel alleen af van de voltooiing van de nationale procedures ingeval van wijzigingen in het maatschappelijk kapitaal met toepassing van artikel 10, lid 1, van het ESM-Verdrag. Er bestaan evenwel nog andere beslissingen van organen van het ESM die tot een wijziging van het verdrag aanleiding kunnen geven:

- artikel 5, lid 6, m), van het ESM-Verdrag biedt de Raad van gouverneurs de mogelijkheid om aan de Raad van bewind de in artikel 5 opgesomde taken te delegeren;

- artikel 11, lid 6, van het ESM-Verdrag biedt de Raad van gouverneurs de mogelijkheid om bijlage I te wijzigen in de gevallen bepaald in de vorige leden van dat artikel;

- krachtens artikel 19 van het ESM-Verdrag kan de Raad van gouverneurs¹⁹ wijzigingen aanbrengen in de lijst van financiële-bijstandinstrumenten waarin de artikelen 14 tot en met 18 voorzien²⁰;

- in artikel 44 wordt bepaald dat de Raad van gouverneurs zijn goedkeuring dient te hechten “aan de aanpassingen die als rechtstreeks gevolg van [een] toetreding aan het Verdrag moeten worden aangebracht”.

1.2 Zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State in het verleden reeds onderstreept heeft, is het voor de wetgever niet onmogelijk om met zulke wijzigingen in te stemmen, op voorwaarde evenwel dat die voorafgaande instemming uitdrukkelijk in de instemmingswet wordt vermeld. Zo heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in verband met het Verdrag van Lissabon inzonderheid het volgende opgemerkt:

‘Bij deze bepalingen wordt aan Europese organen de bevoegdheid opgedragen om een aantal bepalingen te wijzigen zonder goedkeuring van de lidstaten overeenkomstig hun respectieve grondwettelijke bepalingen. België en de deelentiteiten ervan zouden dus gebonden kunnen zijn door een wijziging van het Verdrag zonder dat de bevoegde wetgevende vergaderingen daar uitdrukkelijk mee hebben ingestemd²¹. De omstandigheid dat, desgevallend, de besluiten van de Europese Raad of van de Raad met eenparigheid van stemmen moet worden genomen, doet niets af aan die vaststelling²².

¹⁹ Voetnoot 6 van het aangehaalde advies: De Nederlandse tekst van het Verdrag is blijkbaar onvolledig, aangezien daarin sprake is van de “Raad” en niet van de “Raad van gouverneurs”, zoals in de Franse tekst.

²⁰ Voetnoot 7 van het aangehaalde advies: In artikel 19, tweede alinea, van het verdrag wordt verwezen naar de “artikelen 14 tot en met 18”, terwijl in de Franse tekst melding wordt gemaakt van de “articles 14 et 18”; de Nederlandse tekst is waarschijnlijk de juiste.

²¹ Voetnoot 8 van het aangehaalde advies: Voetnoot 57 van het geciteerde advies: Zie de toepasselijke teksten onder bovenvermeld nr. 24 [...].

²² Voetnoot 9 van het aangehaalde advies: Voetnoot 58 van het geciteerde advies: De meeste “overbruggingsclausules” bepalen dat de besluiten met eenparigheid van stemmen worden vastgesteld. Dit is echter

Zowel het Hof van cassatie²³ als de afdeling wetgeving van de Raad van State²⁴ aanvaarden dat onder bepaalde voorwaarden de wetgevende vergaderingen vooraf kunnen instemmen met een verdrag of met een wijziging van een verdrag. Opdat zulke voorafgaande instemming verenigbaar zou zijn met artikel 167, §§ 2 tot 4, van de Grondwet en met artikel 16 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, moet aan twee voorwaarden worden voldaan: het is vereist dat de Wetgevende Kamers en, in voorkomend geval, de Gemeenschaps- en Gewestparlementen de grenzen van de toekomstige wijzigingen kennen²⁵ en dat ze uitdrukkelijk aangeven dat ze met die wijzigingen instemmen.²⁶

1.3 *In casu* is aan die eerste voorwaarde voldaan doordat de bedoeling en de strekking van de wijzigingen in kwestie genoegzaam bepaald zijn.

Wat de tweede voorwaarde betreft, is de afdeling Wetgeving van oordeel dat daaraan kan worden voldaan door in het voorontwerp van wet een extra bepaling op te nemen die luidt als volgt:

‘Art. 3. De beslissingen van de Raad van gouverneurs genomen met toepassing van de artikelen 5, lid 6, m), 11, lid 6, 19 en 44 van het ESM-Verdrag zullen volkomen gevolg hebben.’

2. In artikel 13, lid 3, van het ESM-Verdrag wordt bepaald dat een memorandum van overeenstemming moet worden afgesloten dat een voorafgaande voorwaarde is voor de toekenning van stabiliteitssteun en waarin de aan die steun verbonden voorwaarden moeten worden beschreven. De afdeling Wetgeving vraagt zich af volgens welke nadere regels de deelentiteiten daarbij betrokken zullen worden. De memorie van toelichting moet op dit punt aangevuld worden.”

Aan die opmerkingen wordt thans opnieuw herinnerd.

niet het geval met de besluiten waarvan sprake is in de artikelen 98, 107, lid 2, c), 129, lid 3, 281, tweede alinea, en 300, lid 5, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

²³ Voetnoot 10 van het aangehaalde advies: Voetnoot 59 van het geciteerde advies: Cass., 19 maart 1981, *Arr. Cass.*, 1980-1981, 808; *J.T.*, 1982, 565, en noot J. Verhoeven; Cass., 2 mei 2002, nr. C.99.0518.N.

²⁴ Voetnoot 11 van het aangehaalde advies: Voetnoot 60 van het geciteerde advies: Zie o.m. advies 33.510/3 van 28 mei 2002 over een voorontwerp dat ontstaan gegeven heeft aan de wet van 17 december 2002 houdende instemming met het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, en met de Bijlagen I en II, gedaan te Aarhus op 25 juni 1998 (*Parl. St. Senaat*, 2001-2002, nr. 2-1235/1, blz. 48); advies 35.792/2/V van 20 augustus 2003 over het voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van 27 november 2003 houdende instemming met het Verdrag inzake persistente organische verontreinigende stoffen, gesloten te Stockholm op 22 mei 2001, alsmede met de Bijlagen erbij (*Parl. St. W.G.R.*, 2003/2004, nr. 575/1, blz. 10); advies 36.170/1 van 11 december 2003 over het voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Kroatië, ondertekend te Brussel op 31 oktober 2001 (*Parl. St. Senaat*, 2004-2005, nr. 957/1).

²⁵ Voetnoot 12 van het aangehaalde advies: Voetnoot 61 van het geciteerde advies: Zie inzonderheid de adviezen waarnaar in de vorige voetnoot wordt verwezen.

²⁶ Voetnoot 13 van het aangehaalde advies: Advies 44.028/AV van 29 januari 2008 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 19 juni 2008 ‘houdende instemming met het Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met de Slotakte, gedaan te Lissabon op 13 december 2007’, opmerking 28, blz. 355 en 356 (*Parl. St. Senaat* 2007-08, nr. 568/1, 334-371).

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN INSTEMMINGSDECREET

5. Om de redenen uiteengezet in punt 3.7 van dit advies en in het onder punt 4 aangehaalde advies 51.151/VR, verdient het aanbeveling om het voorontwerp aan te vullen met een artikel 3 dat luidt als volgt:

“Art. 3. De beslissingen van de Raad van gouverneurs genomen met toepassing van de artikelen 5, lid 6, m), 11, lid 6, 19 en 44 van het ESM-Verdrag zullen volkomen gevolg hebben.”

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Zullen volkomen gevolg hebben:

- 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012;
- 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM).

Art. 3. De beslissingen van de Raad van gouverneurs, genomen met toepassing van artikel 5, lid 6, m), artikel 11, lid 6, en artikel 19 en 44 van het ESM-verdrag, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 8 oktober 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

BIJLAGEN:

- Nederlandse tekst van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme
- Nederlandse tekst van de overeenkomst tot wijziging van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme
- Geconsolideerde versie van het verdrag tot instelling van het Europese Stabiliteitsmechanisme

VERDRAG
TOT INSTELLING VAN HET EUROPEES STABILITEITSMECHANISME
TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË, DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
DE REPUBLIEK ESTLAND, IERLAND, DE HELLEENSE REPUBLIEK,
HET KONINKRIJK SPANJE, DE FRANSE REPUBLIEK,
DE ITALIAANSE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK CYPRUS,
HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG, MALTA,
HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN, DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,
DE PORTUGESE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK SLOVENIË,
DE SLOWAAKSE REPUBLIEK EN DE REPUBLIEK FINLAND

DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN, het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, Ierland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, het Groothertogdom Luxemburg, Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek en de Republiek Finland (de "lidstaten van de eurozone" of "ESM-leden");

VASTBESLOTEN de financiële stabiliteit van de eurozone te waarborgen;

HERINNEREND AAN de op 25 maart 2011 aangenomen conclusies van de Europese Raad betreffende de instelling van een Europees stabiliteitsmechanisme;

OVERWEGENDE HETGEEN VOLGT:

- (1) De Europese Raad heeft op 17 december 2010 overeenstemming bereikt over de noodzaak voor de lidstaten van de eurozone een permanent stabiliteitsmechanisme in te stellen. Dit Europees Stabiliteitsmechanisme ("ESM") zal de taken overnemen die momenteel door de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit ("EFSF") en het Europees financieel stabilisatiemechanisme ("EFSM") worden vervuld bij het verstrekken, indien nodig, van financiële bijstand aan lidstaten van de eurozone.
- (2) Op 25 maart 2011 heeft de Europese Raad Besluit 2011/199/EU tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben¹ vastgesteld waarbij aan artikel 136 het volgende lid wordt toegevoegd: "De lidstaten die de euro als munt hebben kunnen een stabiliteitsmechanisme instellen dat geactiveerd wordt indien dat onontbeerlijk is om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme zal aan stringente voorwaarden gebonden zijn."
- (3) Om de doeltreffendheid van de financiële bijstand te verhogen en het risico op financiële besmetting te voorkomen, zijn de staatshoofden dan wel regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben op 21 juli 2011 overeengekomen "[het ESM] flexibeler te maken, verbonden met passende conditionaliteit".

¹ PB L 91 van 6.4.2011, blz. 1.

- (4) De strikte inachtneming van het kader van de Europese Unie, het geïntegreerde macro-economische toezicht, en met name het stabiliteits- en groeipact, het kader voor macro-economische onevenwichtigheden en de regels inzake de economische governance van de Europese Unie, moet de eerste verdedigingslinie blijven tegen vertrouwenscrises die de stabiliteit van de eurozone aantasten.
- (5) Op 9 december 2011 zijn de staatshoofden dan wel regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben overeengekomen stappen te zetten in de richting van een sterkere economische unie met inbegrip van een begrotingspact en een versterkte coördinatie van het economische beleid die moet worden uitgevoerd middels een internationale overeenkomst, het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en governance in de economische en monetaire unie ("VSCG"). Het VSCG zal bijdragen aan de ontwikkeling van engere coördinatie in de eurozone om te zorgen voor een volgehouden, degelijk en krachtig beheer van de openbare financiën en richt zich zodoende op een van de belangrijkste bronnen van financiële instabiliteit. Het Verdrag en het VSCG vullen elkaar aan in het bevorderen van budgettaire verantwoordelijkheid en solidariteit in de economische en monetaire unie. Onderkend en afgesproken wordt dat het verlenen van financiële bijstand in het kader van nieuwe programma's uit hoofde van het ESM, vanaf 1 maart 2013, zal afhangen van de ratificatie van het VSCG door het betrokken ESM-lid en, bij het verstrijken van de in artikel 3, lid 2, VSCG bedoelde omzettingstermijn, van het naleven van de voorschriften van dat artikel.

- (6) Gezien de sterke verwevenheid van de eurozone kunnen ernstige risico's voor de financiële stabiliteit van de lidstaten die de euro als munt hebben, de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel in gevaar brengen. Daarom kan het ESM stabiliteitssteun verstrekken op basis van stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstand-instrument, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel en van de lidstaten ervan te waarborgen. Het aanvankelijke maximale leningvolume van het ESM is vastgesteld op 500 000 miljoen EUR, met inbegrip van de uitstaande EFSF-stabiliteitssteun. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag zal echter worden nagegaan of het maximale geconsolideerde leningvolume van het ESM en de EFSF toereikend is. Indien het aangewezen is, zal het volume door de Raad van gouverneurs van het ESM verhoogd worden, overeenkomstig artikel 10, bij de inwerkingtreding van dit Verdrag.
- (7) Alle lidstaten van de eurozone worden ESM-leden. Wanneer een lidstaat van de Europese Unie toetreedt tot de eurozone, dient hij een ESM-lid te worden, met alle rechten en verplichtingen welke met die van de Verdragsluitende partijen overeenstemmen.
- (8) Het ESM zal bij het verstrekken van stabiliteitssteun zeer nauw met het Internationaal Monetair Fonds ("IMF") samenwerken. Er zal naar actieve deelname van het IMF worden gestreefd, zowel op technisch als op financieel niveau. Van een lidstaat van de eurozone die om financiële bijstand van het ESM verzoekt, wordt verwacht dat hij, steeds als dit mogelijk is, een soortgelijk verzoek tot het IMF richt.

- (9) Lidstaten van de Europese Unie die niet de euro als munt hebben ("lidstaten van buiten de eurozone") die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor stabiliteitssteun aan lidstaten van de eurozone deelnemen, zullen als waarnemers worden uitgenodigd op de ESM-vergaderingen waarop deze stabiliteitssteun en het monitoren ervan worden besproken. Zij krijgen tijdig inzage in alle informatie en worden op passende wijze geraadpleegd.
- (10) Op 20 juni 2011 hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie de Verdragsluitende partijen gemachtigd de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank ("ECB") te verzoeken de in dit Verdrag vastgestelde taken te vervullen.
- (11) In zijn verklaring van 28 november 2010 heeft de Eurogroep gesteld dat in de voorwaarden van alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone gestandaardiseerde en identieke collectieve-actieclausules ("CAC's") zullen worden opgenomen, zodat de marktliquiditeit gevrijwaard blijft. Zoals de Europese Raad op 25 maart 2011 verzocht had, heeft het Economisch en Financieel Comité de nadere wettelijke regelingen voor het opnemen van CAC's in overheidsobligaties van de eurozone hun definitieve vorm gegeven.
- (12) In overeenstemming met de IMF-praktijk, dient in uitzonderlijke gevallen een passende en evenredige betrokkenheid van de private sector overwogen te worden in gevallen waarin stabiliteitssteun wordt verstrekt in combinatie met een aantal voorwaarden onder de vorm van een macro-economisch aanpassingsprogramma.

- (13) Net als het IMF zal het ESM stabiliteitssteun verlenen aan ESM-leden waarvoor de reguliere toegang tot marktfinanciering is verstoord of dreigt te worden verstoord. De staatshoofden dan wel regeringsleiders hebben derhalve verklaard dat de ESM-leningen, naar analogie van de leningen van het IMF, de status van bevoorrechte crediteur zullen genieten, met dien verstande dat het IMF als bevoorrechte crediteur een hogere status heeft dan het ESM. Deze status wordt van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag. Ingeval financiële bijstand door het ESM in de vorm van ESM-leningen volgt op een op het tijdstip van de ondertekening van dit Verdrag bestaand Europees programma voor het verlenen van financiële bijstand, zal het ESM dezelfde anciënniteit genieten als alle andere leningen en verplichtingen van het ESM-lid dat bijstand ontvangt, met uitzondering van de IMF-leningen.
- (14) De lidstaten van de eurozone steunen gelijkwaardigheid in crediteurenstatus voor het ESM en andere staten die, in coördinatie met het ESM, leningen verstrekken op bilateraal niveau.
- (15) In de ESM-leningsvoorwaarden voor lidstaten waarvoor een macro-economisch aanpassingsprogramma geldt, met inbegrip van de voorwaarden bedoeld in artikel 40 van dit Verdrag, moeten de financierings- en operationele kosten van het ESM worden afgedekt; de voorwaarden dienen aan te sluiten bij de leningsvoorwaarden van de overeenkomsten inzake financiële bijstand die ondertekend werden tussen de EFSF, Ierland en de Central Bank of Ireland enerzijds en de EFSF, de Portugese Republiek en de Banco de Portugal anderzijds.

- (16) Geschillen tussen de Verdragsluitende partijen onderling of tussen de Verdragsluitende partijen en het ESM in verband met de uitlegging en de toepassing van dit Verdrag, dienen overeenkomstig artikel 273 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU") aan de rechtsmacht van het Hof van Justitie van de Europese Unie te worden onderworpen.
- (17) Het post-programmatoezicht zal worden uitgeoefend door de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie binnen het kader dat in de artikelen 121 en 136 VWEU is vastgelegd,

ZIJN OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

HOOFDSTUK 1

LIDMAATSCHAP EN DOEL

ARTIKEL 1

Oprichting en leden

1. Bij dit Verdrag richten de Verdragsluitende partijen tezamen een internationale financiële instelling op die de naam "Europees Stabiliteitsmechanisme" ("ESM") draagt.
2. De Verdragsluitende partijen zijn de ESM-leden.

ARTIKEL 2

Nieuwe leden

1. Het lidmaatschap van het ESM staat open voor de andere lidstaten van de Europese Unie vanaf de inwerkingtreding van het overeenkomstig artikel 140, lid 2, VWEU vastgestelde besluit van de Raad van de Europese Unie tot intrekking van hun derogatie de euro aan te nemen.

2. Nieuwe ESM-leden worden overeenkomstig artikel 44 onder dezelfde voorwaarden als bestaande ESM-leden tot het ESM toegelaten.
3. Een nieuwe lidstaat die tot het ESM toetreedt na de instelling ervan, ontvangt aandelen in het ESM in ruil voor zijn kapitaalinbreng, die wordt berekend overeenkomstig de in artikel 11 bepaalde bijdragesleutel.

ARTIKEL 3

Doel

Het doel van het ESM is het vrijmaken van middelen en het verstrekken van stabiliteitssteun, onder stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstandinstrument, ten gunste van ESM-leden die te maken hebben met of worden bedreigd door ernstige financieringsproblemen, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel en van de lidstaten ervan te vrijwaren. Daartoe wordt het ESM gemachtigd middelen te verwerven door financiële instrumenten uit te geven, dan wel door financiële of andere overeenkomsten of regelingen aan te gaan met ESM-leden, financiële instellingen of andere derden.

HOOFDSTUK 2

BESTUUR

ARTIKEL 4

Structuren en stemprocedure

1. Het ESM heeft een Raad van gouverneurs en een Raad van bewind, alsmede een directeur en ander specifiek personeel dat noodzakelijk wordt geoordeeld.
2. De besluiten van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind worden genomen in onderlinge overeenstemming, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen of met gewone meerderheid van stemmen zoals in dit Verdrag is gespecificeerd. Voor alle besluiten moet een quorum aanwezig zijn van tweederde van de stemgerechtigde leden die ten minste tweederde van de stemrechten vertegenwoordigen.
3. Voor de aanneming van een besluit in onderlinge overeenstemming is eenparigheid van stemmen vereist van de leden die aan de stemming deelnemen. Onthoudingen beletten niet dat een besluit in onderlinge overeenstemming wordt aangenomen.

4. In afwijking van lid 3 wordt gebruik gemaakt van een spoedstemprocedure indien de Commissie en de ECB beide concluderen dat als niet dringend een besluit tot verlening of tenuitvoerlegging van financiële bijstand, zoals gedefinieerd in de artikelen 13 tot en met 18, wordt vastgesteld, zulks de economische en financiële duurzaamheid van de eurozone in gevaar kan brengen. Voor de aanneming van een besluit in onderlinge overeenstemming door de Raad van gouverneurs als bedoeld in artikel 5, lid 6, onder f) en g), en de Raad van bewind volgens die spoedprocedure is een gekwalificeerde meerderheid van 85% van de uitgebrachte stemmen vereist.

Indien gebruik wordt gemaakt van de in de eerste alinea bedoelde spoedprocedure, gebeurt een overdracht van het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal naar een noodreservefonds om een buffer te vormen die specifiek als doel heeft de risico's die voortkomen uit de uit hoofde van die spoedprocedure verleende financiële steun af te dekken. De Raad van bewind kan besluiten het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen.

5. Voor de aanneming van een besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen is 80% van de uitgebrachte stemmen vereist.

6. Voor de aanneming van een besluit met gewone meerderheid van stemmen is een meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

7. De stemrechten van elk ESM-lid welke door een door dit ESM-lid aangestelde persoon of diens vertegenwoordiger in de Raad van gouverneurs of de Raad van bewind worden uitgeoefend, zijn gelijk aan het aan het betrokken lid toegewezen aantal aandelen in het maatschappelijk kapitaal van het ESM zoals vermeld in bijlage II bij dit Verdrag.

8. Ingeval een ESM-lid verzuimt een deel van het bedrag te betalen dat het verschuldigd is uit hoofde van de krachtens de artikelen 8, 9 en 10 op hem rustende verplichtingen in verband met volgestorte aandelen of opvragingen van kapitaal, dan wel uit hoofde van de krachtens de artikelen 16 of 17 op hem rustende verplichtingen in verband met de terugbetaling van de financiële bijstand, is het betrokken ESM-lid, zolang dat verzuim voortduurt, niet gerechtigd zijn stemrechten uit te oefenen. De stemmingsdrempels worden dienovereenkomstig herberekend.

ARTIKEL 5

Raad van gouverneurs

1. Elk ESM-lid benoemt een gouverneur en een plaatsvervangend gouverneur. Deze benoemingen zijn te allen tijde herroepbaar. De gouverneur is een lid van de regering van dit ESM-lid en draagt verantwoordelijkheid voor financiën. De plaatsvervangend gouverneur is volledig bevoegd om namens de gouverneur op te treden wanneer deze niet aanwezig is.
2. De Raad van gouverneurs besluit ofwel te worden voorgezeten door de voorzitter van de Eurogroep, als bedoeld in Protocol (nr. 14) betreffende de Eurogroep dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en aan het VWEU is gehecht, ofwel om uit zijn leden een voorzitter en een vicevoorzitter te kiezen voor een periode van twee jaar. De voorzitter en de vicevoorzitter kunnen worden herverkozen. Er wordt onverwijld een nieuwe verkiezing georganiseerd indien de zittende voorzitter of vicevoorzitter niet langer de vereiste functie bekleedt om als gouverneur te worden aangewezen.

3. Het lid van de Europese Commissie belast met economische en monetaire zaken en de president van de ECB, alsook de voorzitter van de Eurogroep (indien hij niet de voorzitter van de Raad van gouverneurs of een gouverneur is), mogen aan de vergaderingen van de Raad van gouverneurs deelnemen als waarnemers.
4. Ook vertegenwoordigers van lidstaten van buiten de eurozone die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor stabiliteitssteun aan een lidstaat van de eurozone deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van gouverneurs waarop deze stabiliteitssteun en het monitoren ervan worden besproken.
5. Andere personen, zoals onder meer vertegenwoordigers van instellingen of organisaties, zoals het IMF, kunnen door de Raad van gouverneurs op ad-hocbasis worden uitgenodigd om vergaderingen bij te wonen als waarnemers.
6. De Raad van gouverneurs neemt in onderlinge overeenstemming de volgende besluiten:
 - a) om het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen, in overeenstemming met artikel 4, lid 4;
 - b) om nieuwe aandelen uit te geven tegen andere voorwaarden dan a pari overeenkomstig artikel 8, lid 2;
 - c) om over te gaan tot de opvragingen van kapitaal overeenkomstig artikel 9, lid 1;

- d) om het maatschappelijk kapitaal te wijzigen en het maximale leningvolume van het ESM aan te passen overeenkomstig artikel 10, lid 1;
- e) om rekening te houden met een mogelijke actualisering van de sleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB overeenkomstig artikel 11, lid 3, en de in bijlage I aan te brengen wijzigingen overeenkomstig artikel 11, lid 6;
- f) om stabiliteitssteun door het ESM te verstrekken, met inbegrip van de voorwaarden inzake economisch beleid zoals vastgelegd in het in artikel 13, lid 3, bedoelde memorandum van overeenstemming, en om de keuze van instrumenten en de financiële en andere voorwaarden vast te stellen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 18;
- g) om aan de Europese Commissie mandaat te verlenen om, in overleg met de ECB, te onderhandelen over de aan elke financiële bijstand verbonden economische beleidsvoorwaarden overeenkomstig artikel 13, lid 3;
- h) om het prijsstellingsbeleid en de prijsstellingsrichtsnoeren voor de financiële bijstand te wijzigen overeenkomstig artikel 20;
- i) om de lijst van financiële-bijstandinstrumenten die door het ESM kunnen worden gebruikt te wijzigen overeenkomstig artikel 19;

- j) om de uitvoeringsregels van de overdracht van EFSF-steun aan het ESM vast te stellen overeenkomstig artikel 40;
 - k) om de aanvraag tot toetreding tot het ESM door nieuwe leden goed te keuren overeenkomstig artikel 44;
 - l) om aanpassingen aan dit Verdrag aan te brengen als rechtstreeks gevolg van de toetreding van nieuwe leden, met inbegrip van de wijzigingen die in de verdeling van het kapitaal onder de ESM-leden moeten worden aangebracht, en de berekening van deze verdeling als rechtstreeks gevolg van de toetreding van een nieuw lid tot het ESM overeenkomstig artikel 44; en
 - m) om aan de Raad van bewind de in dit artikel opgesomde taken te delegeren.
7. De Raad van gouverneurs neemt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de volgende besluiten:
- a) om de gedetailleerde technische voorwaarden voor de toetreding van een nieuw lid tot het ESM overeenkomstig artikel 44 te bepalen;
 - b) om te worden voorgezeten door de voorzitter van de Eurogroep dan wel om met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de voorzitter en de vicevoorzitter van de Raad van gouverneurs te kiezen overeenkomstig lid 2;

- c) om de organisatievoorschriften van het ESM en het reglement van orde van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind (waarin het recht is opgenomen om comités en ondersteunende organen op te richten) vast te leggen overeenkomstig lid 9;
- d) om de lijst van activiteiten die onverenigbaar zijn met de functie van bewindvoerder of plaatsvervangend bewindvoerder vast te stellen overeenkomstig artikel 6, lid 8;
- e) om de directeur te benoemen en diens ambtstermijn te beëindigen overeenkomstig artikel 7;
- f) om andere fondsen in te stellen overeenkomstig artikel 24;
- g) betreffende de te ondernemen acties om een schuld van een ESM-lid terug te vorderen overeenkomstig artikel 25, leden 2 en 3;
- h) om de jaarrekening van het ESM goed te keuren overeenkomstig artikel 27, lid 1;
- i) om de leden van het auditcomité te benoemen overeenkomstig artikel 30, lid 1;
- j) om de externe auditors te aanvaarden overeenkomstig artikel 29;
- k) om de immuniteit van de voorzitter van de Raad van gouverneurs, een gouverneur, een plaatsvervangend gouverneur, een bewindvoerder, een plaatsvervangend bewindvoerder of de directeur op te heffen overeenkomstig artikel 35, lid 2;

- l) om het op het ESM-personeel toepasselijke belastingregime vast te stellen overeenkomstig artikel 36, lid 5;
 - m) betreffende een geschil overeenkomstig artikel 37, lid 2; en
 - n) alle andere noodzakelijke besluiten waarin dit Verdrag niet uitdrukkelijk voorziet.
8. De voorzitter roept de vergaderingen van de Raad van gouverneurs bijeen en zit deze voor. De vicevoorzitter zit deze vergaderingen voor wanneer de voorzitter niet kan deelnemen.
9. De Raad van gouverneurs stelt zijn reglement van orde en de organisatievoorschriften van het ESM vast.

ARTIKEL 6

Raad van bewind

1. Elke gouverneur benoemt één bewindvoerder en één plaatsvervangend bewindvoerder en maakt daarbij een keuze uit personen die in hoge mate competent zijn in economische en financiële zaken. Deze benoemingen zijn te allen tijde herroepbaar. De plaatsvervangend bewindvoerder is volledig bevoegd om namens de bewindvoerder op te treden wanneer deze niet aanwezig is.

2. Het lid van de Europese Commissie belast met economische en monetaire zaken en de president van de ECB kunnen elk een waarnemer aanwijzen.
3. Vertegenwoordigers van lidstaten van buiten de eurozone die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor financiële bijstand aan een lidstaat van de eurozone deelnemen, worden ook als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van bewind waarop deze financiële bijstand en het monitoren ervan worden besproken.
4. Andere personen, zoals onder meer vertegenwoordigers van instellingen of organisaties, kunnen door de Raad van gouverneurs op ad-hocbasis worden uitgenodigd om vergaderingen bij te wonen als waarnemers.
5. De Raad van bewind neemt besluiten bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen, tenzij in dit Verdrag anders is vermeld. Besluiten die genomen worden op grond van door de Raad van gouverneurs gedelegeerde bevoegdheden worden vastgesteld in overeenstemming met de in artikel 5, leden 6 en 7, vastgestelde toepasselijke stemmingsregels.
6. Zonder afbreuk te doen aan de in artikel 5 omschreven bevoegdheden van de Raad van gouverneurs, draagt de Raad van bewind er zorg voor dat het ESM wordt beheerd in overeenstemming met dit Verdrag en met de organisatievoorschriften van het ESM die door de Raad van gouverneurs zijn vastgesteld. De Raad van bewind neemt de besluiten waarvoor hij krachtens dit Verdrag bevoegd is of die door de Raad van gouverneurs aan hem zijn gedelegeerd.

7. Indien een functie in de Raad van bewind openvalt, wordt deze onmiddellijk opgevuld overeenkomstig lid 1.
8. De Raad van gouverneurs bepaalt welke activiteiten onverenigbaar zijn met de functie van bewindvoerder of plaatsvervangend bewindvoerder, de organisatievoorschriften van het ESM en het reglement van orde van de Raad van bewind.

ARTIKEL 7

Directeur

1. De directeur wordt benoemd door de Raad van gouverneurs, die daarbij een keuze maakt uit kandidaten die de nationaliteit van een ESM-lid hebben, relevante internationale ervaring bezitten en in hoge mate competent zijn in economische en financiële zaken. De directeur mag tijdens het bekleden van zijn functie geen gouverneur, bewindvoerder of plaatsvervanger van een van beiden zijn.
2. De ambtstermijn van de directeur is vijf jaar. Hij is eenmaal herbenoembaar. De directeur treedt echter af wanneer de Raad van gouverneurs zulks besluit.

3. De directeur zit de vergaderingen van de Raad van bewind voor en neemt deel aan de vergaderingen van de Raad van gouverneurs.
4. De directeur is het hoofd van het personeel van het ESM. Hij is verantwoordelijk voor de organisatie, de aanstelling en het ontslag van het personeel overeenkomstig de door de Raad van bewind vast te stellen personeelsstatuten.
5. De directeur vertegenwoordigt het ESM in rechte en leidt de lopende zaken van het ESM volgens de aanwijzingen van de Raad van bewind.

HOOFDSTUK 3

KAPITAAL

ARTIKEL 8

Maatschappelijk kapitaal

1. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 700 000 miljoen EUR. Het is verdeeld in zeven miljoen aandelen, elk met een nominale waarde van 100 000 EUR, waarop kan worden ingeschreven volgens de in artikel 11 omschreven en in bijlage I bepaalde oorspronkelijke bijdragsleutel.

2. Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in volgestorte aandelen en niet-volgestorte aandelen. De oorspronkelijke totale geaggregeerde nominale waarde van de volgestorte aandelen bedraagt 80 000 miljoen EUR. De aandelen in het maatschappelijk kapitaal waarop aanvankelijk wordt ingeschreven, worden uitgegeven a pari. De andere aandelen worden eveneens a pari uitgegeven, tenzij de Raad van gouverneurs onder bijzondere omstandigheden besluit deze onder andere voorwaarden uit te geven.
3. De aandelen in het maatschappelijk kapitaal worden op generlei wijze verpand of bezwaard en zijn slechts overdraagbaar ingeval de overdrachten ten doel hebben uitvoering te geven aan aanpassingen in de in artikel 11 bepaalde bijdragesleutel, waarbij aandelen in die mate worden overgedragen dat de verdeling van de aandelen met de aangepaste sleutel overeenkomt.
4. De ESM-leden verbinden er zich hierbij onherroepelijk en onvoorwaardelijk toe hun bijdrage tot het maatschappelijk kapitaal te leveren overeenkomstig hun in bijlage I vermelde bijdragesleutel. Zij geven tijdig gevolg aan alle opvragingen van kapitaal overeenkomstig de in dit Verdrag vastgelegde voorwaarden.

5. De aansprakelijkheid van elk ESM-lid blijft onder alle omstandigheden beperkt tot zijn aandeel in het maatschappelijk kapitaal tegen de uitgifteprijs ervan. De ESM-leden zijn niet op grond van hun lidmaatschap aansprakelijk voor verplichtingen van het ESM. De verplichting van ESM-leden om overeenkomstig dit Verdrag tot het maatschappelijk kapitaal bij te dragen, wordt onverlet gelaten door het feit dat een dergelijk ESM-lid in aanmerking komt voor financiële bijstand van het ESM of dergelijke bijstand ontvangt.

ARTIKEL 9

Opvragingen van kapitaal

1. De Raad van gouverneurs kan te allen tijde niet-volgestort maatschappelijk kapitaal opvragen en een passende termijn vaststellen voor de betaling ervan door de ESM-leden.
2. De Raad van bewind kan bij besluit met gewone meerderheid van stemmen niet-volgestort maatschappelijk kapitaal opvragen om het niveau van het volgestort kapitaal te herstellen wanneer het bedrag van het volgestort kapitaal als gevolg van de absorptie van verliezen is gedaald tot onder het in artikel 8, lid 2, vastgelegde niveau, dat door de Raad van gouverneurs kan worden gewijzigd volgens de procedure van artikel 10, en een passende termijn vaststellen voor de betaling ervan door de ESM-leden.

3. De directeur vraagt tijdig niet-volgestort maatschappelijk kapitaal op wanneer dat nodig is om te vermijden dat het ESM een geplande of andere betalingsverplichting jegens crediteuren van het ESM niet nakomt. De directeur stelt de Raad van bewind en de Raad van gouverneurs van een dergelijke opvraging in kennis. Wanneer een potentieel tekort aan ESM-middelen wordt vastgesteld, verricht de directeur deze opvraging(en) van kapitaal zo spoedig mogelijk teneinde te waarborgen dat het ESM over voldoende middelen beschikt om de aan crediteuren verschuldigde betalingen volledig en op tijd te kunnen verrichten. De ESM-leden verbinden er zich hierbij onherroepelijk en onvoorwaardelijk toe op verzoek elke door de directeur overeenkomstig dit lid verrichte opvraging van kapitaal te betalen binnen een termijn van zeven dagen na ontvangst.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde voorwaarden vast die gelden voor opvragingen van kapitaal uit hoofde van dit artikel.

ARTIKEL 10

Wijzigingen in het maatschappelijk kapitaal

1. De Raad van gouverneurs evalueert op gezette tijden en ten minste om de vijf jaar het maximale leningvolume en de toereikendheid van het maatschappelijk kapitaal van het ESM. Hij kan besluiten het maatschappelijk kapitaal te wijzigen en artikel 8 en bijlage II dienovereenkomstig aan te passen. Dit besluit treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures. De nieuwe aandelen worden aan de ESM-leden toegewezen volgens de in artikel 11 en bijlage I bepaalde bijdragesleutel.

2. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde voorwaarden vast die gelden voor alle of een deel van de wijzigingen die uit hoofde van lid 1 in het kapitaal worden aangebracht.
3. Zodra een lidstaat van de Europese Unie als nieuw lid toetreedt tot het ESM, wordt het maatschappelijk kapitaal van het ESM automatisch verhoogd door de op dat ogenblik geldende respectieve bedragen te vermenigvuldigen met de ratio tussen de weging, in het kader van de in artikel 11 bepaalde aangepaste bijdragesleutel, van het nieuwe ESM-lid enerzijds en die van de bestaande ESM-leden anderzijds.

ARTIKEL 11

Bijdragesleutel

1. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM is, behoudens de leden 2 en 3, gebaseerd op de sleutel voor de inschrijving van de nationale centrale banken van de ESM-leden op het kapitaal van de ECB, welke is vastgesteld overeenkomstig artikel 29 van Protocol (nr. 4) betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (de "ESCB-statuten"), dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en aan het VWEU is gehecht.
2. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM is vermeld in bijlage I.

3. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM wordt aangepast wanneer:
 - a) een lidstaat van de Europese Unie als nieuw lid toetreedt tot het ESM en het maatschappelijk kapitaal van het ESM automatisch wordt verhoogd als gespecificeerd in artikel 10, lid 3; of
 - b) een einde komt aan de overeenkomstig artikel 42 vastgestelde tijdelijke correctie die gedurende een periode van twaalf jaar voor een ESM-lid is toegepast.
4. De Raad van gouverneurs kan besluiten rekening te houden met eventuele actualiseringen van de in lid 1 bedoelde sleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB wanneer de bijdragesleutel aangepast wordt overeenkomstig lid 3 of wanneer er een verandering optreedt in het maatschappelijk kapitaal, zoals gespecificeerd in artikel 10, lid 1.
5. Indien de bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM wordt aangepast, dragen de ESM-leden onderling maatschappelijk kapitaal over in die mate dat de verdeling van het maatschappelijk kapitaal met de aangepaste sleutel overeenkomt.
6. Bij elke bij dit artikel bedoelde aanpassing wordt bijlage I gewijzigd bij besluit van de Raad van gouverneurs.
7. De Raad van bewind treft alle andere maatregelen die voor de toepassing van dit artikel nodig zijn.

HOOFDSTUK 4

OPERATIES

ARTIKEL 12

Beginselen

1. Indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel en van de lidstaten ervan te waarborgen, kan het ESM stabiliteitssteun aan een ESM-lid verstrekken op basis van stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstandinstrument. Deze voorwaarden kunnen gaan van een macro-economisch aanpassingsprogramma tot de voortdurende inachtneming van vooraf vastgestelde voorwaarden om voor stabiliteitssteun in aanmerking te komen.
2. Onverminderd artikel 19, kan ESM-stabiliteitssteun worden toegekend met behulp van de instrumenten waarin in de artikelen 14 tot en met 18 is voorzien.
3. Vanaf 1 januari 2013 worden in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar collectieve-actieclausules opgenomen op zulke wijze dat zij dezelfde rechtsgevolgen hebben.

ARTIKEL 13

Procedure voor de toekenning van stabiliteitssteun

1. Een ESM-lid kan tot de voorzitter van de Raad van gouverneurs een verzoek om stabiliteitssteun richten. In een dergelijk verzoek word(t)(en) de te overwegen financiële-bijstand-instrument(en) aangegeven. Na ontvangst van een dergelijk verzoek vertrouwt de voorzitter van de Raad van gouverneurs de Europese Commissie toe om, in overleg met de ECB:
 - a) te onderzoeken of er een risico voor de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel of van de lidstaten ervan bestaat, tenzij de ECB reeds een analyse overeenkomstig artikel 18, lid 2, heeft voorgelegd;
 - b) te onderzoeken of de overheidsschuld houdbaar is. Verwacht wordt dat een dergelijk onderzoek, steeds als dit passend en mogelijk is, samen met het IMF wordt verricht;
 - c) de reële of potentiële financieringsbehoeften van het betrokken ESM-lid.
2. Op grond van het verzoek van het ESM-lid en de in lid 1 bedoelde beoordeling kan de Raad van gouverneurs besluiten om, in beginsel, stabiliteitssteun aan het betrokken ESM-lid toe te kennen in de vorm van een financiële-bijstandfaciliteit.

3. Indien een besluit overeenkomstig lid 2 wordt vastgesteld, draagt de Raad van gouverneurs de Europese Commissie op om - in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, samen met het IMF - met het betrokken ESM-lid te onderhandelen over een memorandum van overeenstemming waarin de aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden voorwaarden worden beschreven. In de inhoud van het memorandum van overeenstemming worden de ernst van de aan te pakken zwakke punten en het gekozen financiële-bijstandinstrument aangegeven. Tegelijkertijd stelt de directeur van het ESM een door de Raad van gouverneurs aan te nemen voorstel voor een akkoord over een financiële-bijstandfaciliteit op waarin de financiële en andere voorwaarden en de keuze van instrumenten zijn vastgelegd.

Het memorandum van overeenstemming is volledig consistent met de maatregelen tot coördinatie van het economische beleid waarin het VWEU voorziet, in het bijzonder met alle rechtsbesluiten van de Europese Unie, met inbegrip van adviezen, waarschuwingen, aanbevelingen of besluiten die tot het betrokken ESM-lid worden gericht.

4. De Europese Commissie ondertekent het memorandum van overeenstemming namens het ESM, mits vooraf aan de voorwaarden van lid 3 is voldaan en de Raad van gouverneurs daarmee instemt.

5. De Raad van bewind hecht zijn goedkeuring aan het akkoord over de financiële-bijstand-faciliteit, dat de financiële aspecten van de toe te kennen stabiliteitssteun bevat, en, in voorkomend geval, aan de uitbetaling van de eerste tranche van de bijstand.

6. Het ESM zet een adequaat waarschuwingssysteem op om te garanderen dat het alle terugbetalingen die het ESM-lid in het kader van de stabiliteitssteun gehouden is te verrichten, tijdig ontvangt.

7. De Europese Commissie wordt ermee belast om - in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, samen met het IMF - toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden die aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden zijn.

ARTIKEL 14

Preventieve financiële bijstand van het ESM

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12, lid 1, besluiten preventieve financiële bijstand te verlenen in de vorm van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn, dan wel in de vorm van een kredietlijn tegen verscherpte voorwaarden.
2. De aan de preventieve financiële bijstand van het ESM verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.
3. De financiële en andere voorwaarden van de preventieve financiële bijstand van het ESM worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de preventieve financiële-bijstandfaciliteit.

4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de preventieve financiële bijstand van het ESM.
5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, besluit de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming of de kredietlijn moet worden gehandhaafd.
6. Nadat het ESM-lid een eerste keer middelen heeft opgenomen (via een lening of een aankoop op de primaire markt), besluit de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming op voorstel van de directeur en op basis van een onderzoek van de Europese Commissie in overleg met de ECB of de kredietlijn nog steeds adequaat is, dan wel of een andere vorm van financiële bijstand is vereist.

ARTIKEL 15

Financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid

1. De Raad van gouverneurs kan besluiten een ESM-lid financiële bijstand in de vorm van leningen te verlenen met het specifieke doel de financiële instellingen van dat ESM-lid te herkapitaliseren.

2. De voorwaarden die aan financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid verbonden zijn, worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.
3. Onverminderd de artikelen 107 en 108 VWEU worden de financiële en andere voorwaarden die aan financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid verbonden zijn, vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid.
5. In voorkomend geval, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.

ARTIKEL 16

ESM-leningen

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12 besluiten financiële bijstand in de vorm van een lening aan een ESM-lid te verlenen.
2. De aan de ESM-leningen verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, opgenomen in een macro-economisch aanpassingsprogramma dat in het memorandum van overeenstemming wordt beschreven.
3. De financiële en andere voorwaarden van elke ESM-lening worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van ESM-leningen.
5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.

ARTIKEL 17

Steunvoorziening op de primaire markt

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12 besluiten regelingen te treffen voor de aankoop van obligaties van een ESM-lid op de primaire markt ten behoeve van een maximale kostenefficiëntie van de financiële bijstand.
2. De aan de steunvoorziening op de primaire markt verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.
3. De financiële en andere voorwaarden waaronder de aankoop van obligaties plaatsvindt, worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstand-faciliteit.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de steunvoorziening op de primaire markt.
5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit tot uitbetaling van de financiële bijstand aan een lidstaat die via operaties op de primaire markt bijstand ontvangt.

ARTIKEL 18

Steunvoorziening op de secundaire markt

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12, lid 1, besluiten regelingen te treffen om operaties op de secundaire markt met betrekking tot de obligaties van een ESM-lid te verrichten.
2. Besluiten over interventies op de secundaire markt om besmetting tegen te gaan, worden genomen op basis van een analyse van de ECB waarin wordt erkend dat er van uitzonderlijke omstandigheden op de financiële markten en risico's voor de financiële stabiliteit sprake is.
3. De aan de steunvoorziening op de secundaire markt verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.
4. De financiële en andere voorwaarden waaronder de operaties op de secundaire markt plaats dienen te vinden, worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.
5. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de steunvoorziening op de secundaire markt.
6. Op voorstel van de directeur besluit de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming operaties op de secundaire markt aan te vatten.

ARTIKEL 19

Evaluatie van de lijst van financiële-bijstandinstrumenten

De Raad kan de lijst van financiële-bijstandinstrumenten waarin de artikelen 14 tot en met 18 voorzien, aan een evaluatie onderwerpen en besluiten daarin wijzigingen aan te brengen.

ARTIKEL 20

Prijstellingsbeleid

1. Bij de toekenning van stabiliteitssteun streeft het ESM volledige dekking van zijn operationele en financieringskosten na en hanteert het een passende marge.
2. Voor alle financiële-bijstandinstrumenten wordt de prijsstelling nader gepreciseerd in een prijsstellingsrichtsnoer, dat door de Raad van gouverneurs wordt aangenomen.
3. Het prijsstellingsbeleid kan opnieuw worden gezien door de Raad van gouverneurs.

ARTIKEL 21

Transacties voor het aangaan van leningen

1. Het ESM wordt gemachtigd op de kapitaalmarkten bij banken, financiële instellingen of andere personen of instellingen leningen aan te gaan voor het verwezenlijken van zijn doel.
2. De uitvoeringsregels volgens welke transacties voor het aangaan van leningen worden gesloten, worden bepaald door de directeur overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen gedetailleerde richtsnoeren.
3. Het ESM maakt gebruik van passende risicobeheersinstrumenten, die regelmatig opnieuw worden gezien door de Raad van bewind.

HOOFDSTUK 5

FINANCIEEL BEHEER

ARTIKEL 22

Beleggingsbeleid

1. De directeur voert overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen en regelmatig opnieuw te beoordelen richtsnoeren een prudent beleggingsbeleid voor het ESM teneinde de hoogste kredietwaardigheid ervan te garanderen. Het ESM is gemachtigd een deel van de opbrengst van zijn beleggingsportefeuille te gebruiken om zijn bedrijfs- en administratiekosten te dekken.
2. De operaties van het ESM voldoen aan de beginselen van goed financieel en risicobeheer.

ARTIKEL 23

Dividendbeleid

1. De Raad van bewind kan met gewone meerderheid van stemmen besluiten een dividend aan de ESM-leden uit te keren wanneer het gezamenlijk bedrag van het volgestort kapitaal en het reservefonds meer bedraagt dan vereist is om de kredietverleningscapaciteit van het ESM te handhaven en wanneer de beleggingsopbrengst niet vereist is om een tekort in de voldoening van de crediteuren te vermijden. Dividenden worden uitgekeerd naar rato van de bijdragen aan het volgestort kapitaal, rekening houdend met de mogelijke versnelde betaling als bedoeld in artikel 41, lid 3.
2. Zolang het ESM geen financiële bijstand aan een van zijn leden heeft verleend, wordt de opbrengst van de belegging van het volgestort kapitaal van het ESM aan de ESM-leden uitgekeerd volgens hun respectieve bijdrage aan het volgestort kapitaal, na aftrek van de operationele kosten, mits de beoogde effectieve kredietverleningscapaciteit volledig beschikbaar is.
3. De directeur voert het dividendbeleid voor het ESM uit overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen richtsnoeren.

ARTIKEL 24

Reservefonds en andere fondsen

1. De Raad van gouverneurs stelt een reservefonds en, indien nodig, andere fondsen in.
2. Onverminderd artikel 23, worden de uit de ESM-operaties voortvloeiende netto-inkomsten en de van de ESM-leden ontvangen opbrengsten van de financiële sancties uit hoofde van de multi-laterale toezichtprocedure, de buitensporigtekortprocedure en de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden in het kader van het VWEU opzijgezet in een reservefonds.
3. De middelen van het reservefonds worden belegd overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen richtsnoeren.
4. De Raad van bewind stelt alle regels vast die vereist zijn voor het instellen, het beheer en het gebruik van andere fondsen.

ARTIKEL 25

Dekking van verliezen

1. Uit ESM-operaties voortvloeiende verliezen worden ten laste gebracht van:
 - a) ten eerste het reservefonds;
 - b) ten tweede het volgestort kapitaal; en
 - c) ten slotte een passend bedrag van het niet-volgestort maatschappelijk kapitaal, dat overeenkomstig artikel 9, lid 3, wordt opgevraagd.
2. Indien een ESM-lid verzuimt de betaling te verrichten die uit hoofde van een opvraging van kapitaal overeenkomstig artikel 9, lid 2 of 3, wordt verlangd, vindt een herziene, verhoogde opvraging van kapitaal bij alle ESM-leden plaats om ervoor te zorgen dat het ESM het vereiste totaalbedrag aan volgestort kapitaal ontvangt. De Raad van gouverneurs stelt een passende gedragslijn vast om ervoor te zorgen dat het betrokken ESM-lid zijn schuld jegens het ESM binnen een redelijke termijn vereffent. De Raad van gouverneurs heeft het recht de betaling van achterstandsrente over het achterstallige bedrag te eisen.
3. Wanneer een ESM-lid zijn in lid 2 bedoelde schuld jegens het ESM vereffent, wordt het overschot aan kapitaal aan de overige ESM-leden terugbetaald volgens door de Raad van gouverneurs vast te stellen regels.

ARTIKEL 26

Begroting

De Raad van bewind keurt jaarlijks de ESM-begroting goed.

ARTIKEL 27

Jaarrekening

1. De Raad van gouverneurs keurt de jaarrekening van het ESM goed.
2. Het ESM publiceert een jaarverslag met een door auditors gecertificeerd overzicht van zijn rekeningen, en doet de ESM-leden een driemaandelijks beknopt overzicht van zijn financiële positie toekomen, alsook een winst-en-verliesrekening waaruit het resultaat van zijn werkzaamheden blijkt.

ARTIKEL 28

Interne audit

Er wordt een interne auditfunctie opgezet volgens internationale standaarden.

ARTIKEL 29

Externe controle

De rekeningen van het ESM worden gecontroleerd door onafhankelijke externe auditors die door de Raad van gouverneurs zijn geaccepteerd en verantwoordelijk zijn voor de certificering van de jaarrekening. De externe auditors zijn zonder voorbehoud bevoegd alle boeken en rekeningen van het ESM te onderzoeken en volledig over zijn transacties te worden geïnformeerd.

ARTIKEL 30

Auditcomité

1. Het auditcomité bestaat uit vijf leden die door de Raad van gouverneurs zijn benoemd voor hun competentie in financiële en auditzaken en omvat twee leden van de hoge controle-instanties van de ESM-leden - volgens een toerbeurtsysteem tussen deze instanties - en één lid van de Europese Rekenkamer.

2. De leden van het auditcomité zijn onafhankelijk. Zij vragen noch aanvaarden instructies van de bestuursorganen van het ESM, de ESM-leden of andere publiek- of privaatrechtelijke organen.
3. Het auditcomité voert onafhankelijke audits uit. Het inspecteert de ESM-rekeningen en gaat na of de operationele rekeningen en de balans in orde zijn. Het comité heeft volledige toegang tot alle ESM-documenten die het nodig heeft voor de uitvoering van zijn taken.
4. Het auditcomité kan de Raad van bewind te allen tijde van zijn bevindingen in kennis stellen. Het stelt elk jaar een verslag op dat bij de Raad van gouverneurs moet worden ingediend.
5. De Raad van gouverneurs maakt het jaarverslag toegankelijk voor de nationale parlementen en hoge controle-instanties van de ESM-leden en voor de Europese Rekenkamer.
6. Alle aangelegenheden in verband met dit artikel worden nader gepreciseerd in de organisatievoorschriften van het ESM.

HOOFDSTUK 6

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 31

Vestiging

1. Het ESM heeft zijn zetel en hoofdkantoor te Luxemburg.
2. Het ESM kan een verbindingsbureau vestigen te Brussel.

ARTIKEL 32

Rechtspositie, voorrechten en immuniteiten

1. Teneinde het ESM in staat te stellen zijn doel te verwezenlijken, worden aan het ESM op het grondgebied van elk ESM-lid de rechtspositie en de voorrechten en immuniteiten, als vermeld in dit artikel, toegekend. Het ESM tracht erkenning van zijn rechtspositie en van zijn voorrechten en immuniteiten te verkrijgen op andere grondgebieden waar het functies vervult of activa bezit.

2. Het ESM bezit volledige rechtspersoonlijkheid; het heeft volledige handelingsbevoegdheid om:
 - a) roerende en onroerende goederen te verkrijgen of te vervreemden;
 - b) overeenkomsten te sluiten;
 - c) in rechte op te treden; en
 - d) elke overeenkomst en/of alle protocollen betreffende de hoofdzetel te sluiten die nodig zijn om ervoor te zorgen dat zijn rechtspositie en zijn voorrechten en immuniteiten worden erkend en dat daaraan gevolg wordt gegeven.
3. Het ESM, zijn eigendommen, fondsen en bezittingen, waar deze zich ook bevinden en wie deze ook onder zich heeft, zijn vrijgesteld van rechtsvervolging, behoudens voor zover het ESM uitdrukkelijk afstand doet van zijn immuniteit ten behoeve van een procedure of volgens de bepalingen van een overeenkomst, met inbegrip van de documentatie van de financierings-instrumenten.
4. De eigendommen, fondsen en bezittingen van het ESM, waar deze zich ook bevinden en wie deze ook onder zich heeft, zijn vrijgesteld van onderzoek, vordering, verbeurdverklaring, onteigening of andere vormen van beslag op grond van een maatregel van bestuurlijke, gerechtelijke, bestuursrechtelijke of wetgevende aard.
5. Het archief van het ESM en alle documenten die aan het ESM toebehoren of die het onder zich heeft, zijn onschendbaar.

6. De terreinen van het ESM zijn onschendbaar.
7. Elk ESM-lid dat en elke staat die de rechtspositie en de voorrechten en immuniteiten van het ESM heeft erkend, staat voor de officiële mededelingen van het ESM dezelfde behandeling toe als die welke de officiële mededelingen van een ESM-lid genieten.
8. Voor zover zulks noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden waarin dit Verdrag voorziet, zijn alle eigendommen, fondsen en bezittingen van het ESM vrijgesteld van beperkingen, regelingen, controles en moratoria van welke aard ook.
9. Het ESM is vrijgesteld van elke verplichting om te worden erkend of een vergunning te verkrijgen als kredietinstelling, verlener van beleggingsdiensten of enigerlei andere uit hoofde van de wetgeving van een ESM-lid erkende, vergunninghoudende of gereguleerde entiteit.

ARTIKEL 33

Personeel van het ESM

De Raad van bewind stelt de arbeidsvoorwaarden van de directeur en ander personeel van het ESM vast.

ARTIKEL 34

Beroepsgeheim

De leden of voormalige leden van de Raad van gouverneurs en van de Raad van bewind en alle andere personen die werkzaamheden voor of in verband met het ESM verrichten of hebben verricht, zijn gehouden inlichtingen die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar te maken. Ook na beëindiging van hun taken mogen zij geen onder het beroepsgeheim vallende inlichtingen openbaar maken.

ARTIKEL 35

Immunititeiten van personen

1. In het belang van het ESM genieten de voorzitter van de Raad van gouverneurs, gouverneurs, plaatsvervangend gouverneurs, bewindvoerders, plaatsvervangend bewindvoerders, alsmede de directeur en andere personeelsleden immuniteit van rechtsvervolging voor wat zij in hun officiële hoedanigheid hebben gedaan en genieten zij onschendbaarheid wat hun officiële papieren en documenten betreft.

2. Met betrekking tot de voorzitter van de Raad van gouverneurs, de gouverneurs, de plaatsvervangend gouverneurs, de bewindvoerders, de plaatsvervangend bewindvoerders of de directeur, kan de Raad van gouverneurs, in de mate en onder de voorwaarden die hij bepaalt, afstand doen van de bij dit artikel verleende immuniteiten.
3. De directeur kan gelijk welke immuniteit opheffen ten aanzien van gelijk welk lid van het personeel van het ESM (met uitzondering van hemzelf).
4. Elk ESM-lid neemt terstond de nodige maatregelen om in zijn eigen wetgeving uitvoering te geven aan dit artikel en stelt het ESM daarvan in kennis.

ARTIKEL 36

Vrijstelling van belasting

1. In het kader van zijn officiële activiteiten zijn het ESM, zijn bezittingen, inkomsten, eigendommen en zijn operaties en transacties waartoe het op grond van dit Verdrag gemachtigd is, vrijgesteld van alle directe belastingen.
2. De ESM-leden treffen, steeds als dit mogelijk is, passende maatregelen om kwijtschelding of teruggave te doen van het bedrag der indirecte belastingen en van belastingen op de verkoop, welke een deel vormen van de prijs van onroerende of roerende goederen, wanneer het ESM voor zijn officieel gebruik belangrijke aankopen doet van goederen in de prijs waarvan zodanige belastingen begrepen zijn.

3. Geen enkele vrijstelling wordt verleend van belastingen, heffingen en rechten die niet anders zijn dan eenvoudige vergoedingen voor diensten van openbaar nut.
4. Goederen die door het ESM worden ingevoerd en die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn officiële werkzaamheden, worden vrijgesteld van alle invoerrechten en -heffingen, alsook van alle invoerverboden en -beperkingen.
5. Volgens door de Raad van gouverneurs vast te stellen regels is het personeel van het ESM onderworpen aan een interne belasting ten bate van het ESM op de door het ESM betaalde salarissen en emolumenten. Vanaf de datum waarop deze belasting wordt geheven, zijn bedoelde salarissen en emolumenten van nationale inkomstenbelasting vrijgesteld.
6. Op door het ESM uitgegeven schuldbekentenissen of waardepapieren, met inbegrip van de dividenden en renten daarvan, ongeacht wie deze in bezit heeft, wordt geen belasting geheven, van welke aard ook:
 - a) die een discriminatie inhoudt tegen dergelijke schuldbekentenissen of waardepapieren, uitsluitend wegens de oorsprong ervan; of
 - b) indien de plaats waar of de valuta waarin deze zijn uitgegeven, betaalbaar worden gesteld of worden betaald, of de plaats waar een kantoor van het ESM is gevestigd of waar het zijn bedrijf uitoefent, de enige rechtsgrond voor een dergelijke belasting is.

ARTIKEL 37

Uitlegging en geschillenbeslechting

1. Verschillen van mening die rijzen tussen een ESM-lid en het ESM, dan wel tussen ESM-leden onderling over de uitlegging of toepassing van de bepalingen van dit Verdrag en van de organisatievoorschriften van het ESM, worden ter beslissing voorgelegd aan de Raad van bewind.
2. De Raad van gouverneurs neemt een besluit over elk geschil tussen een ESM-lid en het ESM, dan wel tussen ESM-leden onderling, in verband met de uitlegging en toepassing van dit Verdrag, met inbegrip van elk geschil over de verenigbaarheid met dit Verdrag van de door het ESM genomen besluiten. De stemrechten van het lid van de Raad van gouverneurs van het betrokken ESM-lid of de betrokken ESM-leden worden bij de stemming door de Raad van gouverneurs over dit besluit geschorst en de voor het nemen van dat besluit vereiste stemmingsdrempel wordt dienovereenkomstig herberekend.
3. Indien een ESM-lid het in lid 2 bedoelde besluit betwist, wordt het geschil voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie is bindend voor de partijen bij de procedure, die gehouden zijn binnen de door genoemd Hof vastgestelde termijn de maatregelen te nemen die nodig zijn ter uitvoering van het arrest.

ARTIKEL 38

Internationale samenwerking

Met het oog op het bereiken van zijn doelen is het ESM gemachtigd overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag samen te werken met het IMF, elke staat die op ad-hocbasis financiële bijstand aan een ESM-lid verleent, en elke internationale organisatie of entiteit die speciale verantwoordelijkheden op aanverwante terreinen draagt.

HOOFDSTUK 7

OVERGANGSREGELINGEN

ARTIKEL 39

Verhouding met leningen door de EFSF

Tijdens de overgangsfase die loopt van de inwerkingtreding van dit Verdrag tot de volledige opheffing van de EFSF, ligt het geconsolideerde bedrag aan door het ESM en de EFSF verstrekte leningen niet hoger dan 500 000 miljoen EUR, onverminderd de regelmatige evaluatie van de toereikendheid van het maximale leningvolume overeenkomstig artikel 10. De Raad van bewind stelt gedetailleerde richtsnoeren vast voor de berekening van de capaciteit voor het toekennen van nieuwe leningen teneinde te voorkomen dat het geconsolideerde leningplafond wordt overschreden.

ARTIKEL 40

Overdracht van EFSF-steun

1. In afwijking van artikel 13 kan de Raad van gouverneurs besluiten dat de toezeggingen tot het verlenen van financiële bijstand aan een ESM-lid welke de EFSF in het kader van haar akkoord met het betrokken lid heeft gedaan, door het ESM worden overgenomen, voor zover deze toezeggingen verband houden met niet-uitbetaalde en niet-gefinancierde delen van leenfaciliteiten.
2. Het ESM kan, indien het daartoe door zijn Raad van gouverneurs wordt gemachtigd, de rechten van de EFSF verwerven en de verplichtingen van de EFSF overnemen, met name ten aanzien van alle of een deel van haar uitstaande rechten en verplichtingen in het kader van en in verband met haar bestaande leenfaciliteiten.
3. De Raad van gouverneurs stelt de gedetailleerde uitvoeringsregels vast die nodig zijn om uitvoering te geven aan de in lid 1 bedoelde overdracht van de verplichtingen van de EFSF aan het ESM en aan een eventuele overdracht van rechten en verplichtingen als beschreven in lid 2.

ARTIKEL 41

Betaling van het aanvangskapitaal

1. Onverminderd lid 2, geschiedt de betaling van de volgestorte aandelen tot het bedrag waarop aanvankelijk door elk ESM-lid is ingeschreven, in vijf jaarlijkse termijnen van elk 20% van het totale bedrag. De eerste termijn wordt door elk ESM-lid betaald binnen vijftien dagen na de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag. De resterende vier termijnen zijn betaalbaar op respectievelijk de eerste, tweede, derde en vierde verjaardag van de datum van betaling van de eerste termijn.
2. Tijdens de periode van vijf jaar van betaling van het kapitaal in termijnen bespoedigen de ESM-leden tijdig vóór de uitgiftedatum de betaling van volgestorte aandelen opdat de verhouding tussen het volgestort kapitaal en het uitstaande bedrag aan ESM-uitgaven ten minste 15% blijft; zij waarborgen dat de gecombineerde kredietverleningscapaciteit van het ESM en de EFSF minimaal 500 000 miljoen EUR bedraagt.
3. Een ESM-lid kan besluiten tot versnelde betaling van zijn aandeel in het volgestort kapitaal over te gaan.

ARTIKEL 42

Tijdelijke correctie van de bijdragesleutel

1. Aanvankelijk schrijven de ESM-leden op het maatschappelijk kapitaal in op basis van de in bijlage I vermelde oorspronkelijke bijdragesleutel. De tijdelijke correctie die in deze oorspronkelijke bijdragesleutel is verwerkt, is van toepassing voor een periode van twaalf jaar te rekenen vanaf de datum van aanneming van de euro door het betrokken ESM-lid.
2. Indien het in euro luidend bruto binnenlands product (bbp) per capita tegen marktprijzen van een nieuw ESM-lid in het jaar onmiddellijk voorafgaand aan zijn toetreding tot het ESM minder dan 75% van het gemiddeld bbp per capita tegen marktprijzen van de Europese Unie bedraagt, dan wordt op zijn overeenkomstig artikel 10 vastgestelde bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM een tijdelijke correctie toegepast en is deze gelijk aan de som van:
 - a) 25% van het procentuele aandeel in het ECB-kapitaal van de nationale centrale bank van het betrokken ESM-lid, zoals bepaald overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten; en
 - b) 75% van het procentuele aandeel van het betrokken ESM-lid in het in euro luidend bruto nationaal inkomen (bni) tegen marktprijzen van de eurozone in het jaar onmiddellijk voorafgaand aan zijn toetreding tot het ESM.

De onder a) en b) bedoelde percentages worden naar onder of naar boven afgerond op het kleinste veelvoud van 0,0001 procentpunt. De statistische termen zijn die gepubliceerd door Eurostat.

3. Deze in lid 2 bedoelde tijdelijke correctie is van toepassing voor een periode van twaalf jaar te rekenen vanaf de datum van aanneming van de euro door het betrokken ESM-lid.

4. Als gevolg van de tijdelijke correctie van de sleutel wordt het betreffende gedeelte van de krachtens lid 2 aan een ESM-lid toegewezen aandelen onder de ESM-leden die geen tijdelijke correctie genieten herverdeeld op basis van het overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten vastgestelde aandelenbezit in de ECB onmiddellijk voorafgaand aan de uitgifte van aandelen aan het toetredende ESM-lid.

ARTIKEL 43

Eerste benoemingen

1. Elk ESM-lid wijst binnen twee weken na de inwerkingtreding van dit Verdrag zijn gouverneur en zijn plaatsvervangend gouverneur aan.

2. De Raad van gouverneurs benoemt de directeur en elke gouverneur benoemt een bewindvoerder en een plaatsvervangend bewindvoerder binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag.

HOOFDSTUK 8

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 44

Toetreding

Overeenkomstig artikel 2 staat dit Verdrag open voor toetreding door andere lidstaten van de Europese Unie na indiening van een toetredingsaanvraag door een dergelijke lidstaat van de Europese Unie bij het ESM nadat de Raad van de Europese Unie overeenkomstig artikel 140, lid 2, VWEU het besluit tot intrekking van zijn derogatie de euro aan te nemen heeft vastgesteld. De Raad van gouverneurs hecht zijn goedkeuring aan de toetredingsaanvraag van het nieuwe ESM-lid en aan de aan de toetreding verbonden gedetailleerde technische voorwaarden, alsook aan de aanpassingen die als rechtstreeks gevolg van de toetreding aan het Verdrag moeten worden aangebracht. Na de goedkeuring van de aanvraag door de Raad van gouverneurs treden de nieuwe ESM-leden toe na neerlegging van de akten van toetreding bij de depositaris, die de andere ESM-leden daarvan in kennis stelt.

ARTIKEL 45

Bijlagen

De volgende bijlagen bij dit Verdrag maken een integrerend deel daarvan uit:

- 1) bijlage I: Sleutel voor de ESM-bijdrage; en
- 2) bijlage II: Inschrijvingen op het maatschappelijk kapitaal.

ARTIKEL 46

Neerlegging

Dit Verdrag wordt neergelegd bij het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie ("de depositaris"), dat alle ondertekenaars voor eensluidend gewaarmerkte afschriften doet toekomen.

ARTIKEL 47

Bekräftiging, goedkeuring of aanvaarding

1. Dit Verdrag wordt bekräftigd, goedgekeurd of aanvaard door de ondertekenaars. De akten van bekräftiging, aanvaarding of goedkeuring worden neergelegd bij de depositaris.
2. De depositaris stelt de andere ondertekenaars in kennis van elke neerlegging en van de datum waarop deze heeft plaatsgevonden.

ARTIKEL 48

Inwerkingtreding

1. Dit Verdrag treedt in werking op de datum waarop de akten van bekräftiging, goedkeuring of aanvaarding zijn neergelegd door de ondertekenaars waarvan de oorspronkelijke inschrijvingen ten minste 90% van het totale aantal inschrijvingen vermeld in bijlage II vertegenwoordigen. Indien nodig wordt de lijst van ESM-leden aangepast. De in bijlage I vermelde sleutel wordt dan herberekend, en het in artikel 8, lid 1, en bijlage II vermelde totale maatschappelijk kapitaal en de in artikel 8, lid 2, vermelde oorspronkelijke totale geaggregeerde nominale waarde van de volgestorte aandelen worden dienovereenkomstig verminderd.

2. Dit Verdrag treedt voor elke ondertekenaar die nadien zijn akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding neerlegt, in werking op de dag volgend op de datum van neerlegging.
3. Voor elke lidstaat die overeenkomstig artikel 44 tot dit Verdrag toetreedt, treedt dit Verdrag in werking op de twintigste dag volgend op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

Gedaan te Brussel op de tweede februari van het jaar tweeduizend en twaalf in één oorspronkelijk exemplaar, waarvan de Duitse, Engelse, Estse, Finse, Franse, Griekse, Ierse, Italiaanse, Maltese, Nederlandse, Portugese, Sloveense, Slowaakse, Spaanse en Zweedse tekst gelijkelijk authentiek zijn; het wordt neergelegd in het archief van de depositaris, die een naar behoren voor eensluidend gewaarmerkt afschrift doet toekomen aan alle verdragspartijen.

BIJLAGE I

Sleutel voor de ESM-bijdrage

ESM-lid	ESM-sleutel (%)
Koninkrijk België	3,4771
Bondsrepubliek Duitsland	27,1464
Republiek Estland	0,1860
Ierland	1,5922
Helleense Republiek	2,8167
Koninkrijk Spanje	11,9037
Franse Republiek	20,3859
Italiaanse Republiek	17,9137
Republiek Cyprus	0,1962
Groothertogdom Luxemburg	0,2504
Malta	0,0731
Koninkrijk der Nederlanden	5,7170
Republiek Oostenrijk	2,7834
Portugese Republiek	2,5092
Republiek Slovenië	0,4276
Slowaakse Republiek	0,8240
Republiek Finland	1,7974
Totaal	100,0

BIJLAGE II

Inschrijvingen op het maatschappelijk kapitaal

ESM-lid	Aantal aandelen	Inschrijving op het kapitaal (EUR)
Koninkrijk België	243 397	24 339 700 000
Bondsrepubliek Duitsland	1 900 248	190 024 800 000
Republiek Estland	13 020	1 302 000 000
Ierland	111 454	11 145 400 000
Helleense Republiek	197 169	19 716 900 000
Koninkrijk Spanje	833 259	83 325 900 000
Franse Republiek	1 427 013	142 701 300 000
Italiaanse Republiek	1 253 959	125 395 900 000
Republiek Cyprus	13 734	1 373 400 000
Groothertogdom Luxemburg	17 528	1 752 800 000
Malta	5 117	511 700 000
Koninkrijk der Nederlanden	400 190	40 019 000 000
Republiek Oostenrijk	194 838	19 483 800 000
Portugese Republiek	175 644	17 564 400 000
Republiek Slovenië	29 932	2 993 200 000
Slowaakse Republiek	57 680	5 768 000 000
Republiek Finland	125 818	12 581 800 000
Totaal	7 000 000	700 000 000 000

OVEREENKOMST
TOT WIJZIGING VAN HET VERDRAG
TOT INSTELLING VAN HET EUROPEES STABILITEITSMECHANISME
TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË, DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
DE REPUBLIEK ESTLAND, IERLAND, DE HELLEENSE REPUBLIEK,
HET KONINKRIJK SPANJE, DE FRANSE REPUBLIEK,
DE ITALIAANSE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK CYPRUS,
DE REPUBLIEK LETLAND, DE REPUBLIEK LITOUWEN,
HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG, DE REPUBLIEK MALTA,
HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN, DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,
DE PORTUGESE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK SLOVENIË,
DE SLOWAAKSE REPUBLIEK EN DE REPUBLIEK FINLAND

PREAMBULE

DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN, het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, Ierland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek en de Republiek Finland (de “lidstaten van de eurozone” of de “ondertekenaars”);

ERKENNEND dat is overeengekomen middelen vrij te maken en achtervangfinanciering te verstrekken ten behoeve van het gebruik van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF), dat eigendom is van de gemeenschappelijke afwikkelingsraad (GAR), die is opgericht overeenkomstig Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010¹;

ERKENNEND dat het Europees stabiliteitsmechanisme (ESM) een belangrijke bijdrage aan crisisbeheersing door het tijdig en op doeltreffende wijze verstrekken van stabiliteitssteun aan lidstaten van de eurozone;

OVEREENSTEMMING BEREIKT HEBBEND over een uitgebreid pakket voor de verdere versterking van de Economische en Monetaire Unie;

¹ PB L 225 van 30.7.2014, blz. 1.

STREVENDE NAAR een verdere ontwikkeling van het ESM om de weerbaarheid en het crisisoplossend vermogen van de eurozone te versterken, met volledige eerbiediging van het recht van de Europese Unie;

ERAAN HERINNEREND dat de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, tijdens de Eurotop van 29 juni 2018 in inclusieve samenstelling hebben verklaard dat het ESM zal voorzien in het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en zal worden versterkt op basis van de elementen die zijn genoemd in de brief van de voorzitter van de Eurogroep van 25 juni 2018;

ER VOORTS AAN HERINNEREND dat de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, tijdens de Eurotop van 14 december 2018 in inclusieve samenstelling de voorwaarden voor het genoemde gemeenschappelijk achtervangmechanisme en de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM hebben onderschreven, en dat de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, tijdens de Eurotop van 21 juni 2019 in inclusieve samenstelling kennis hebben genomen van de brede overeenstemming die is bereikt over de herziening van het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme,

ZIJN OVEREENGEKOMEN hetgeen volgt:

ARTIKEL 1

Wijzigingen van het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme

Het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme wordt als volgt gewijzigd:

A. De preambule wordt als volgt gewijzigd:

1) Overweging 4 wordt vervangen door:

“(4) De strikte inachtneming van het juridische kader van de Europese Unie, het geïntegreerde kader voor begrotings- en macro-economisch toezicht, en met name het stabiliteits- en groeipact, het kader voor macro-economische onevenwichtigheden en de regels inzake het economisch bestuur van de Europese Unie, moet de eerste verdedigingslinie blijven tegen vertrouwenscrises die de stabiliteit van de eurozone aantasten.”.

2) De volgende overwegingen worden ingevoegd:

“(5 bis) Tijdens de Eurotop van 29 juni 2018 in inclusieve samenstelling hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, verklaard dat het ESM zal voorzien in het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF) en zal worden versterkt op basis van de elementen die zijn genoemd in de brief van de voorzitter van de Eurogroep van 25 juni 2018. Tijdens de Eurotop van 14 december 2018 in inclusieve samenstelling hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, de voorwaarden voor het genoemde gemeenschappelijk achtervangmechanisme waarvoor het ESM zal zorgen, en de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM onderschreven. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM moet het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF uiterlijk aan het einde van de overgangperiode worden ingesteld. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM moet ook de doeltreffendheid van instrumenten voor preventieve financiële bijstand worden verbeterd voor ESM-leden met gezonde economische fundamentals die door een negatieve schok buiten hun macht zouden kunnen worden getroffen. In overeenstemming met het aan de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM gehechte gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen de Europese Commissie en het ESM zullen de Europese Commissie en het ESM ten aanzien van de beoordeling van de criteria om in aanmerking te komen in het kader van de preventieve kredietlijn, afhankelijk van de precieze reikwijdte van de criteria om in aanmerking te komen, hun respectieve rol vervullen overeenkomstig het recht van de Europese Unie, dit Verdrag en de ESM-richtsnoeren. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM zal voorts een extra marge worden toegepast wanneer een ESM-lid waaraan preventieve financiële bijstand van het ESM is toegekend, niet voldoet aan de daaraan verbonden voorwaarden nadat het middelen heeft opgenomen, tenzij dit te wijten is aan gebeurtenissen die buiten de macht van de regering liggen. Voorts wordt in de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM benadrukt dat voorwaardelijkheid een onderliggend beginsel van dit Verdrag en alle ESM-instrumenten blijft, maar dat de precieze voorwaarden op elk instrument moeten worden afgestemd.

(5 ter) Het gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen het ESM en de Europese Commissie beschrijft de overeenstemming die is bereikt over nieuwe voorwaarden voor samenwerking binnen en buiten de programma's voor financiële bijstand. De Europese Commissie en het ESM hebben gemeenschappelijke doelstellingen en zullen op basis van het recht van de Europese Unie en dit Verdrag specifieke taken uitoefenen in verband met crisisbeheersing voor de eurozone. De twee instellingen zullen dan ook nauw en op efficiënte wijze samenwerken op het gebied van crisisbeheersingsmaatregelen van het ESM in een streven naar financiële stabiliteit door middel van aanvulling van elkaars expertise. De Europese Commissie zorgt voor samenhang met het recht van de Europese Unie, en met name met het kader voor de coördinatie van het economisch beleid. Het ESM verricht zijn analyse en beoordeling vanuit het oogpunt van een kredietgever. Het gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking zal volledig worden opgenomen in een memorandum van samenwerking, zoals omschreven in artikel 13, lid 8, wanneer de wijzigingen van dit Verdrag in werking treden.”.

- 3) Aan overweging 7 wordt de volgende zin toegevoegd:

“De ESM-leden erkennen de huidige dialoog tussen de directeur en het Europees Parlement.”.

- 4) In overweging 8 wordt de derde zin vervangen door:

“Van een lidstaat van de eurozone die om financiële bijstand van het ESM verzoekt, wordt verwacht dat hij, steeds als dit passend is, een soortgelijk verzoek tot het IMF richt.”.

5) De volgende overweging wordt ingevoegd:

“(9 bis) Van de lidstaten van de Europese Unie die niet de euro als munt hebben en die een nauwe samenwerking met de Europese Centrale Bank (ECB) zijn aangegaan overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen^{*}, wordt verwacht dat zij naast het ESM parallelle kredietlijnen voor het GAF verstrekken. Die lidstaten nemen onder gelijkwaardige voorwaarden deel aan het gemeenschappelijk achtervangmechanisme (“deelnemende lidstaten”). Voor vergaderingen van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken, moeten als waarnemers vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten worden uitgenodigd die dezelfde toegang tot informatie moeten hebben. Er moeten passende regelingen voor informatie-uitwisseling en tijdige coördinatie tussen het ESM en de deelnemende lidstaten worden ingevoerd. Het moet mogelijk zijn om vertegenwoordigers van de gemeenschappelijke afwikkelingsraad (GAR) op ad-hocbasis als waarnemers uit te nodigen voor vergaderingen van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind waarin achtervangfinanciering zal worden besproken.

^{*} PB L 287 van 29.10.2013, blz. 63.”.

6) Overweging 10 wordt vervangen door:

“(10) Op 20 juni 2011 hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie de Verdragsluitende partijen gemachtigd de Europese Commissie en de ECB te verzoeken de in dit Verdrag vastgestelde taken te vervullen. Erkend wordt dat de in het kader van dit Verdrag aan de Europese Commissie en de ECB opgedragen taken geen enkele eigen beslissingsbevoegdheid omvatten en dat de op basis van dit Verdrag door deze twee instellingen verrichte taken enkel het ESM binden.”.

7) Aan overweging 11 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Na de invoering van deze CAC's met ingang van 1 januari 2013 verbinden de ESM-leden zich ertoe om uiterlijk in 2022 CAC's in te voeren die voorzien in stemming met eentrapsaggregatie (“CAC's met eentrapsaggregatie”). De gedetailleerde juridische voorwaarden zullen in het Economisch en Financieel Comité worden overeengekomen, rekening houdend met de nationale grondwettelijke vereisten, zodat door alle ESM-leden in nieuwe overheidsobligaties van de eurozone CAC's met eentrapsaggregatie zullen worden opgenomen op zulke wijze dat zij identieke rechtsgevolgen hebben.”.

8) De volgende overwegingen worden ingevoegd:

“(11 bis) Op verzoek van een ESM-lid kan het ESM, wanneer dat passend is, op vrijwillige, informele, niet-bindende, tijdelijke en vertrouwelijke basis de dialoog tussen dat ESM-lid en zijn particuliere beleggers faciliteren.

(11 ter) Het ESM dient alleen stabiliteitssteun te verstrekken aan ESM-leden waarvan de schuld houdbaar wordt geacht en waarvan de terugbetalingscapaciteit aan het ESM is bevestigd. De beoordeling van de houdbaarheid van de schuld en de terugbetalingscapaciteit geschiedt op transparante en voorspelbare wijze, waarbij voldoende beoordelingsmarge wordt gelaten. Dergelijke beoordelingen worden door de Europese Commissie in samenwerking met de ECB en het ESM en, waar passend en mogelijk, samen met het IMF verricht in overeenstemming met dit Verdrag, het recht van de Europese Unie en het overeenkomstig artikel 13, lid 8, gesloten memorandum van samenwerking. Wanneer de samenwerking niet leidt tot een gezamenlijk standpunt, zal de Europese Commissie de globale beoordeling van de houdbaarheid van de overheidsschuld verrichten, terwijl het ESM het vermogen van het betrokken ESM-lid tot terugbetaling aan het ESM zal beoordelen.”.

9) Overweging 12 wordt vervangen door:

“(12) In uitzonderlijke gevallen dient een passende en evenredige betrokkenheid van de private sector, in overeenstemming met de IMF-praktijk, overwogen te worden in gevallen waarin stabiliteitssteun wordt verstrekt in combinatie met een aantal voorwaarden in de vorm van een macro-economisch aanpassingsprogramma.”.

10) Aan overweging 13 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Achtervangelingen van het ESM aan de GAR genieten de status van bevoorrechte crediteur op soortgelijke wijze als andere ESM-leningen.”.

11) Overweging 14 wordt vervangen door:

“(14) De lidstaten van de eurozone steunen gelijkwaardigheid in crediteurenstatus voor het ESM en andere staten die, in coördinatie met het ESM, leningen verstrekken op bilateraal niveau, inclusief met betrekking tot achternvangelingen aan de GAR.”.

12) De volgende overwegingen worden ingevoegd:

“(15 bis) Artikel 2, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepaalt dat de lidstaten van de Europese Unie hun economisch beleid coördineren overeenkomstig de in het VWEU gestelde nadere regels. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, VWEU en artikel 121 VWEU coördineren de lidstaten van de Europese Unie hun economisch beleid via de Raad van de Europese Unie. Het ESM dient derhalve niet voor de coördinatie van het economisch beleid van de ESM-leden, waarvoor het recht van de Europese Unie de nodige regels biedt. Het ESM eerbiedigt de bevoegdheden die krachtens het recht van de Europese Unie aan de instellingen en organen van de Unie zijn toegekend.

(15 ter) De ESM-leden erkennen dat snelle en efficiënte besluitvorming in het kader van de achtervangfaciliteit en coördinatie met deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, van cruciaal belang zijn om de doeltreffendheid van het gemeenschappelijk achtervangmechanisme en van daarmee gefinancierde afwikkelingen te waarborgen, zoals blijkt uit de voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme die tijdens de Eurotop van 14 december 2018 in inclusieve samenstelling zijn goedgekeurd door de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben. De voorwaarden voorzien in criteria voor uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zoals de beginselen van laatste redmiddel en begrotingsneutraliteit op middellange termijn, volledige naleving van Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010* (“de GAM-verordening”) en van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012** (“de richtlijn herstel en afwikkeling banken”), en het permanent voorhanden zijn van het juridische kader. Volgens de voorwaarden moet het ESM in de regel binnen 12 uur na het verzoek van de GAR een beslissing nemen over het gebruik van de achtervang, wat in uitzonderlijke gevallen door de directeur kan worden verlengd tot 24 uur, met name in het geval van een bijzonder complexe afwikkelingsoperatie, met inachtneming van de nationale grondwettelijke vereisten.

* PB L 225 van 30.7.2014, blz. 1.

** PB L 173 van 12.6.2014, blz. 190.”.

13) Overweging 16 wordt vervangen door:

“(16) De onafhankelijkheid van de directeur en het personeel van het ESM wordt door dit Verdrag erkend. Deze onafhankelijkheid moet zodanig worden uitgeoefend dat, waar nodig en overeenkomstig dit Verdrag, wordt gezorgd voor samenhang met het recht van de Europese Unie, op de toepassing waarvan de Europese Commissie toeziet.”.

14) Overweging 17 wordt vervangen door:

“(17) Geschillen tussen de Verdragsluitende partijen onderling of tussen de Verdragsluitende partijen en het ESM in verband met de uitlegging en de toepassing van dit Verdrag dienen overeenkomstig artikel 273 VWEU aan de rechtsmacht van het Hof van Justitie van de Europese Unie te worden onderworpen.

(18) Het ESM zal passende waarschuwingssystemen instellen om ervoor te zorgen dat het terugbetalingen verschuldigd uit hoofde van stabiliteitssteun of de achtervangfaciliteit tijdig ontvangt. Het post-programmatoezicht zal worden uitgevoerd door de Europese Commissie in samenwerking met de ECB, en door de Raad van de Europese Unie binnen het kader dat in de artikelen 121 en 136 VWEU is vastgelegd.”.

B. De artikelen worden als volgt gewijzigd:

15) Artikel 3 wordt vervangen door:

“ARTIKEL 3**Doelen**

1. Het doel van het ESM is het vrijmaken van middelen en het verstrekken van stabiliteitssteun, onder stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële bijstandsinstrument, ten gunste van ESM-leden die te maken hebben met of worden bedreigd door ernstige financieringsproblemen, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel en van de lidstaten ervan te vrijwaren. Waar nodig met het oog op de interne voorbereiding en om het ESM in staat te stellen zijn taken krachtens dit Verdrag op passende en tijdige wijze te vervullen, kan het ESM de macro-economische en financiële situatie van zijn leden, inclusief de houdbaarheid van hun overheidsschuld, volgen en beoordelen en relevante informatie en gegevens analyseren. Daartoe werkt de directeur samen met de Europese Commissie en de ECB om volledige samenhang met het kader voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet, te waarborgen.
2. Het ESM kan aan de GAR de achtervangfaciliteit voor het GAF verstrekken om de toepassing van de afwikkelingsinstrumenten en de uitoefening van de afwikkelingsbevoegdheden van de GAR, zoals vastgelegd in het recht van de Europese Unie, te ondersteunen.
3. Voor deze doelen wordt het ESM gemachtigd middelen te verwerven door financiële instrumenten uit te geven, dan wel door financiële of andere overeenkomsten of regelingen aan te gaan met ESM-leden, financiële instellingen of andere derden.

4. Onverminderd lid 1 zijn de toegepaste voorwaarden passend voor het gekozen financiële-bijstandinstrument, zoals neergelegd in dit Verdrag.”.

- 16) In artikel 4, lid 4, wordt de eerste zin vervangen door:

“In afwijking van lid 3 van dit artikel wordt gebruikgemaakt van een spoedstemprocedure indien de Europese Commissie en de ECB beide concluderen dat als niet dringend een besluit tot verlening of tenuitvoerlegging van financiële bijstand, zoals gedefinieerd in de artikelen 13 tot en met 18, wordt vastgesteld, zulks de economische en financiële duurzaamheid van de eurozone in gevaar kan brengen.”.

- 17) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

- a) aan lid 4 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Ook vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van gouverneurs waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken.”;

- b) lid 6 wordt als volgt gewijzigd:

- i) punt a) wordt vervangen door:

- “a) om het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen, in overeenstemming met artikel 4, lid 4, om de opschorting van de toepassing van artikel 18 bis, lid 6, eerste alinea, op te heffen, om de stemmingsmeerderheid te veranderen die voor het nemen van een besluit over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit in het kader van de spoedstemprocedure vereist is, en om de omstandigheden te bepalen waarin een herziening in de toekomst moet plaatsvinden, overeenkomstig artikel 18 bis, lid 6, derde alinea;”;
- ii) punt f) wordt vervangen door:
 - “f) om stabiliteitssteun door het ESM te verstrekken, met inbegrip van de voorwaarden inzake economisch beleid zoals vastgelegd in het in artikel 13, lid 3, bedoelde memorandum van overeenstemming of zoals omschreven in artikel 14, lid 2, en om de keuze van instrumenten en de financiële en andere voorwaarden vast te stellen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 18;”;
- iii) het volgende punt wordt ingevoegd:
 - “f bis) om de in bijlage III beschreven criteria om voor preventieve financiële bijstand in aanmerking te komen, te wijzigen overeenkomstig artikel 14, lid 1;”;
- iv) punt g) wordt vervangen door:

- “g) om i) de directeur en ii) de Europese Commissie, in overleg met de ECB, op te dragen samen te onderhandelen over de aan financiële bijstand verbonden economische beleidsvoorwaarden overeenkomstig artikel 13, lid 3;”;
- v) het volgende punt wordt ingevoegd:
- “g bis) om een achtervangfaciliteit toe te kennen overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, eerste alinea, om de in bijlage IV beschreven criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, tweede alinea, te wijzigen, om een van de in artikel 18 bis, lid 1, derde alinea, genoemde elementen vast te stellen, en om te beslissen over de beëindiging of voortzetting van een dergelijke achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, leden 1 en 8;”;
- vi) punt h) wordt vervangen door:
- “h) om het prijsstellingsbeleid en de prijsstellingsrichtsnoeren voor de financiële bijstand of de achtervangfaciliteit voor het GAF te wijzigen overeenkomstig artikel 20;”;
- vii) punt j) wordt vervangen door:
- “j) om de uitvoeringsregels voor de overdracht van EFSF-steun aan het ESM, waaronder het creëren van een aanvullende tranche van het maatschappelijk kapitaal, vast te stellen overeenkomstig artikel 40;”.

18) Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 3 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Ook vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van bewind waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken.”;

b) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Andere personen, zoals vertegenwoordigers van instellingen of organisaties, kunnen door de Raad van bewind op ad-hocbasis worden uitgenodigd om vergaderingen bij te wonen als waarnemers.”.

19) Aan artikel 7, lid 4, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De directeur en het personeel van het ESM zijn slechts aan het ESM verantwoording schuldig en verrichten hun taken in volledige onafhankelijkheid.”.

20) Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid wordt toegevoegd:

“1 bis. Het ESM kan de achtervangfaciliteit voor het GAF verstrekken, onverminderd het recht van de Europese Unie en de bevoegdheden van de instellingen en organen van de Europese Unie. Leningen in het kader van de achtervangfaciliteit worden alleen als laatste redmiddel verstrekt en voor zover dit op middellange termijn begrotingsneutraal is.”;

b) in lid 3 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Stemming met centrapsaggregatie wordt opgenomen in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar die op of na 1 januari 2022 worden uitgegeven.”;

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

“4. Bij de uitvoering van de haar bij dit Verdrag opgedragen taken zorgt de Commissie ervoor dat de door het ESM uit hoofde van dit Verdrag verstrekte operaties voor financiële bijstand, in voorkomend geval, stroken met het recht van de Europese Unie, met name met de maatregelen voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet.”.

21) Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) het inleidende gedeelte wordt vervangen door:

“1. Een ESM-lid kan tot de voorzitter van de Raad van gouverneurs een verzoek om stabiliteitssteun richten. In een dergelijk verzoek wordt het (worden de) te overwegen financiële-bijstandinstrument(en) aangegeven. Na ontvangst van een dergelijk verzoek wordt door de voorzitter van de Raad van gouverneurs aan i) de directeur en ii) de Europese Commissie, in overleg met de ECB, de gezamenlijke uitvoering van de volgende taken toevertrouwd:”;

ii) punt b) wordt vervangen door:

“b) te onderzoeken of de overheidsschuld houdbaar is en of de stabiliteitssteun kan worden terugbetaald. Dit onderzoek wordt op transparante en voorspelbare wijze uitgevoerd, waarbij voldoende beoordelingsmarge wordt gelaten. Verwacht wordt dat een dergelijk onderzoek, steeds als dit passend en mogelijk is, samen met het IMF wordt verricht;”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

“2. Op grond van het verzoek van het ESM-lid en de in lid 1 van dit artikel bedoelde beoordelingen, een voorstel van de directeur op basis van deze beoordelingen en, in voorkomend geval, de in artikel 14, leden 1 en 2, bedoelde positieve beoordelingen kan de Raad van gouverneurs besluiten om, in beginsel, stabiliteitssteun aan het betrokken ESM-lid toe te kennen in de vorm van een financiële-bijstandfaciliteit.”;

- c) in lid 3 wordt de eerste alinea vervangen door:

“3. Indien een besluit overeenkomstig lid 2 wordt vastgesteld anders dan ten aanzien van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn, draagt de Raad van gouverneurs i) de directeur en ii) de Europese Commissie op om samen, in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, ook samen met het IMF, met het betrokken ESM-lid te onderhandelen over een memorandum van overeenstemming waarin de aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden voorwaarden worden beschreven. In de inhoud van het memorandum van overeenstemming worden de ernst van de aan te pakken zwakke punten en het gekozen financiële-bijstandinstrument aangegeven. De directeur stelt een door de Raad van gouverneurs aan te nemen voorstel voor een akkoord over een financiële-bijstandfaciliteit op waarin de financiële en andere voorwaarden en de keuze van instrumenten zijn vastgelegd.”;

- d) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Het memorandum van overeenstemming wordt namens het ESM door de Europese Commissie en de directeur ondertekend, mits vooraf aan de voorwaarden van lid 3 is voldaan en de Raad van gouverneurs daarmee instemt.”;

- e) lid 7 wordt vervangen door:

“7. Zowel i) de directeur als ii) de Europese Commissie wordt ermee belast om samen, in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, ook samen met het IMF, toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden die aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden zijn.”;

f) het volgende lid wordt toegevoegd:

“8. Onder voorbehoud van voorafgaande goedkeuring door de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming kan het ESM een memorandum van samenwerking met de Europese Commissie sluiten waarin de samenwerking tussen de directeur en de Europese Commissie bij de uitvoering van de hun krachtens de leden 1, 3 en 7 van dit artikel opgedragen en in artikel 3, lid 1, bedoelde taken nader wordt beschreven.”.

22) Artikel 14 wordt vervangen door:

“ARTIKEL 14

Preventieve financiële bijstand van het ESM

1. Preventieve financiële-bijstandinstrumenten van het ESM verlenen steun aan ESM-leden met gezonde economische fundamentals die door een negatieve schok buiten hun macht zouden kunnen worden getroffen. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12, lid 1, besluiten aan een ESM-lid waarvan de overheidsschuld houdbaar is, preventieve financiële bijstand te verlenen in de vorm van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn, dan wel in de vorm van een kredietlijn tegen verscherpte voorwaarden, mits wordt voldaan aan de criteria om in aanmerking te komen die voor elk type van dergelijke bijstand van toepassing zijn overeenkomstig het bepaalde in bijlage III.

De Raad van gouverneurs kan besluiten de criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen, te wijzigen en bijlage III dienovereenkomstig aan te passen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

2. De aan een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn verbonden voorwaarden bestaan in voortdurende naleving van de in bijlage III vastgestelde criteria om in aanmerking te komen, waartoe het betrokken ESM-lid zich verbindt in zijn overeenkomstig artikel 13, lid 1, ondertekende verzoek, waarin zijn belangrijkste beleidsvoornemens worden aangegeven (intentieverklaring). Na ontvangst van een dergelijke intentieverklaring draagt de voorzitter van de Raad van gouverneurs de Europese Commissie op om na te gaan of de in de intentieverklaring opgenomen beleidsvoornemens volledig stroken met de maatregelen voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet, met name elke handeling van het recht van de Europese Unie, inclusief alle tot het betrokken ESM-lid gerichte adviezen, waarschuwingen, aanbevelingen of besluiten. In afwijking van artikel 13, leden 3 en 4, wordt geen memorandum van overeenstemming gesloten.

3. De aan een kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming en stroken met de in bijlage III vastgestelde criteria om in aanmerking te komen.

4. De financiële en andere voorwaarden van de preventieve financiële bijstand van het ESM worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de preventieve financiëlebijstandfaciliteit.

5. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de preventieve financiële bijstand van het ESM.
6. De Raad van bewind buigt zich regelmatig, ten minste om de zes maanden of nadat het ESM-lid een eerste keer middelen heeft opgenomen (via een lening of een aankoop op de primaire markt), over een verslag overeenkomstig artikel 13, lid 7. Voor een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn verifieert het verslag de voortdurende naleving van de in lid 2 van dit artikel bedoelde criteria om in aanmerking te komen, terwijl het verslag voor een kredietlijn met verscherpte voorwaarden de naleving van de in het memorandum van overeenstemming beschreven beleidsvoorwaarden verifieert. Wanneer het verslag concludeert dat het ESM-lid nog steeds voldoet aan de criteria om voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen dan wel aan de aan de kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden, wordt de kredietlijn gehandhaafd, tenzij de directeur of een bewindvoerder verzoekt om een besluit in onderlinge overeenstemming van de Raad van bewind over de vraag of de kredietlijn moet worden gehandhaafd.
7. Indien het in lid 6 van dit artikel bedoelde verslag concludeert dat het ESM-lid niet langer voldoet aan de criteria om voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen, of aan de aan de kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden, wordt de toegang tot de kredietlijn beëindigd, tenzij de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming besluit de kredietlijn te handhaven. Indien het ESM-lid eerder middelen heeft opgenomen, is een extra marge van toepassing in overeenstemming met het prijsstellingsrichtsnoer dat overeenkomstig artikel 20, lid 2, door de Raad van gouverneurs wordt aangenomen, tenzij de Raad van bewind op basis van het verslag van oordeel is dat de niet-naleving te wijten is aan gebeurtenissen buiten de macht van het ESM-lid. Indien de kredietlijn niet wordt gehandhaafd, kan een andere vorm van financiële bijstand worden aangevraagd en verleend overeenkomstig de toepasselijke regels uit hoofde van dit Verdrag.”.

23) In artikel 15 wordt lid 5 vervangen door:

“5. In voorkomend geval neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.”.

24) In artikel 16 wordt lid 5 vervangen door:

“5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.”.

25) In artikel 17 wordt lid 5 vervangen door:

“5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit tot uitbetaling van de financiële bijstand aan een lidstaat die via operaties op de primaire markt bijstand ontvangt.”.

26) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“ARTIKEL 18 bis

Achtervangfaciliteit

1. Op basis van een verzoek van de GAR om een achtervangfaciliteit en een voorstel van de directeur kan de Raad van gouverneurs besluiten aan de GAR een achtervangfaciliteit toe te kennen die alle mogelijke in het recht van de Europese Unie vastgelegde toepassingen van het GAF omvat en waarvoor passende waarborgen gelden.

De criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zijn opgenomen in bijlage IV. De Raad van gouverneurs kan besluiten de criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen te wijzigen en bijlage IV dienovereenkomstig aan te passen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

De belangrijkste financiële en andere voorwaarden van de achtervangfaciliteit, de nominale limiet en eventuele aanpassingen daarvan, bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan, alsmede de voorwaarden op grond waarvan de Raad van gouverneurs kan besluiten de achtervangfaciliteit te beëindigen en de voorwaarden en termijnen op grond waarvan de Raad van gouverneurs kan besluiten de achtervangfaciliteit voort te zetten overeenkomstig lid 8, worden door de Raad van gouverneurs vastgesteld.

2. De achtervangfaciliteit krijgt de vorm van een doorlopende kredietlijn in het kader waarvan leningen kunnen worden verstrekt.
3. De gedetailleerde financiële en andere voorwaarden van de achtervangfaciliteit worden beschreven in een akkoord met de GAR over de achtervangfaciliteit, dat in onderlinge overeenstemming door de Raad van bewind moet worden goedgekeurd en door de directeur moet worden ondertekend.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren op die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit, inclusief procedures voor de snelle goedkeuring van besluiten overeenkomstig lid 5, en herziert deze regelmatig.
5. Op basis van een verzoek om een lening van de GAR, dat alle relevante informatie bevat en voldoet aan de vertrouwelijkheidsvereisten van het recht van de Europese Unie, een voorstel van de directeur en een beoordeling van de terugbetalingscapaciteit van de GAR en, in voorkomend geval, de beoordelingen van de Europese Commissie en de ECB overeenkomstig lid 6, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming, geleid door de in bijlage IV vastgestelde criteria, een besluit over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit. De Raad van bewind kan in onderlinge overeenstemming besluiten de in dit lid bedoelde taak voor een bepaalde periode en een bepaald bedrag te delegeren aan de directeur, overeenkomstig de regels die zijn opgenomen in door de Raad van bewind vastgestelde richtsnoeren.

6. In afwijking van artikel 4, lid 3, wordt gebruikgemaakt van een spoedstemprocedure indien de Europese Commissie en de ECB in afzonderlijke beoordelingen concluderen dat als niet dringend door de Raad van bewind een besluit wordt vastgesteld over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit overeenkomstig de eerste zin van lid 5 van dit artikel, zulks de economische en financiële houdbaarheid van de eurozone in gevaar zou kunnen brengen. Voor de vaststelling van een dergelijk besluit in onderlinge overeenstemming in het kader van die spoedprocedure is een gekwalificeerde meerderheid van 85 % van de uitgebrachte stemmen vereist. Dit lid is niet van toepassing indien en zolang procedures lopen met betrekking tot het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling overeenkomstig lid 8 van dit artikel en daarmee verband houdende bepalingen die door de Raad van gouverneurs zijn vastgesteld.

Indien gebruik wordt gemaakt van de in de eerste alinea bedoelde spoedprocedure, gebeurt een overdracht naar een noodreservefonds om een buffer te vormen die specifiek als doel heeft de risico's die voortkomen uit de uit hoofde van die spoedprocedure goedgekeurde leningen en desbetreffende uitbetalingen af te dekken. De Raad van bewind kan in onderlinge overeenstemming besluiten het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen.

Wanneer deze spoedstemprocedure tweemaal is gebruikt, wordt de toepassing van de eerste alinea opgeschort totdat de Raad van gouverneurs besluit een dergelijke opschorting op te heffen. Bij het nemen van een besluit over de opheffing van een dergelijke opschorting herzielt de Raad van gouverneurs de vereiste meerderheid van stemmen voor de vaststelling van een besluit volgens de genoemde procedure en stelt hij de omstandigheden vast waarin een herziening in de toekomst moet plaatsvinden, en kan hij besluiten dit lid dienovereenkomstig aan te passen, zonder de stemmingsdrempel te verlagen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

7. Het ESM stelt een passend waarschuwingssysteem in om te zorgen voor de tijdige ontvangst van in het kader van de achtervangfaciliteit verschuldigde terugbetalingen.
8. De achtervangfaciliteit en het gebruik ervan uit hoofde van dit artikel zijn afhankelijk van naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling. Indien niet aan de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling wordt voldaan, zal een uitgebreide evaluatie worden gestart en is een besluit van de Raad van gouverneurs vereist om de achtervangfaciliteit voort te zetten. Nadere bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan zullen door de Raad van gouverneurs worden vastgesteld overeenkomstig lid 1.
9. Voor de toepassing van lid 8 van dit artikel behelst het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling:
 - a) het permanent voorhanden zijn, in de zin van artikel 9, lid 1, van de Intergouvernementele overeenkomst betreffende de overdracht en mutualisatie van de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (IGO), van de regels als omschreven in artikel 9, lid 1, IGO; en
 - b) het permanent voorhanden zijn van de beginselen en regels betreffende het instrument van bail-in en het kader inzake het vereiste minimum van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva zoals vastgelegd in de richtlijn herstel en afwikkeling banken, de GAM-verordening en Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012*, voor zover deze beginselen en regels relevant zijn voor het behoud van de financiële middelen van het GAF.

10. Bij de tenuitvoerlegging van dit artikel werkt het ESM nauw samen met deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen.

* PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.”.

27) In artikel 19 wordt de titel vervangen door:

“Evaluatie en wijziging van de lijst van financiële-bijstandinstrumenten”.

28) In artikel 20 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

“1. Bij de toekenning van stabiliteitssteun of achtervangfinanciering voor het GAF streeft het ESM volledige dekking van zijn operationele en financieringskosten na en hanteert het een passende marge.

2. Voor alle financiële-bijstandinstrumenten en achtervangfinanciering voor het GAF wordt de prijsstelling nader gepreciseerd in een prijsstellingsrichtsnoer, dat door de Raad van gouverneurs wordt aangenomen.”.

29) In artikel 21 wordt lid 1 vervangen door:

“1. Het ESM wordt gemachtigd op de kapitaalmarkten bij banken, financiële instellingen of andere personen of instellingen leningen aan te gaan voor het verwezenlijken van zijn doelen.”.

30) In artikel 30 wordt lid 5 vervangen door:

“5. De Raad van gouverneurs maakt het jaarverslag toegankelijk voor de nationale parlementen en hoge controle-instanties van de ESM-leden, voor de Europese Rekenkamer en voor het Europees Parlement.”.

31) Aan artikel 37 wordt het volgende lid toegevoegd:

“4. Geschillen tussen ESM-leden over de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling dat in artikel 18 bis is vastgesteld, kunnen rechtstreeks worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie volgens de krachtens artikel 18 bis, leden 1 en 8, door de Raad van gouverneurs vast te stellen procedure. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie is bindend voor de partijen bij de procedure; het ESM handelt in overeenstemming met dit arrest.”.

32) In artikel 38 wordt de enige alinea vervangen door:

“Met het oog op het bereiken van zijn doelen is het ESM gemachtigd overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag samen te werken met het IMF, elke staat die op ad-hocbasis financiële bijstand aan een ESM-lid verleent, elke lidstaat van de Europese Unie en elke internationale organisatie of entiteit die speciale verantwoordelijkheden op aanverwante terreinen draagt.”.

33) Aan artikel 40 wordt het volgende lid toegevoegd:

"4. Onverminderd de artikelen 8 tot en met 11 en 39 kan de Raad van gouverneurs, om de in lid 2 van dit artikel bedoelde overdracht te faciliteren, een aanvullende tranche van het maatschappelijk kapitaal creëren waarop door sommige of alle aandeelhouders van de EFSF moet worden ingeschreven volgens de verdeelsleutel die is beschreven in bijlage 2 bij de op 10 juni 2010 ondertekende EFSF-Kaderovereenkomst (als gewijzigd). De aanvullende tranche bestaat uit opvraagbaar kapitaal, geeft geen recht op stemrechten (zelfs niet wanneer dit kapitaal wordt opgevraagd) en is begrensd tot een maximumbedrag dat overeenkomt met het totale uitstaande hoofdbedrag van de overgedragen EFSF-leenfaciliteiten vermenigvuldigd met een percentage van ten hoogste 165 %. De Raad van gouverneurs bepaalt de wijze en de omstandigheden van kapitaalopvragingen en -betalingen in het kader van de aanvullende tranche.

De in lid 2 bedoelde overdracht mag de som van de verplichtingen van de EFSF en het ESM niet verhogen ten opzichte van een scenario waarin die overdracht niet plaatsvindt. De aanvullende tranche dient ter ondersteuning van de overdracht van de EFSF-leningen en wordt verminderd conform de terugbetaling van de leningen.

Het besluit van de Raad van gouverneurs krachtens de eerste alinea treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures."

34) In artikel 45 worden de punten 1 en 2 vervangen door:

“1) Bijlage I: Sleutel voor de ESM-bijdrage;

- 2) Bijlage II: Inschrijvingen op het maatschappelijk kapitaal;
 - 3) Bijlage III: Criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen; en
 - 4) Bijlage IV: Criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit.”.
- 35) De volgende tekst wordt toegevoegd als bijlage III:

“BIJLAGE III

Criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen

1. De onderstaande criteria zijn de criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen, en zijn vastgesteld met inachtneming van:
 - a) de verklaring van de Eurotop van 14 december 2018 waarin de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM werden onderschreven en werd gespecificeerd dat voorafgaande criteria om in aanmerking te komen ter beoordeling van gezonde economische en financiële prestaties zullen worden vastgesteld, en dat het instrument van de kredietlijn met verscherpte voorwaarden beschikbaar zal blijven overeenkomstig het huidige ESM-richtsnoer; en

- b) het aan de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM gehechte gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen de Europese Commissie en het ESM, alsmede de taken en bevoegdheden van de instellingen zoals voorzien in het juridische kader van de Europese Unie,

Voorts rekening houdend met het feit dat de procedure voor de toekenning van preventieve financiële bijstand van het ESM geschiedt volgens de artikelen 13 en 14 van dit Verdrag, en dat de Raad van gouverneurs overeenkomstig artikel 14, lid 1, van dit Verdrag kan besluiten preventieve financiële bijstand te verlenen aan een ESM-lid waarvan de overheidsschuld houdbaar is, en dat de Raad van bewind overeenkomstig artikel 14, lid 5, van dit Verdrag de gedetailleerde richtsnoeren vaststelt die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de preventieve financiële bijstand van het ESM.

2. Criteria om voor de toekenning van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen:

De toegang tot een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn is gebaseerd op criteria om in aanmerking te komen en blijft beperkt tot ESM-leden waarvan de economische en financiële situatie fundamenteel gezond en de overheidsschuld houdbaar is. In de regel moeten ESM-leden aan kwantitatieve benchmarks en kwalitatieve voorwaarden in verband met het EU-toezicht voldoen. Op basis van de volgende criteria wordt beoordeeld of een potentieel begunstigd ESM-lid voor een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking komt:

- a) inachtneming van de kwantitatieve budgettaire benchmarks. Het ESM-lid mag niet onder de buitensporigtekortprocedure vallen en moet in de twee jaren voorafgaand aan het verzoek om preventieve financiële bijstand aan de volgende drie benchmarks voldoen:
 - i) een overheidstekort dat niet hoger is dan 3 % van het bbp;
 - ii) een structureel overheidssaldo dat op of boven de landspecifieke minimumbenchmark ligt*;
 - iii) een schuldbenchmark die bestaat uit een schuldquote onder 60 % of een vermindering van het verschil ten opzichte van 60 % over de voorafgaande twee jaren met gemiddeld een twintigste per jaar;
- b) afwezigheid van buitensporige onevenwichtigheden. In het kader van het EU-toezicht mag niet zijn vastgesteld dat het ESM-lid met buitensporige onevenwichtigheden te maken heeft;
- c) een trackrecord van toegang tot de internationale kapitaalmarkten, in voorkomend geval, tegen redelijke voorwaarden;
- d) een houdbare externe positie; en
- e) afwezigheid van ernstige kwetsbare plekken in de financiële sector die de financiële stabiliteit van het ESM-lid in gevaar brengen.

3. Criteria om voor de toekenning van een kredietlijn met verscherpte voorwaarden in aanmerking te komen

De toegang tot een kredietlijn met verscherpte voorwaarden staat open voor ESM-leden die niet voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking komen omdat zij niet aan sommige criteria om in aanmerking te komen voldoen, maar waarvan de algemene economische en financiële situatie gezond blijft en waarvan de overheidsschuld houdbaar is.

* De minimumbenchmark is het niveau van het structurele saldo dat onder normale conjuncturele omstandigheden een veiligheidsmarge ten opzichte van de 3 %-drempel van het VWEU biedt. Het wordt voornamelijk gebruikt als een van de drie inputs voor de berekening van de minimale MTD.”.

- 36) De volgende tekst wordt toegevoegd als bijlage IV:

“BIJLAGE IV

Criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit

1. De onderstaande criteria zijn de criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit en zijn vastgesteld met inachtneming van:
 - a) de op de Eurotop van 14 december 2018 onderschreven voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF;

- b) overweging 15 ter van dit Verdrag, die eraan herinnert dat de op de Eurotop van 14 december 2018 onderschreven voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF voorzien in criteria voor uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zoals de beginselen van laatste redmiddel en begrotingsneutraliteit op middellange termijn, volledige naleving van de GAM-verordening en de richtlijn herstel en afwikkeling banken, en het permanent voorhanden zijn van het juridische kader;
- c) artikel 12, lid 1 bis, van dit Verdrag, dat bepaalt dat leningen in het kader van de achtervangfaciliteit alleen als laatste redmiddel worden verstrekt en voor zover dit op middellange termijn begrotingsneutraal is;
- d) artikel 18 bis, lid 8, van dit Verdrag, dat bepaalt dat de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan afhankelijk zijn van naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en dat nadere bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van deze voorwaarde en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan door de Raad van gouverneurs worden vastgesteld overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, van dit Verdrag;
- e) artikel 18 bis, lid 5, van dit Verdrag, dat bepaalt dat de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming, geleid door de in deze bijlage vastgestelde criteria, een besluit neemt over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit,

en rekening houdend met het feit dat de procedure voor de toekenning en tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit geschiedt volgens artikel 18 bis van dit Verdrag en dat de Raad van bewind gedetailleerde richtsnoeren vaststelt die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, lid 4, van dit Verdrag.

2. Criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit:
 - a) De achtervangfaciliteit is een laatste redmiddel. Dit betekent het volgende:
 - i) de financiële middelen van het GAF die beschikbaar zijn voor gebruik overeenkomstig artikel 76 van de GAM-verordening en die nog niet zijn vastgelegd voor afwikkelingsmaatregelen, zijn uitgeput, inclusief de situatie waarin er financiële middelen beschikbaar zijn in het GAF, maar deze ontoereikend zijn voor de betrokken afwikkelingszaak;
 - ii) de achteraf te betalen bijdragen zijn niet toereikend of niet onmiddellijk beschikbaar; en
 - iii) de GAR is niet in staat te lenen tegen voorwaarden die de GAR aanvaardbaar acht overeenkomstig de artikelen 73 en 74 van de GAM-verordening;
 - b) Het beginsel van begrotingsneutraliteit op middellange termijn wordt in acht genomen. De terugbetalingscapaciteit van de GAR is toereikend om de in het kader van de achtervangfaciliteit verstrekte leningen op middellange termijn volledig terug te betalen;
 - c) De gevraagde middelen zijn beschikbaar voor het ESM. In geval van contante uitbetalingen heeft het ESM de middelen verkregen tegen voorwaarden die aanvaardbaar zijn voor het ESM, of in geval van niet-contante uitbetalingen zijn de obligaties op rechtmatige wijze uitgegeven en gedeponereerd bij de desbetreffende effectenbewaarinstituten;

- d) Alle partijen bij de IGO op het grondgebied waarvan de betrokken ontwikkelingsmaatregel plaatsvindt, hebben voldaan aan hun verplichting om bijdragen die van op hun grondgebied toegelaten instellingen zijn ontvangen, aan het GAF over te dragen;
- e) Er is geen sprake van een aanhoudend geval van wanbetaling op leningen die door de GAR zijn ontvangen van het ESM of van enige andere kredietgever, of de GAR heeft met betrekking tot een dergelijk aanhoudend geval van wanbetaling een rechtzettingsplan gepresenteerd dat voor de Raad van bewind bevredigend is;
- f) De overeenkomstig artikel 18 bis, leden 1 en 8, van dit Verdrag door de Raad van gouverneurs vastgestelde voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling in de zin van artikel 18 bis, lid 9, van dit Verdrag wordt nageleefd; en
- g) De specifieke afwikkelingsregeling is volledig in overeenstemming met het recht van de Europese Unie en is in werking getreden overeenkomstig het recht van de Europese Unie.”.

ARTIKEL 2

Neerlegging

Deze wijzigingsovereenkomst wordt neergelegd bij het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie (“de depositaris”), dat alle ondertekenaars voor eensluidend gewaarmerkte afschriften doet toekomen.

ARTIKEL 3

Consolidatie

De depositaris stelt een geconsolideerde versie van het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme op en doet deze aan alle ondertekenaars toekomen.

ARTIKEL 4

Bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding

1. Deze wijzigingsovereenkomst wordt bekrachtigd, goedgekeurd of aanvaard door de ondertekenaars. De akten van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding worden neergelegd bij de depositaris.
2. De depositaris stelt de andere ondertekenaars in kennis van elke neerlegging en van de datum waarop deze heeft plaatsgevonden.

ARTIKEL 5

Inwerkingtreding en toetreding

1. Deze wijzigingsovereenkomst treedt in werking op de datum waarop de akten van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding door alle ondertekenaars zijn neergelegd.

2. Vóór de inwerkingtreding staat deze wijzigingsovereenkomst open voor toetreding door lidstaten van de Europese Unie die tot het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme toetreden overeenkomstig de artikelen 2 en 44 van dat verdrag.

De artikelen 2 en 44 van het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme zijn ook van toepassing op de toetreding tot deze wijzigingsovereenkomst.

De toetredende lidstaat moet het verzoek om toetreding tot deze wijzigingsovereenkomst tegelijk met het verzoek om toetreding tot het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme indienen. De goedkeuring van het verzoek door de Raad van gouverneurs overeenkomstig artikel 44 van het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme wordt van kracht na gelijktijdige neerlegging van de akten van toetreding tot het Verdrag tot instelling van het Europees stabiliteitsmechanisme en deze wijzigingsovereenkomst.

Gedaan in één oorspronkelijk exemplaar, waarvan de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Portugese, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse en de Zweedse tekst gelijkelijk authentiek zijn.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de enero y el ocho de febrero de dos mil veintiuno.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Januar und am achten Februar zweitausendeinundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne esimese aasta jaanuarikuu kahekümne seitsmendal päeval ja veebruarikuu kaheksandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Ιανουαρίου και στις οκτώ Φεβρουαρίου δύο χιλιάδες είκοσι ένα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of January and on the eighth day of February in the year two thousand and twenty one.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept janvier et le huit février deux mille vingt et un.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil an seachtú lá is fiche d'Eanáir agus an t-ochtú lá d'Fheabhra sa bhliain dhá mhíle fiche a haon.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette gennaio e otto febbraio duemilaventuno.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit pirmā gada divdesmit septītajā janvārī un astotajā februārī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt pirmų metų sausio dvidešimt septintą dieną ir vasario aštuntą dieną Briuselyje.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgha u ghoxrin jum ta' Jannar u fit-tmien jum ta' Frar fis-sena elfejn u wiehed u ghoxrin.

Gedaan te Brussel, zevenentwintig januari en acht februari tweeduizend eenentwintig.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de janeiro e em oito de fevereiro de dois mil e vinte e um.

V Bruseli dvadsiateho siedmeho januára a ôsmeho februára dvetisícdvadsaťjeden.

V Bruslju, sedemindvajsetega januarja in osmega februarja dva tisoč enaindvajset.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä tammikuuta ja kahdeksantena päivänä helmikuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäyksi.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde januari och den åttonde februari år tjugohundratjugoett.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Sam Hanny

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Σπ. Σπ.

Por el Reino de España

M. L. M. L.

Pour la République française

Pese

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

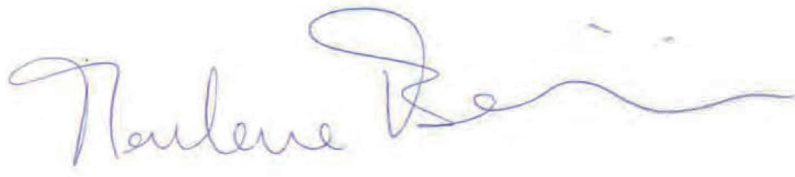
Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

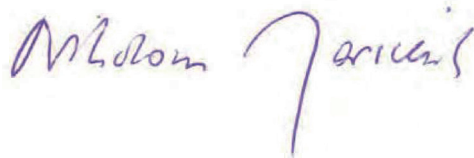
Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Nuno Jose Alves Salvador e Brito

Za Republiko Slovenijo

1270/1

Za Slovenskú republiku

Peter Vany

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

M. Ristol

El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
 Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
 Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis
 Το ανωτέρω κείμενο είναι ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου που είναι κατατεθειμένο στο αρχείο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
 The preceding text is a certified true copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
 Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du Secrétariat Général du Conseil à Bruxelles.
 Is cóip dhílis dheimhnithe é an téacs roimhe seo den scribhinn bhunaidh a taisceadh i gcartlann Ardúnaíocht na Comhairle sa Bhrúiséil.
 Il testo che precede è copia certificata conforme all'originale depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
 Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Ģenerālsēkretariāta arhīvos Briselē.
 Pirmiau pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
 It-test prečedenti huwa kopja ċcertifikata vera ta' l-original ddepożitat fl-arkivji tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill fi Brussel.
 De voorgaande tekst is het voor oensluitend gewaamerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het Secretariaat-Generaal van de Raad te Brussel.
 O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
 Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archívoch Generálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
 Zgornje besedilo je overjena verodostojna kopija izvirnika, ki je deponiran v arhivu Generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
 Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetusta alkuperäisestä tekstistä.
 Ovanstående text är en bestyrkt avskrift av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Bruselas,
 Brüssel, den
 Brüssel,
 Βρυξέλλες,
 Brussels,
 Bruxelles, le
 An Bhrúiséil,
 Bruxelles, addi',
 Briselē,
 Briuselis
 Brussel, il
 Brussel,
 Bruxelles, em
 Brussel
 Bruselj,
 Bryssel,
 Bryssel den

08-02-2021

Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
 Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
 Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
 Για τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 For the Secretary-General of the Council of the European Union
 Pour le Secrétaire général du Conseil de l'Union européenne
 Thar ceann Ardúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
 Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
 Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsēkretāra vārdā –
 Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriaus vardu
 Għas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
 Voor de Secretaris-Generaal van de Raad van de Europese Unie
 Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
 Za generálneho tajomníka Rady Európskej únie
 Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
 Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
 För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

T. BLANCHET
 Directrice Générale

VERDRAG
TOT INSTELLING VAN HET EUROPEES STABILITEITSMECHANISME
TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË, DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
DE REPUBLIEK ESTLAND, IERLAND, DE HELLEENSE REPUBLIEK,
HET KONINKRIJK SPANJE, DE FRANSE REPUBLIEK,
DE ITALIAANSE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK CYPRUS, DE REPUBLIEK LETLAND,
DE REPUBLIEK LITOUWEN, HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG, MALTA,
HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN, DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,
DE PORTUGESE REPUBLIEK, DE REPUBLIEK SLOVENIË,
DE SLOWAAKSE REPUBLIEK EN DE REPUBLIEK FINLAND

DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN, het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, Ierland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek en de Republiek Finland (de "lidstaten van de eurozone" of "ESM-leden");

VASTBESLOTEN de financiële stabiliteit van de eurozone te waarborgen;

HERINNEREND AAN de op 25 maart 2011 aangenomen conclusies van de Europese Raad betreffende de instelling van een Europees stabiliteitsmechanisme;

OVERWEGENDE HETGEEN VOLGT:

- (1) De Europese Raad heeft op 17 december 2010 overeenstemming bereikt over de noodzaak voor de lidstaten van de eurozone een permanent stabiliteitsmechanisme in te stellen. Dit Europees Stabiliteitsmechanisme ("ESM") zal de taken overnemen die momenteel door de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit ("EFSF") en het Europees financieel stabilisatiemechanisme ("EFSM") worden vervuld bij het verstrekken, indien nodig, van financiële bijstand aan lidstaten van de eurozone.

- (2) Op 25 maart 2011 heeft de Europese Raad Besluit 2011/199/EU tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben¹ vastgesteld waarbij aan artikel 136 het volgende lid wordt toegevoegd: "De lidstaten die de euro als munt hebben kunnen een stabiliteitsmechanisme instellen dat geactiveerd wordt indien dat onontbeerlijk is om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme zal aan stringente voorwaarden gebonden zijn."
- (3) Om de doeltreffendheid van de financiële bijstand te verhogen en het risico op financiële besmetting te voorkomen, zijn de staatshoofden dan wel regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben op 21 juli 2011 overeengekomen "[het ESM] flexibeler te maken, verbonden met passende conditionaliteit".
- (4) De strikte inachtneming van het juridische kader van de Europese Unie, het geïntegreerde kader voor begrotings- en macro-economisch toezicht, en met name het stabiliteits- en groeipact, het kader voor macro-economische onevenwichtigheden en de regels inzake het economisch bestuur van de Europese Unie, moet de eerste verdedigingslinie blijven tegen vertrouwenscrises die de stabiliteit van de eurozone aantasten.

¹ PB L 91 van 6.4.2011, blz. 1.

- (5) Op 9 december 2011 zijn de staatshoofden dan wel regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben overeengekomen stappen te zetten in de richting van een sterkere economische unie met inbegrip van een begrotingspact en een versterkte coördinatie van het economische beleid die moet worden uitgevoerd middels een internationale overeenkomst, het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en governance in de economische en monetaire unie ("VSCG"). Het VSCG zal bijdragen aan de ontwikkeling van engere coördinatie in de eurozone om te zorgen voor een volgehouden, degelijk en krachtig beheer van de openbare financiën en richt zich zodoende op een van de belangrijkste bronnen van financiële instabiliteit. Het Verdrag en het VSCG vullen elkaar aan in het bevorderen van budgettaire verantwoordelijkheid en solidariteit in de economische en monetaire unie. Onderkend en afgesproken wordt dat het verlenen van financiële bijstand in het kader van nieuwe programma's uit hoofde van het ESM, vanaf 1 maart 2013, zal afhangen van de ratificatie van het VSCG door het betrokken ESM-lid en, bij het verstrijken van de in artikel 3, lid 2, VSCG bedoelde omzettingstermijn, van het naleven van de voorschriften van dat artikel.

(5 bis) Tijdens de Eurotop van 29 juni 2018 in inclusieve samenstelling hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, verklaard dat het ESM zal voorzien in het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF) en zal worden versterkt op basis van de elementen die zijn genoemd in de brief van de voorzitter van de Eurogroep van 25 juni 2018. Tijdens de Eurotop van 14 december 2018 in inclusieve samenstelling hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben, de voorwaarden voor het genoemde gemeenschappelijk achtervangmechanisme waarvoor het ESM zal zorgen, en de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM onderschreven. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM moet het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF uiterlijk aan het einde van de overgangperiode worden ingesteld. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM moet ook de doeltreffendheid van instrumenten voor preventieve financiële bijstand worden verbeterd voor ESM-leden met gezonde economische fundamentals die door een negatieve schok buiten hun macht zouden kunnen worden getroffen. In overeenstemming met het aan de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM gehechte gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen de Europese Commissie en het ESM zullen de Europese Commissie en het ESM ten aanzien van de beoordeling van de criteria om in aanmerking te komen in het kader van de preventieve kredietlijn, afhankelijk van de precieze reikwijdte van de criteria om in aanmerking te komen, hun respectieve rol vervullen overeenkomstig het recht van de Europese Unie, dit Verdrag en de ESM-richtsnoeren. Volgens de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM zal voorts een extra marge worden toegepast wanneer een ESM-lid waaraan preventieve financiële bijstand van het ESM is toegekend, niet voldoet aan de daaraan verbonden voorwaarden nadat het middelen heeft opgenomen, tenzij dit te wijten is aan gebeurtenissen die buiten de macht van de regering liggen. Voorts wordt in de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM benadrukt dat voorwaardelijkheid een onderliggend beginsel van dit Verdrag en alle ESM-instrumenten blijft, maar dat de precieze voorwaarden op elk instrument moeten worden afgestemd.

- (5 ter) Het gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen het ESM en de Europese Commissie beschrijft de overeenstemming die is bereikt over nieuwe voorwaarden voor samenwerking binnen en buiten de programma's voor financiële bijstand. De Europese Commissie en het ESM hebben gemeenschappelijke doelstellingen en zullen op basis van het recht van de Europese Unie en dit Verdrag specifieke taken uitoefenen in verband met crisisbeheersing voor de eurozone. De twee instellingen zullen dan ook nauw en op efficiënte wijze samenwerken op het gebied van crisisbeheersingsmaatregelen van het ESM in een streven naar financiële stabiliteit door middel van aanvulling van elkaars expertise. De Europese Commissie zorgt voor samenhang met het recht van de Europese Unie, en met name met het kader voor de coördinatie van het economisch beleid. Het ESM verricht zijn analyse en beoordeling vanuit het oogpunt van een kredietgever. Het gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking zal volledig worden opgenomen in een memorandum van samenwerking, zoals omschreven in artikel 13, lid 8, wanneer de wijzigingen van dit Verdrag in werking treden.
- (6) Gezien de sterke verwevenheid van de eurozone kunnen ernstige risico's voor de financiële stabiliteit van de lidstaten die de euro als munt hebben, de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel in gevaar brengen. Daarom kan het ESM stabiliteitssteun verstrekken op basis van stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstand-instrument, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel en van de lidstaten ervan te waarborgen. Het aanvankelijke maximale leningvolume van het ESM is vastgesteld op 500 000 miljoen EUR, met inbegrip van de uitstaande EFSF-stabiliteitssteun. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag zal echter worden nagegaan of het maximale geconsolideerde leningvolume van het ESM en de EFSF toereikend is. Indien het aangewezen is, zal het volume door de Raad van gouverneurs van het ESM verhoogd worden, overeenkomstig artikel 10, bij de inwerkingtreding van dit Verdrag.

- (7) Alle lidstaten van de eurozone worden ESM-leden. Wanneer een lidstaat van de Europese Unie toetreedt tot de eurozone, dient hij een ESM-lid te worden, met alle rechten en verplichtingen welke met die van de Verdragsluitende partijen overeenstemmen. De ESM-leden erkennen de huidige dialoog tussen de directeur en het Europees Parlement.
- (8) Het ESM zal bij het verstrekken van stabiliteitssteun zeer nauw met het Internationaal Monetair Fonds ("IMF") samenwerken. Er zal naar actieve deelname van het IMF worden gestreefd, zowel op technisch als op financieel niveau. Van een lidstaat van de eurozone die om financiële bijstand van het ESM verzoekt, wordt verwacht dat hij, steeds als dit passend is, een soortgelijk verzoek tot het IMF richt.
- (9) Lidstaten van de Europese Unie die niet de euro als munt hebben ("lidstaten van buiten de eurozone") die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor stabiliteitssteun aan lidstaten van de eurozone deelnemen, zullen als waarnemers worden uitgenodigd op de ESM-vergaderingen waarop deze stabiliteitssteun en het monitoren ervan worden besproken. Zij krijgen tijdig inzage in alle informatie en worden op passende wijze geraadpleegd.

- (9 bis) Van de lidstaten van de Europese Unie die niet de euro als munt hebben en die een nauwe samenwerking met de Europese Centrale Bank (ECB) zijn aangegaan overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen¹, wordt verwacht dat zij naast het ESM parallelle kredietlijnen voor het GAF verstrekken. Die lidstaten nemen onder gelijkwaardige voorwaarden deel aan het gemeenschappelijk achtervangmechanisme (“deelnemende lidstaten”). Voor vergaderingen van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken, moeten als waarnemers vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten worden uitgenodigd die dezelfde toegang tot informatie moeten hebben. Er moeten passende regelingen voor informatie-uitwisseling en tijdige coördinatie tussen het ESM en de deelnemende lidstaten worden ingevoerd. Het moet mogelijk zijn om vertegenwoordigers van de gemeenschappelijke afwikkelingsraad (GAR) op ad-hocbasis als waarnemers uit te nodigen voor vergaderingen van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind waarin achtervangfinanciering zal worden besproken.
- (10) Op 20 juni 2011 hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie de Verdragsluitende partijen gemachtigd de Europese Commissie en de ECB te verzoeken de in dit Verdrag vastgestelde taken te vervullen. Erkend wordt dat de in het kader van dit Verdrag aan de Europese Commissie en de ECB opgedragen taken geen enkele eigen beslissingsbevoegdheid omvatten en dat de op basis van dit Verdrag door deze twee instellingen verrichte taken enkel het ESM binden.

¹ PB L 287 van 29.10.2013, blz. 63.

- (11) In zijn verklaring van 28 november 2010 heeft de Eurogroep gesteld dat in de voorwaarden van alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone gestandaardiseerde en identieke collectieve-actieclausules ("CAC's") zullen worden opgenomen, zodat de marktliquiditeit gevrijwaard blijft. Zoals de Europese Raad op 25 maart 2011 verzocht had, heeft het Economisch en Financieel Comité de nadere wettelijke regelingen voor het opnemen van CAC's in overheidsobligaties van de eurozone hun definitieve vorm gegeven. Na de invoering van deze CAC's met ingang van 1 januari 2013 verbinden de ESM-leden zich ertoe om uiterlijk in 2022 CAC's in te voeren die voorzien in stemming met een trapsaggregatie ("CAC's met een trapsaggregatie"). De gedetailleerde juridische voorwaarden zullen in het Economisch en Financieel Comité worden overeengekomen, rekening houdend met de nationale grondwettelijke vereisten, zodat door alle ESM-leden in nieuwe overheidsobligaties van de eurozone CAC's met een trapsaggregatie zullen worden opgenomen op zulke wijze dat zij identieke rechtsgevolgen hebben.
- (11 bis) Op verzoek van een ESM-lid kan het ESM, wanneer dat passend is, op vrijwillige, informele, niet-bindende, tijdelijke en vertrouwelijke basis de dialoog tussen dat ESM-lid en zijn particuliere beleggers faciliteren.

- (11 ter) Het ESM dient alleen stabiliteitssteun te verstrekken aan ESM-leden waarvan de schuld houdbaar wordt geacht en waarvan de terugbetalingscapaciteit aan het ESM is bevestigd. De beoordeling van de houdbaarheid van de schuld en de terugbetalingscapaciteit geschiedt op transparante en voorspelbare wijze, waarbij voldoende beoordelingsmarge wordt gelaten. Dergelijke beoordelingen worden door de Europese Commissie in samenwerking met de ECB en het ESM en, waar passend en mogelijk, samen met het IMF verricht in overeenstemming met dit Verdrag, het recht van de Europese Unie en het overeenkomstig artikel 13, lid 8, gesloten memorandum van samenwerking. Wanneer de samenwerking niet leidt tot een gezamenlijk standpunt, zal de Europese Commissie de globale beoordeling van de houdbaarheid van de overheidsschuld verrichten, terwijl het ESM het vermogen van het betrokken ESM-lid tot terugbetaling aan het ESM zal beoordelen.
- (12) In uitzonderlijke gevallen dient een passende en evenredige betrokkenheid van de private sector, in overeenstemming met de IMF-praktijk, overwogen te worden in gevallen waarin stabiliteitssteun wordt verstrekt in combinatie met een aantal voorwaarden in de vorm van een macro-economisch aanpassingsprogramma.

- (13) Net als het IMF zal het ESM stabiliteitssteun verlenen aan ESM-leden waarvoor de reguliere toegang tot marktfinanciering is verstoord of dreigt te worden verstoord. De staatshoofden dan wel regeringsleiders hebben derhalve verklaard dat de ESM-leningen, naar analogie van de leningen van het IMF, de status van bevoorrechte crediteur zullen genieten, met dien verstande dat het IMF als bevoorrechte crediteur een hogere status heeft dan het ESM. Deze status wordt van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag. Ingeval financiële bijstand door het ESM in de vorm van ESM-leningen volgt op een op het tijdstip van de ondertekening van dit Verdrag bestaand Europees programma voor het verlenen van financiële bijstand, zal het ESM dezelfde anciënniteit genieten als alle andere leningen en verplichtingen van het ESM-lid dat bijstand ontvangt, met uitzondering van de IMF-leningen. Achtervangleningen van het ESM aan de GAR genieten de status van bevoorrechte crediteur op soortgelijke wijze als andere ESM-leningen.
- (14) De lidstaten van de eurozone steunen gelijkwaardigheid in crediteurenstatus voor het ESM en andere staten die, in coördinatie met het ESM, leningen verstrekken op bilateraal niveau, inclusief met betrekking tot achtervangleningen aan de GAR.
- (15) In de ESM-leningsvoorwaarden voor lidstaten waarvoor een macro-economisch aanpassingsprogramma geldt, met inbegrip van de voorwaarden bedoeld in artikel 40 van dit Verdrag, moeten de financierings- en operationele kosten van het ESM worden afgedekt; de voorwaarden dienen aan te sluiten bij de leningsvoorwaarden van de overeenkomsten inzake financiële bijstand die ondertekend werden tussen de EFSF, Ierland en de Central Bank of Ireland enerzijds en de EFSF, de Portugese Republiek en de Banco de Portugal anderzijds.

(15 bis) Artikel 2, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepaalt dat de lidstaten van de Europese Unie hun economisch beleid coördineren overeenkomstig de in het VWEU gestelde nadere regels. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, VWEU en artikel 121 VWEU coördineren de lidstaten van de Europese Unie hun economisch beleid via de Raad van de Europese Unie. Het ESM dient derhalve niet voor de coördinatie van het economisch beleid van de ESM-leden, waarvoor het recht van de Europese Unie de nodige regels biedt. Het ESM eerbiedigt de bevoegdheden die krachtens het recht van de Europese Unie aan de instellingen en organen van de Unie zijn toegekend.

(15 ter) De ESM-leden erkennen dat snelle en efficiënte besluitvorming in het kader van de achtervangfaciliteit en coördinatie met deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, van cruciaal belang zijn om de doeltreffendheid van het gemeenschappelijk achtervangmechanisme en van daarmee gefinancierde afwikkelingen te waarborgen, zoals blijkt uit de voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme die tijdens de Eurotop van 14 december 2018 in inclusieve samenstelling zijn goedgekeurd door de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten die de euro als munt hebben. De voorwaarden voorzien in criteria voor uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zoals de beginselen van laatste redmiddel en begrotingsneutraliteit op middellange termijn, volledige naleving van Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010¹ (“de GAM-verordening”) en van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012² (“de richtlijn herstel en afwikkeling banken”), en het permanent voorhanden zijn van het juridische kader. Volgens de voorwaarden moet het ESM in de regel binnen 12 uur na het verzoek van de GAR een beslissing nemen over het gebruik van de achtervang, wat in uitzonderlijke gevallen door de directeur kan worden verlengd tot 24 uur, met name in het geval van een bijzonder complexe afwikkelingsoperatie, met inachtneming van de nationale grondwettelijke vereisten.

¹ PB L 225 van 30.7.2014, blz. 1.

² PB L 173 van 12.6.2014, blz. 190.

- (16) De onafhankelijkheid van de directeur en het personeel van het ESM wordt door dit Verdrag erkend. Deze onafhankelijkheid moet zodanig worden uitgeoefend dat, waar nodig en overeenkomstig dit Verdrag, wordt gezorgd voor samenhang met het recht van de Europese Unie, op de toepassing waarvan de Europese Commissie toeziet.
- (17) Geschillen tussen de Verdragsluitende partijen onderling of tussen de Verdragsluitende partijen en het ESM in verband met de uitlegging en de toepassing van dit Verdrag dienen overeenkomstig artikel 273 VWEU aan de rechtsmacht van het Hof van Justitie van de Europese Unie te worden onderworpen.
- (18) Het ESM zal passende waarschuwingssystemen instellen om ervoor te zorgen dat het terugbetalingen verschuldigd uit hoofde van stabiliteitssteun of de achtervangfaciliteit tijdig ontvangt. Het post-programmatoezicht zal worden uitgevoerd door de Europese Commissie in samenwerking met de ECB, en door de Raad van de Europese Unie binnen het kader dat in de artikelen 121 en 136 VWEU is vastgelegd.

ZIJN OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

HOOFDSTUK 1

LIDMAATSCHAP EN DOEL

ARTIKEL 1

Oprichting en leden

1. Bij dit Verdrag richten de Verdragsluitende partijen tezamen een internationale financiële instelling op die de naam "Europees Stabiliteitsmechanisme" ("ESM") draagt.
2. De Verdragsluitende partijen zijn de ESM-leden.

ARTIKEL 2

Nieuwe leden

1. Het lidmaatschap van het ESM staat open voor de andere lidstaten van de Europese Unie vanaf de inwerkingtreding van het overeenkomstig artikel 140, lid 2, VWEU vastgestelde besluit van de Raad van de Europese Unie tot intrekking van hun derogatie de euro aan te nemen.

2. Nieuwe ESM-leden worden overeenkomstig artikel 44 onder dezelfde voorwaarden als bestaande ESM-leden tot het ESM toegelaten.
3. Een nieuwe lidstaat die tot het ESM toetreedt na de instelling ervan, ontvangt aandelen in het ESM in ruil voor zijn kapitaalbijbreng, die wordt berekend overeenkomstig de in artikel 11 bepaalde bijdragesleutel.

ARTIKEL 3

Doelen

1. Het doel van het ESM is het vrijmaken van middelen en het verstrekken van stabiliteitssteun, onder stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstandsinstrument, ten gunste van ESM-leden die te maken hebben met of worden bedreigd door ernstige financieringsproblemen, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel en van de lidstaten ervan te vrijwaren. Waar nodig met het oog op de interne voorbereiding en om het ESM in staat te stellen zijn taken krachtens dit Verdrag op passende en tijdige wijze te vervullen, kan het ESM de macro-economische en financiële situatie van zijn leden, inclusief de houdbaarheid van hun overheidsschuld, volgen en beoordelen en relevante informatie en gegevens analyseren. Daartoe werkt de directeur samen met de Europese Commissie en de ECB om volledige samenhang met het kader voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet, te waarborgen.

2. Het ESM kan aan de GAR de achtervangfaciliteit voor het GAF verstrekken om de toepassing van de afwikkelingsinstrumenten en de uitoefening van de afwikkelingsbevoegdheden van de GAR, zoals vastgelegd in het recht van de Europese Unie, te ondersteunen.
3. Voor deze doelen wordt het ESM gemachtigd middelen te verwerven door financiële instrumenten uit te geven, dan wel door financiële of andere overeenkomsten of regelingen aan te gaan met ESM-leden, financiële instellingen of andere derden.
4. Onverminderd lid 1 zijn de toegepaste voorwaarden passend voor het gekozen financiële bijstandinstrument, zoals neergelegd in dit Verdrag.

HOOFDSTUK 2

BESTUUR

ARTIKEL 4

Structuren en stemprocedure

1. Het ESM heeft een Raad van gouverneurs en een Raad van bewind, alsmede een directeur en ander specifiek personeel dat noodzakelijk wordt geoordeeld.

2. De besluiten van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind worden genomen in onderlinge overeenstemming, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen of met gewone meerderheid van stemmen zoals in dit Verdrag is gespecificeerd. Voor alle besluiten moet een quorum aanwezig zijn van tweederde van de stemgerechtigde leden die ten minste tweederde van de stemrechten vertegenwoordigen.

3. Voor de aanneming van een besluit in onderlinge overeenstemming is eenparigheid van stemmen vereist van de leden die aan de stemming deelnemen. Onthoudingen beletten niet dat een besluit in onderlinge overeenstemming wordt aangenomen.

4. In afwijking van lid 3 van dit artikel wordt gebruikgemaakt van een spoedstemprocedure indien de Europese Commissie en de ECB beide concluderen dat als niet dringend een besluit tot verlening of tenuitvoerlegging van financiële bijstand, zoals gedefinieerd in de artikelen 13 tot en met 18, wordt vastgesteld, zulks de economische en financiële duurzaamheid van de eurozone in gevaar kan brengen. Voor de aanneming van een besluit in onderlinge overeenstemming door de Raad van gouverneurs als bedoeld in artikel 5, lid 6, onder f) en g), en de Raad van bewind volgens die spoedprocedure is een gekwalificeerde meerderheid van 85% van de uitgebrachte stemmen vereist.

Indien gebruik wordt gemaakt van de in de eerste alinea bedoelde spoedprocedure, gebeurt een overdracht van het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal naar een noodreservefonds om een buffer te vormen die specifiek als doel heeft de risico's die voortkomen uit de uit hoofde van die spoedprocedure verleende financiële steun af te dekken. De Raad van bewind kan besluiten het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen.

5. Voor de aanneming van een besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen is 80% van de uitgebrachte stemmen vereist.

6. Voor de aanneming van een besluit met gewone meerderheid van stemmen is een meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.
7. De stemrechten van elk ESM-lid welke door een door dit ESM-lid aangestelde persoon of diens vertegenwoordiger in de Raad van gouverneurs of de Raad van bewind worden uitgeoefend, zijn gelijk aan het aan het betrokken lid toegewezen aantal aandelen in het maatschappelijk kapitaal van het ESM zoals vermeld in bijlage II bij dit Verdrag.
8. Ingeval een ESM-lid verzuimt een deel van het bedrag te betalen dat het verschuldigd is uit hoofde van de krachtens de artikelen 8, 9 en 10 op hem rustende verplichtingen in verband met volgestorte aandelen of opvragingen van kapitaal, dan wel uit hoofde van de krachtens de artikelen 16 of 17 op hem rustende verplichtingen in verband met de terugbetaling van de financiële bijstand, is het betrokken ESM-lid, zolang dat verzuim voortduurt, niet gerechtigd zijn stemrechten uit te oefenen. De stemmingsdrempels worden dienovereenkomstig herberekend.

ARTIKEL 5

Raad van gouverneurs

1. Elk ESM-lid benoemt een gouverneur en een plaatsvervangend gouverneur. Deze benoemingen zijn te allen tijde herroepbaar. De gouverneur is een lid van de regering van dit ESM-lid en draagt verantwoordelijkheid voor financiën. De plaatsvervangend gouverneur is volledig bevoegd om namens de gouverneur op te treden wanneer deze niet aanwezig is.

2. De Raad van gouverneurs besluit ofwel te worden voorgezeten door de voorzitter van de Eurogroep, als bedoeld in Protocol (nr. 14) betreffende de Eurogroep dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en aan het VWEU is gehecht, ofwel om uit zijn leden een voorzitter en een vicevoorzitter te kiezen voor een periode van twee jaar. De voorzitter en de vicevoorzitter kunnen worden herverkozen. Er wordt onverwijld een nieuwe verkiezing georganiseerd indien de zittende voorzitter of vicevoorzitter niet langer de vereiste functie bekleedt om als gouverneur te worden aangewezen.
3. Het lid van de Europese Commissie belast met economische en monetaire zaken en de president van de ECB, alsook de voorzitter van de Eurogroep (indien hij niet de voorzitter van de Raad van gouverneurs of een gouverneur is), mogen aan de vergaderingen van de Raad van gouverneurs deelnemen als waarnemers.
4. Ook vertegenwoordigers van lidstaten van buiten de eurozone die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor stabiliteitssteun aan een lidstaat van de eurozone deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van gouverneurs waarop deze stabiliteitssteun en het monitoren ervan worden besproken. Ook vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van gouverneurs waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken.
5. Andere personen, zoals onder meer vertegenwoordigers van instellingen of organisaties, zoals het IMF, kunnen door de Raad van gouverneurs op ad-hocbasis worden uitgenodigd om vergaderingen bij te wonen als waarnemers.

6. De Raad van gouverneurs neemt in onderlinge overeenstemming de volgende besluiten:
- a) om het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen, in overeenstemming met artikel 4, lid 4, om de opschorting van de toepassing van artikel 18 bis, lid 6, eerste alinea, op te heffen, om de stemmingsmeerderheid te veranderen die voor het nemen van een besluit over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit in het kader van de spoedstemprocedure vereist is, en om de omstandigheden te bepalen waarin een herziening in de toekomst moet plaatsvinden, overeenkomstig artikel 18 bis, lid 6, derde alinea;
 - b) om nieuwe aandelen uit te geven tegen andere voorwaarden dan a pari overeenkomstig artikel 8, lid 2;
 - c) om over te gaan tot de opvragingen van kapitaal overeenkomstig artikel 9, lid 1;
 - d) om het maatschappelijk kapitaal te wijzigen en het maximale leningvolume van het ESM aan te passen overeenkomstig artikel 10, lid 1;
 - e) om rekening te houden met een mogelijke actualisering van de sleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB overeenkomstig artikel 11, lid 3, en de in bijlage I aan te brengen wijzigingen overeenkomstig artikel 11, lid 6;
 - f) om stabiliteitssteun door het ESM te verstrekken, met inbegrip van de voorwaarden inzake economisch beleid zoals vastgelegd in het in artikel 13, lid 3, bedoelde memorandum van overeenstemming of zoals omschreven in artikel 14, lid 2, en om de keuze van instrumenten en de financiële en andere voorwaarden vast te stellen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 18;f bis)

- fbis) om de in bijlage III beschreven criteria om voor preventieve financiële bijstand in aanmerking te komen, te wijzigen overeenkomstig artikel 14, lid 1;
- g) om i) de directeur en ii) de Europese Commissie, in overleg met de ECB, op te dragen samen te onderhandelen over de aan financiële bijstand verbonden economische beleidsvoorwaarden overeenkomstig artikel 13, lid 3;
- g bis) om een achtervangfaciliteit toe te kennen overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, eerste alinea, om de in bijlage IV beschreven criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, tweede alinea, te wijzigen, om een van de in artikel 18 bis, lid 1, derde alinea, genoemde elementen vast te stellen, en om te beslissen over de beëindiging of voortzetting van een dergelijke achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, leden 1 en 8;
- h) om het prijsstellingsbeleid en de prijsstellingsrichtsnoeren voor de financiële bijstand of de achtervangfaciliteit voor het GAF te wijzigen overeenkomstig artikel 20;
- i) om de lijst van financiële-bijstandinstrumenten die door het ESM kunnen worden gebruikt te wijzigen overeenkomstig artikel 19;
- j) om de uitvoeringsregels voor de overdracht van EFSF-steun aan het ESM, waaronder het creëren van een aanvullende tranche van het maatschappelijk kapitaal, vast te stellen overeenkomstig artikel 40;
- k) om de aanvraag tot toetreding tot het ESM door nieuwe leden goed te keuren overeenkomstig artikel 44;

- l) om aanpassingen aan dit Verdrag aan te brengen als rechtstreeks gevolg van de toetreding van nieuwe leden, met inbegrip van de wijzigingen die in de verdeling van het kapitaal onder de ESM-leden moeten worden aangebracht, en de berekening van deze verdeling als rechtstreeks gevolg van de toetreding van een nieuw lid tot het ESM overeenkomstig artikel 44; en
 - m) om aan de Raad van bewind de in dit artikel opgesomde taken te delegeren.
7. De Raad van gouverneurs neemt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de volgende besluiten:
- a) om de gedetailleerde technische voorwaarden voor de toetreding van een nieuw lid tot het ESM overeenkomstig artikel 44 te bepalen;
 - b) om te worden voorgezeten door de voorzitter van de Eurogroep dan wel om met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de voorzitter en de vicevoorzitter van de Raad van gouverneurs te kiezen overeenkomstig lid 2;
 - c) om de organisatievoorschriften van het ESM en het reglement van orde van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind (waarin het recht is opgenomen om comités en ondersteunende organen op te richten) vast te leggen overeenkomstig lid 9;
 - d) om de lijst van activiteiten die onverenigbaar zijn met de functie van bewindvoerder of plaatsvervangend bewindvoerder vast te stellen overeenkomstig artikel 6, lid 8;
 - e) om de directeur te benoemen en diens ambtstermijn te beëindigen overeenkomstig artikel 7;

- f) om andere fondsen in te stellen overeenkomstig artikel 24;
 - g) betreffende de te ondernemen acties om een schuld van een ESM-lid terug te vorderen overeenkomstig artikel 25, leden 2 en 3;
 - h) om de jaarrekening van het ESM goed te keuren overeenkomstig artikel 27, lid 1;
 - i) om de leden van het auditcomité te benoemen overeenkomstig artikel 30, lid 1;
 - j) om de externe auditors te aanvaarden overeenkomstig artikel 29;
 - k) om de immuniteit van de voorzitter van de Raad van gouverneurs, een gouverneur, een plaatsvervangend gouverneur, een bewindvoerder, een plaatsvervangend bewindvoerder of de directeur op te heffen overeenkomstig artikel 35, lid 2;
 - l) om het op het ESM-personeel toepasselijke belastingregime vast te stellen overeenkomstig artikel 36, lid 5;
 - m) betreffende een geschil overeenkomstig artikel 37, lid 2; en
 - n) alle andere noodzakelijke besluiten waarin dit Verdrag niet uitdrukkelijk voorziet.
8. De voorzitter roept de vergaderingen van de Raad van gouverneurs bijeen en zit deze voor. De vicevoorzitter zit deze vergaderingen voor wanneer de voorzitter niet kan deelnemen.

9. De Raad van gouverneurs stelt zijn reglement van orde en de organisatievoorschriften van het ESM vast.

ARTIKEL 6

Raad van bewind

1. Elke gouverneur benoemt één bewindvoerder en één plaatsvervangend bewindvoerder en maakt daarbij een keuze uit personen die in hoge mate competent zijn in economische en financiële zaken. Deze benoemingen zijn te allen tijde herroepbaar. De plaatsvervangend bewindvoerder is volledig bevoegd om namens de bewindvoerder op te treden wanneer deze niet aanwezig is.
2. Het lid van de Europese Commissie belast met economische en monetaire zaken en de president van de ECB kunnen elk een waarnemer aanwijzen.
3. Vertegenwoordigers van lidstaten van buiten de eurozone die, naast het ESM, op ad-hocbasis aan operaties voor financiële bijstand aan een lidstaat van de eurozone deelnemen, worden ook als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van bewind waarop deze financiële bijstand en het monitoren ervan worden besproken. Ook vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen, worden als waarnemers uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van bewind waarin zaken in verband met het gemeenschappelijk achtervangmechanisme zullen worden besproken.
4. Andere personen, zoals vertegenwoordigers van instellingen of organisaties, kunnen door de Raad van bewind op ad-hocbasis worden uitgenodigd om vergaderingen bij te wonen als waarnemers.

5. De Raad van bewind neemt besluiten bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen, tenzij in dit Verdrag anders is vermeld. Besluiten die genomen worden op grond van door de Raad van gouverneurs gedelegeerde bevoegdheden worden vastgesteld in overeenstemming met de in artikel 5, leden 6 en 7, vastgestelde toepasselijke stemmingsregels.
6. Zonder afbreuk te doen aan de in artikel 5 omschreven bevoegdheden van de Raad van gouverneurs, draagt de Raad van bewind er zorg voor dat het ESM wordt beheerd in overeenstemming met dit Verdrag en met de organisatievoorschriften van het ESM die door de Raad van gouverneurs zijn vastgesteld. De Raad van bewind neemt de besluiten waarvoor hij krachtens dit Verdrag bevoegd is of die door de Raad van gouverneurs aan hem zijn gedelegeerd.
7. Indien een functie in de Raad van bewind openvalt, wordt deze onmiddellijk opgevuld overeenkomstig lid 1.
8. De Raad van gouverneurs bepaalt welke activiteiten onverenigbaar zijn met de functie van bewindvoerder of plaatsvervangend bewindvoerder, de organisatievoorschriften van het ESM en het reglement van orde van de Raad van bewind.

ARTIKEL 7

Directeur

1. De directeur wordt benoemd door de Raad van gouverneurs, die daarbij een keuze maakt uit kandidaten die de nationaliteit van een ESM-lid hebben, relevante internationale ervaring bezitten en in hoge mate competent zijn in economische en financiële zaken. De directeur mag tijdens het bekleden van zijn functie geen gouverneur, bewindvoerder of plaatsvervanger van een van beiden zijn.
2. De ambtstermijn van de directeur is vijf jaar. Hij is eenmaal herbenoembaar. De directeur treedt echter af wanneer de Raad van gouverneurs zulks besluit.
3. De directeur zit de vergaderingen van de Raad van bewind voor en neemt deel aan de vergaderingen van de Raad van gouverneurs.
4. De directeur is het hoofd van het personeel van het ESM. Hij is verantwoordelijk voor de organisatie, de aanstelling en het ontslag van het personeel overeenkomstig de door de Raad van bewind vast te stellen personeelsstatuten. De directeur en het personeel van het ESM zijn slechts aan het ESM verantwoording schuldig en verrichten hun taken in volledige onafhankelijkheid.
5. De directeur vertegenwoordigt het ESM in rechte en leidt de lopende zaken van het ESM volgens de aanwijzingen van de Raad van bewind.

HOOFDSTUK 3

KAPITAAL

ARTIKEL 8

Maatschappelijk kapitaal

1. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 704 798,7 miljoen EUR. Het is verdeeld in zeven miljoen zevenenveertigduizend negenhonderdzevenentachtig aandelen, elk met een nominale waarde van 100 000 EUR, waarop kan worden ingeschreven volgens de in artikel 11 omschreven en in bijlage I bepaalde oorspronkelijke bijdragesleutel.
2. Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in volgestorte aandelen en niet-volgestorte aandelen. De oorspronkelijke totale geaggregeerde nominale waarde van de volgestorte aandelen bedraagt 80 548,4 miljoen EUR. De aandelen in het maatschappelijk kapitaal waarop aanvankelijk wordt ingeschreven, worden uitgegeven a pari. De andere aandelen worden eveneens a pari uitgegeven, tenzij de Raad van gouverneurs onder bijzondere omstandigheden besluit deze onder andere voorwaarden uit te geven.
3. De aandelen in het maatschappelijk kapitaal worden op generlei wijze verpand of bezwaard en zijn slechts overdraagbaar ingeval de overdrachten ten doel hebben uitvoering te geven aan aanpassingen in de in artikel 11 bepaalde bijdragesleutel, waarbij aandelen in die mate worden overgedragen dat de verdeling van de aandelen met de aangepaste sleutel overeenkomt.

4. De ESM-leden verbinden er zich hierbij onherroepelijk en onvoorwaardelijk toe hun bijdrage tot het maatschappelijk kapitaal te leveren overeenkomstig hun in bijlage I vermelde bijdrage-sleutel. Zij geven tijdig gevolg aan alle opvragingen van kapitaal overeenkomstig de in dit Verdrag vastgelegde voorwaarden.
5. De aansprakelijkheid van elk ESM-lid blijft onder alle omstandigheden beperkt tot zijn aandeel in het maatschappelijk kapitaal tegen de uitgifteprijs ervan. De ESM-leden zijn niet op grond van hun lidmaatschap aansprakelijk voor verplichtingen van het ESM. De verplichting van ESM-leden om overeenkomstig dit Verdrag tot het maatschappelijk kapitaal bij te dragen, wordt onverlet gelaten door het feit dat een dergelijk ESM-lid in aanmerking komt voor financiële bijstand van het ESM of dergelijke bijstand ontvangt.

ARTIKEL 9

Opvragingen van kapitaal

1. De Raad van gouverneurs kan te allen tijde niet-volgestort maatschappelijk kapitaal opvragen en een passende termijn vaststellen voor de betaling ervan door de ESM-leden.
2. De Raad van bewind kan bij besluit met gewone meerderheid van stemmen niet-volgestort maatschappelijk kapitaal opvragen om het niveau van het volgestort kapitaal te herstellen wanneer het bedrag van het volgestort kapitaal als gevolg van de absorptie van verliezen is gedaald tot onder het in artikel 8, lid 2, vastgelegde niveau, dat door de Raad van gouverneurs kan worden gewijzigd volgens de procedure van artikel 10, en een passende termijn vaststellen voor de betaling ervan door de ESM-leden.

3. De directeur vraagt tijdig niet-volgestort maatschappelijk kapitaal op wanneer dat nodig is om te vermijden dat het ESM een geplande of andere betalingsverplichting jegens crediteuren van het ESM niet nakomt. De directeur stelt de Raad van bewind en de Raad van gouverneurs van een dergelijke opvraging in kennis. Wanneer een potentieel tekort aan ESM-middelen wordt vastgesteld, verricht de directeur deze opvraging(en) van kapitaal zo spoedig mogelijk teneinde te waarborgen dat het ESM over voldoende middelen beschikt om de aan crediteuren verschuldigde betalingen volledig en op tijd te kunnen verrichten. De ESM-leden verbinden er zich hierbij onherroepelijk en onvoorwaardelijk toe op verzoek elke door de directeur overeenkomstig dit lid verrichte opvraging van kapitaal te betalen binnen een termijn van zeven dagen na ontvangst.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde voorwaarden vast die gelden voor opvragingen van kapitaal uit hoofde van dit artikel.

ARTIKEL 10

Wijzigingen in het maatschappelijk kapitaal

1. De Raad van gouverneurs evalueert op gezette tijden en ten minste om de vijf jaar het maximale leningvolume en de toereikendheid van het maatschappelijk kapitaal van het ESM. Hij kan besluiten het maatschappelijk kapitaal te wijzigen en artikel 8 en bijlage II dienovereenkomstig aan te passen. Dit besluit treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures. De nieuwe aandelen worden aan de ESM-leden toegewezen volgens de in artikel 11 en bijlage I bepaalde bijdragesleutel.

2. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde voorwaarden vast die gelden voor alle of een deel van de wijzigingen die uit hoofde van lid 1 in het kapitaal worden aangebracht.
3. Zodra een lidstaat van de Europese Unie als nieuw lid toetreedt tot het ESM, wordt het maatschappelijk kapitaal van het ESM automatisch verhoogd door de op dat ogenblik geldende respectieve bedragen te vermenigvuldigen met de ratio tussen de weging, in het kader van de in artikel 11 bepaalde aangepaste bijdragesleutel, van het nieuwe ESM-lid enerzijds en die van de bestaande ESM-leden anderzijds.

ARTIKEL 11

Bijdragesleutel

1. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM is, behoudens de leden 2 en 3, gebaseerd op de sleutel voor de inschrijving van de nationale centrale banken van de ESM-leden op het kapitaal van de ECB, welke is vastgesteld overeenkomstig artikel 29 van Protocol (nr. 4) betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (de "ESCB-statuten"), dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en aan het VWEU is gehecht.
2. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM is vermeld in bijlage I.

3. De bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM wordt aangepast wanneer:
- a) een lidstaat van de Europese Unie als nieuw lid toetreedt tot het ESM en het maatschappelijk kapitaal van het ESM automatisch wordt verhoogd als gespecificeerd in artikel 10, lid 3; of
 - b) een einde komt aan de overeenkomstig artikel 42 vastgestelde tijdelijke correctie die gedurende een periode van twaalf jaar voor een ESM-lid is toegepast.
4. De Raad van gouverneurs kan besluiten rekening te houden met eventuele actualiseringen van de in lid 1 bedoelde sleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB wanneer de bijdragesleutel aangepast wordt overeenkomstig lid 3 of wanneer er een verandering optreedt in het maatschappelijk kapitaal, zoals gespecificeerd in artikel 10, lid 1.
5. Indien de bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM wordt aangepast, dragen de ESM-leden onderling maatschappelijk kapitaal over in die mate dat de verdeling van het maatschappelijk kapitaal met de aangepaste sleutel overeenkomt.
6. Bij elke bij dit artikel bedoelde aanpassing wordt bijlage I gewijzigd bij besluit van de Raad van gouverneurs.
7. De Raad van bewind treft alle andere maatregelen die voor de toepassing van dit artikel nodig zijn.

HOOFDSTUK 4

OPERATIES

ARTIKEL 12

Beginselen

1. Indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel en van de lidstaten ervan te waarborgen, kan het ESM stabiliteitssteun aan een ESM-lid verstrekken op basis van stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstandinstrument. Deze voorwaarden kunnen gaan van een macro-economisch aanpassingsprogramma tot de voortdurende inachtneming van vooraf vastgestelde voorwaarden om voor stabiliteitssteun in aanmerking te komen.

1 bis. Het ESM kan de achtervangfaciliteit voor het GAF verstrekken, onverminderd het recht van de Europese Unie en de bevoegdheden van de instellingen en organen van de Europese Unie.

Leningen in het kader van de achtervangfaciliteit worden alleen als laatste redmiddel verstrekt en voor zover dit op middellange termijn begrotingsneutraal is.

2. Onverminderd artikel 19, kan ESM-stabiliteitssteun worden toegekend met behulp van de instrumenten waarin in de artikelen 14 tot en met 18 is voorzien.

3. Vanaf 1 januari 2013 worden in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar collectieve-actieclausules opgenomen op zulke wijze dat zij dezelfde rechtsgevolgen hebben. Stemming met een trapsaggregatie wordt opgenomen in alle nieuwe overheidsobligaties van de eurozone met een looptijd van meer dan een jaar die op of na 1 januari 2022 worden uitgegeven.
4. Bij de uitvoering van de haar bij dit Verdrag opgedragen taken zorgt de Commissie ervoor dat de door het ESM uit hoofde van dit Verdrag verstrekte operaties voor financiële bijstand, in voorkomend geval, stroken met het recht van de Europese Unie, met name met de maatregelen voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet.

ARTIKEL 13

Procedure voor de toekenning van stabiliteitssteun

1. Een ESM-lid kan tot de voorzitter van de Raad van gouverneurs een verzoek om stabiliteitssteun richten. In een dergelijk verzoek wordt het (worden de) te overwegen financiële-bijstandinstrument(en) aangegeven. Na ontvangst van een dergelijk verzoek wordt door de voorzitter van de Raad van gouverneurs aan i) de directeur en ii) de Europese Commissie, in overleg met de ECB, de gezamenlijke uitvoering van de volgende taken toevertrouwd:
 - a) te onderzoeken of er een risico voor de financiële stabiliteit van de eurozone als geheel of van de lidstaten ervan bestaat, tenzij de ECB reeds een analyse overeenkomstig artikel 18, lid 2, heeft voorgelegd;

- b) te onderzoeken of de overheidsschuld houdbaar is en of de stabiliteitssteun kan worden terugbetaald. Dit onderzoek wordt op transparante en voorspelbare wijze uitgevoerd, waarbij voldoende beoordelingsmarge wordt gelaten. Verwacht wordt dat een dergelijk onderzoek, steeds als dit passend en mogelijk is, samen met het IMF wordt verricht;
 - c) de reële of potentiële financieringsbehoeften van het betrokken ESM-lid.
2. Op grond van het verzoek van het ESM-lid en de in lid 1 van dit artikel bedoelde beoordelingen, een voorstel van de directeur op basis van deze beoordelingen en, in voorkomend geval, de in artikel 14, leden 1 en 2, bedoelde positieve beoordelingen kan de Raad van gouverneurs besluiten om, in beginsel, stabiliteitssteun aan het betrokken ESM-lid toe te kennen in de vorm van een financiële-bijstandfaciliteit.
3. Indien een besluit overeenkomstig lid 2 wordt vastgesteld anders dan ten aanzien van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn, draagt de Raad van gouverneurs i) de directeur en ii) de Europese Commissie op om samen, in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, ook samen met het IMF, met het betrokken ESM-lid te onderhandelen over een memorandum van overeenstemming waarin de aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden voorwaarden worden beschreven. In de inhoud van het memorandum van overeenstemming worden de ernst van de aan te pakken zwakke punten en het gekozen financiële-bijstandinstrument aangegeven. De directeur stelt een door de Raad van gouverneurs aan te nemen voorstel voor een akkoord over een financiële-bijstandfaciliteit op waarin de financiële en andere voorwaarden en de keuze van instrumenten zijn vastgelegd.

Het memorandum van overeenstemming is volledig consistent met de maatregelen tot coördinatie van het economische beleid waarin het VWEU voorziet, in het bijzonder met alle rechtsbesluiten van de Europese Unie, met inbegrip van adviezen, waarschuwingen, aanbevelingen of besluiten die tot het betrokken ESM-lid worden gericht.

4. Het memorandum van overeenstemming wordt namens het ESM door de Europese Commissie en de directeur ondertekend, mits vooraf aan de voorwaarden van lid 3 is voldaan en de Raad van gouverneurs daarmee instemt.

5. De Raad van bewind hecht zijn goedkeuring aan het akkoord over de financiële-bijstand-faciliteit, dat de financiële aspecten van de toe te kennen stabiliteitssteun bevat, en, in voorkomend geval, aan de uitbetaling van de eerste tranche van de bijstand.

6. Het ESM zet een adequaat waarschuwingssysteem op om te garanderen dat het alle terugbetalingen die het ESM-lid in het kader van de stabiliteitssteun gehouden is te verrichten, tijdig ontvangt.

7. Zowel i) de directeur als ii) de Europese Commissie wordt ermee belast om samen, in overleg met de ECB en, steeds als dit mogelijk is, ook samen met het IMF, toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden die aan de financiële-bijstandfaciliteit verbonden zijn.

8. Onder voorbehoud van voorafgaande goedkeuring door de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming kan het ESM een memorandum van samenwerking met de Europese Commissie sluiten waarin de samenwerking tussen de directeur en de Europese Commissie bij de uitvoering van de hun krachtens de leden 1, 3 en 7 van dit artikel opgedragen en in artikel 3, lid 1, bedoelde taken nader wordt beschreven.

ARTIKEL 14

Preventieve financiële bijstand van het ESM

1. Preventieve financiële-bijstandinstrumenten van het ESM verlenen steun aan ESM-leden met gezonde economische fundamentals die door een negatieve schok buiten hun macht zouden kunnen worden getroffen. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12, lid 1, besluiten aan een ESM-lid waarvan de overheidsschuld houdbaar is, preventieve financiële bijstand te verlenen in de vorm van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn, dan wel in de vorm van een kredietlijn tegen verscherpte voorwaarden, mits wordt voldaan aan de criteria om in aanmerking te komen die voor elk type van dergelijke bijstand van toepassing zijn overeenkomstig het bepaalde in bijlage III.

De Raad van gouverneurs kan besluiten de criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen, te wijzigen en bijlage III dienovereenkomstig aan te passen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

2. De aan een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn verbonden voorwaarden bestaan in voortdurende naleving van de in bijlage III vastgestelde criteria om in aanmerking te komen, waartoe het betrokken ESM-lid zich verbindt in zijn overeenkomstig artikel 13, lid 1, ondertekende verzoek, waarin zijn belangrijkste beleidsvoornemens worden aangegeven (intentieverklaring). Na ontvangst van een dergelijke intentieverklaring draagt de voorzitter van de Raad van gouverneurs de Europese Commissie op om na te gaan of de in de intentieverklaring opgenomen beleidsvoornemens volledig stroken met de maatregelen voor de coördinatie van het economisch beleid waarin het VWEU voorziet, met name elke handeling van het recht van de Europese Unie, inclusief alle tot het betrokken ESM-lid gerichte adviezen, waarschuwingen, aanbevelingen of besluiten. In afwijking van artikel 13, leden 3 en 4, wordt geen memorandum van overeenstemming gesloten.

3. De aan een kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming en stroken met de in bijlage III vastgestelde criteria om in aanmerking te komen.
4. De financiële en andere voorwaarden van de preventieve financiële bijstand van het ESM worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de preventieve financiëlebijstandfaciliteit.
5. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de preventieve financiële bijstand van het ESM.
6. De Raad van bewind buigt zich regelmatig, ten minste om de zes maanden of nadat het ESM-lid een eerste keer middelen heeft opgenomen (via een lening of een aankoop op de primaire markt), over een verslag overeenkomstig artikel 13, lid 7. Voor een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn verifieert het verslag de voortdurende naleving van de in lid 2 van dit artikel bedoelde criteria om in aanmerking te komen, terwijl het verslag voor een kredietlijn met verscherpte voorwaarden de naleving van de in het memorandum van overeenstemming beschreven beleidsvoorwaarden verifieert. Wanneer het verslag concludeert dat het ESM-lid nog steeds voldoet aan de criteria om voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen dan wel aan de aan de kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden, wordt de kredietlijn gehandhaafd, tenzij de directeur of een bewindvoerder verzoekt om een besluit in onderlinge overeenstemming van de Raad van bewind over de vraag of de kredietlijn moet worden gehandhaafd.

7. Indien het in lid 6 van dit artikel bedoelde verslag concludeert dat het ESM-lid niet langer voldoet aan de criteria om voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen, of aan de aan de kredietlijn met verscherpte voorwaarden verbonden voorwaarden, wordt de toegang tot de kredietlijn beëindigd, tenzij de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming besluit de kredietlijn te handhaven. Indien het ESM-lid eerder middelen heeft opgenomen, is een extra marge van toepassing in overeenstemming met het prijsstellingsrichtsnoer dat overeenkomstig artikel 20, lid 2, door de Raad van gouverneurs wordt aangenomen, tenzij de Raad van bewind op basis van het verslag van oordeel is dat de niet-naleving te wijten is aan gebeurtenissen buiten de macht van het ESM-lid. Indien de kredietlijn niet wordt gehandhaafd, kan een andere vorm van financiële bijstand worden aangevraagd en verleend overeenkomstig de toepasselijke regels uit hoofde van dit Verdrag.

ARTIKEL 15

Financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid

1. De Raad van gouverneurs kan besluiten een ESM-lid financiële bijstand in de vorm van leningen te verlenen met het specifieke doel de financiële instellingen van dat ESM-lid te herkapitaliseren.
2. De voorwaarden die aan financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid verbonden zijn, worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.

3. Onverminderd de artikelen 107 en 108 VWEU worden de financiële en andere voorwaarden die aan financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid verbonden zijn, vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.
4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van financiële bijstand voor de herkapitalisatie van financiële instellingen van een ESM-lid.
5. In voorkomend geval neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.

ARTIKEL 16

ESM-leningen

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12 besluiten financiële bijstand in de vorm van een lening aan een ESM-lid te verlenen.
2. De aan de ESM-leningen verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, opgenomen in een macro-economisch aanpassingsprogramma dat in het memorandum van overeenstemming wordt beschreven.
3. De financiële en andere voorwaarden van elke ESM-lening worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.

4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van ESM-leningen.
5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit over de uitbetaling van de na de eerste tranche volgende tranches van de financiële bijstand.

ARTIKEL 17

Steunvoorziening op de primaire markt

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12 besluiten regelingen te treffen voor de aankoop van obligaties van een ESM-lid op de primaire markt ten behoeve van een maximale kostenefficiëntie van de financiële bijstand.
2. De aan de steunvoorziening op de primaire markt verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.
3. De financiële en andere voorwaarden waaronder de aankoop van obligaties plaatsvindt, worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstand-faciliteit.

4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de steunvoorziening op de primaire markt.
5. Op voorstel van de directeur en na ontvangst van een verslag van de directeur en de Europese Commissie overeenkomstig artikel 13, lid 7, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming een besluit tot uitbetaling van de financiële bijstand aan een lidstaat die via operaties op de primaire markt bijstand ontvangt.

ARTIKEL 18

Steunvoorziening op de secundaire markt

1. De Raad van gouverneurs kan overeenkomstig artikel 12, lid 1, besluiten regelingen te treffen om operaties op de secundaire markt met betrekking tot de obligaties van een ESM-lid te verrichten.
2. Besluiten over interventies op de secundaire markt om besmetting tegen te gaan, worden genomen op basis van een analyse van de ECB waarin wordt erkend dat er van uitzonderlijke omstandigheden op de financiële markten en risico's voor de financiële stabiliteit sprake is.
3. De aan de steunvoorziening op de secundaire markt verbonden voorwaarden worden overeenkomstig artikel 13, lid 3, beschreven in het memorandum van overeenstemming.

4. De financiële en andere voorwaarden waaronder de operaties op de secundaire markt plaats dienen te vinden, worden vastgelegd in een door de directeur te ondertekenen akkoord over de financiële-bijstandfaciliteit.
5. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren vast die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de steunvoorziening op de secundaire markt.
6. Op voorstel van de directeur besluit de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming operaties op de secundaire markt aan te vatten.

ARTIKEL 18 bis

Achtervangfaciliteit

1. Op basis van een verzoek van de GAR om een achtervangfaciliteit en een voorstel van de directeur kan de Raad van gouverneurs besluiten aan de GAR een achtervangfaciliteit toe te kennen die alle mogelijke in het recht van de Europese Unie vastgelegde toepassingen van het GAF omvat en waarvoor passende waarborgen gelden.

De criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zijn opgenomen in bijlage IV. De Raad van gouverneurs kan besluiten de criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen te wijzigen en bijlage IV dienovereenkomstig aan te passen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

De belangrijkste financiële en andere voorwaarden van de achtervangfaciliteit, de nominale limiet en eventuele aanpassingen daarvan, bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan, alsmede de voorwaarden op grond waarvan de Raad van gouverneurs kan besluiten de achtervangfaciliteit te beëindigen en de voorwaarden en termijnen op grond waarvan de Raad van gouverneurs kan besluiten de achtervangfaciliteit voort te zetten overeenkomstig lid 8, worden door de Raad van gouverneurs vastgesteld.

2. De achtervangfaciliteit krijgt de vorm van een doorlopende kredietlijn in het kader waarvan leningen kunnen worden verstrekt.
3. De gedetailleerde financiële en andere voorwaarden van de achtervangfaciliteit worden beschreven in een akkoord met de GAR over de achtervangfaciliteit, dat in onderlinge overeenstemming door de Raad van bewind moet worden goedgekeurd en door de directeur moet worden ondertekend.

4. De Raad van bewind stelt de gedetailleerde richtsnoeren op die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit, inclusief procedures voor de snelle goedkeuring van besluiten overeenkomstig lid 5, en herziert deze regelmatig.
5. Op basis van een verzoek om een lening van de GAR, dat alle relevante informatie bevat en voldoet aan de vertrouwelijkheidsvereisten van het recht van de Europese Unie, een voorstel van de directeur en een beoordeling van de terugbetalingscapaciteit van de GAR en, in voorkomend geval, de beoordelingen van de Europese Commissie en de ECB overeenkomstig lid 6, neemt de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming, geleid door de in bijlage IV vastgestelde criteria, een besluit over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit. De Raad van bewind kan in onderlinge overeenstemming besluiten de in dit lid bedoelde taak voor een bepaalde periode en een bepaald bedrag te delegeren aan de directeur, overeenkomstig de regels die zijn opgenomen in door de Raad van bewind vastgestelde richtsnoeren.
6. In afwijking van artikel 4, lid 3, wordt gebruikgemaakt van een spoedstemprocedure indien de Europese Commissie en de ECB in afzonderlijke beoordelingen concluderen dat als niet dringend door de Raad van bewind een besluit wordt vastgesteld over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit overeenkomstig de eerste zin van lid 5 van dit artikel, zulks de economische en financiële houdbaarheid van de eurozone in gevaar zou kunnen brengen. Voor de vaststelling van een dergelijk besluit in onderlinge overeenstemming in het kader van die spoedprocedure is een gekwalificeerde meerderheid van 85 % van de uitgebrachte stemmen vereist. Dit lid is niet van toepassing indien en zolang procedures lopen met betrekking tot het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling overeenkomstig lid 8 van dit artikel en daarmee verband houdende bepalingen die door de Raad van gouverneurs zijn vastgesteld.

Indien gebruik wordt gemaakt van de in de eerste alinea bedoelde spoedprocedure, gebeurt een overdracht naar een noodreservefonds om een buffer te vormen die specifiek als doel heeft de risico's die voortkomen uit de uit hoofde van die spoedprocedure goedgekeurde leningen en desbetreffende uitbetalingen af te dekken. De Raad van bewind kan in onderlinge overeenstemming besluiten het noodreservefonds af te schaffen en de inhoud ervan weer aan het reservefonds en/of het volgestorte kapitaal over te dragen.

Wanneer deze spoedstemprocedure tweemaal is gebruikt, wordt de toepassing van de eerste alinea opgeschort totdat de Raad van gouverneurs besluit een dergelijke opschorting op te heffen. Bij het nemen van een besluit over de opheffing van een dergelijke opschorting herzielt de Raad van gouverneurs de vereiste meerderheid van stemmen voor de vaststelling van een besluit volgens de genoemde procedure en stelt hij de omstandigheden vast waarin een herziening in de toekomst moet plaatsvinden, en kan hij besluiten dit lid dienovereenkomstig aan te passen, zonder de stemmingsdrempel te verlagen. Een dergelijke aanpassing treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

7. Het ESM stelt een passend waarschuwingssysteem in om te zorgen voor de tijdige ontvangst van in het kader van de achtervangfaciliteit verschuldigde terugbetalingen.

8. De achtervangfaciliteit en het gebruik ervan uit hoofde van dit artikel zijn afhankelijk van naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling. Indien niet aan de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling wordt voldaan, zal een uitgebreide evaluatie worden gestart en is een besluit van de Raad van gouverneurs vereist om de achtervangfaciliteit voort te zetten. Nadere bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan zullen door de Raad van gouverneurs worden vastgesteld overeenkomstig lid 1.

9. Voor de toepassing van lid 8 van dit artikel behelst het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling:

- a) het permanent voorhanden zijn, in de zin van artikel 9, lid 1, van de Intergouvernementele overeenkomst betreffende de overdracht en mutualisatie van de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (IGO), van de regels als omschreven in artikel 9, lid 1, IGO; en
- b) het permanent voorhanden zijn van de beginselen en regels betreffende het instrument van bail-in en het kader inzake het vereiste minimum van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva zoals vastgelegd in de richtlijn herstel en afwikkeling banken, de GAM-verordening en Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012¹, voor zover deze beginselen en regels relevant zijn voor het behoud van de financiële middelen van het GAF.

¹ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

10. Bij de tenuitvoerlegging van dit artikel werkt het ESM nauw samen met deelnemende lidstaten die naast het ESM aan achtervangfinanciering voor het GAF deelnemen.

ARTIKEL 19

Evaluatie en wijziging van de lijst van financiële-bijstandinstrumenten

De Raad kan de lijst van financiële-bijstandinstrumenten waarin de artikelen 14 tot en met 18 voorzien, aan een evaluatie onderwerpen en besluiten daarin wijzigingen aan te brengen.

ARTIKEL 20

Prijsstellingsbeleid

1. Bij de toekenning van stabiliteitssteun of achtervangfinanciering voor het GAF streeft het ESM volledige dekking van zijn operationele en financieringskosten na en hanteert het een passende marge.
2. Voor alle financiële-bijstandinstrumenten en achtervangfinanciering voor het GAF wordt de prijsstelling nader gepreciseerd in een prijsstellingsrichtsnoer, dat door de Raad van gouverneurs wordt aangenomen.
3. Het prijsstellingsbeleid kan opnieuw worden gezien door de Raad van gouverneurs.

ARTIKEL 21

Transacties voor het aangaan van leningen

1. Het ESM wordt gemachtigd op de kapitaalmarkten bij banken, financiële instellingen of andere personen of instellingen leningen aan te gaan voor het verwezenlijken van zijn doelen.
2. De uitvoeringsregels volgens welke transacties voor het aangaan van leningen worden gesloten, worden bepaald door de directeur overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen gedetailleerde richtsnoeren.
3. Het ESM maakt gebruik van passende risicobeheersinstrumenten, die regelmatig opnieuw worden gezien door de Raad van bewind.

HOOFDSTUK 5

FINANCIEEL BEHEER

ARTIKEL 22

Beleggingsbeleid

1. De directeur voert overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen en regelmatig opnieuw te beoordelen richtsnoeren een prudent beleggingsbeleid voor het ESM teneinde de hoogste kredietwaardigheid ervan te garanderen. Het ESM is gemachtigd een deel van de opbrengst van zijn beleggingsportefeuille te gebruiken om zijn bedrijfs- en administratiekosten te dekken.
2. De operaties van het ESM voldoen aan de beginselen van goed financieel en risicobeheer.

ARTIKEL 23

Dividendbeleid

1. De Raad van bewind kan met gewone meerderheid van stemmen besluiten een dividend aan de ESM-leden uit te keren wanneer het gezamenlijk bedrag van het volgestort kapitaal en het reservefonds meer bedraagt dan vereist is om de kredietverleningscapaciteit van het ESM te handhaven en wanneer de beleggingsopbrengst niet vereist is om een tekort in de voldoening van de crediteuren te vermijden. Dividenden worden uitgekeerd naar rato van de bijdragen aan het volgestort kapitaal, rekening houdend met de mogelijke versnelde betaling als bedoeld in artikel 41, lid 3.
2. Zolang het ESM geen financiële bijstand aan een van zijn leden heeft verleend, wordt de opbrengst van de belegging van het volgestort kapitaal van het ESM aan de ESM-leden uitgekeerd volgens hun respectieve bijdrage aan het volgestort kapitaal, na aftrek van de operationele kosten, mits de beoogde effectieve kredietverleningscapaciteit volledig beschikbaar is.
3. De directeur voert het dividendbeleid voor het ESM uit overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen richtsnoeren.

ARTIKEL 24

Reservefonds en andere fondsen

1. De Raad van gouverneurs stelt een reservefonds en, indien nodig, andere fondsen in.

2. Onverminderd artikel 23, worden de uit de ESM-operaties voortvloeiende netto-inkomsten en de van de ESM-leden ontvangen opbrengsten van de financiële sancties uit hoofde van de multilaterale toezichtprocedure, de buitensporigtekortprocedure en de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden in het kader van het VWEU opzijgezet in een reservefonds.
3. De middelen van het reservefonds worden belegd overeenkomstig door de Raad van bewind vast te stellen richtsnoeren.
4. De Raad van bewind stelt alle regels vast die vereist zijn voor het instellen, het beheer en het gebruik van andere fondsen.

ARTIKEL 25

Dekking van verliezen

1. Uit ESM-operaties voortvloeiende verliezen worden ten laste gebracht van:
 - a) ten eerste het reservefonds;
 - b) ten tweede het volgestort kapitaal; en
 - c) ten slotte een passend bedrag van het niet-volgestort maatschappelijk kapitaal, dat overeenkomstig artikel 9, lid 3, wordt opgevraagd.

2. Indien een ESM-lid verzuimt de betaling te verrichten die uit hoofde van een opvraging van kapitaal overeenkomstig artikel 9, lid 2 of 3, wordt verlangd, vindt een herziene, verhoogde opvraging van kapitaal bij alle ESM-leden plaats om ervoor te zorgen dat het ESM het vereiste totaalbedrag aan volgestort kapitaal ontvangt. De Raad van gouverneurs stelt een passende gedragslijn vast om ervoor te zorgen dat het betrokken ESM-lid zijn schuld jegens het ESM binnen een redelijke termijn vereffent. De Raad van gouverneurs heeft het recht de betaling van achterstandsrente over het achterstallige bedrag te eisen.
3. Wanneer een ESM-lid zijn in lid 2 bedoelde schuld jegens het ESM vereffent, wordt het overschot aan kapitaal aan de overige ESM-leden terugbetaald volgens door de Raad van gouverneurs vast te stellen regels.

ARTIKEL 26

Begroting

De Raad van bewind keurt jaarlijks de ESM-begroting goed.

ARTIKEL 27

Jaarrekening

1. De Raad van gouverneurs keurt de jaarrekening van het ESM goed.

2. Het ESM publiceert een jaarverslag met een door auditors gecertificeerd overzicht van zijn rekeningen, en doet de ESM-leden een driemaandelijks beknopt overzicht van zijn financiële positie toekomen, alsook een winst-en-verliesrekening waaruit het resultaat van zijn werkzaamheden blijkt.

ARTIKEL 28

Interne audit

Er wordt een interne auditfunctie opgezet volgens internationale standaarden.

ARTIKEL 29

Externe controle

De rekeningen van het ESM worden gecontroleerd door onafhankelijke externe auditors die door de Raad van gouverneurs zijn geaccepteerd en verantwoordelijk zijn voor de certificering van de jaarrekening. De externe auditors zijn zonder voorbehoud bevoegd alle boeken en rekeningen van het ESM te onderzoeken en volledig over zijn transacties te worden geïnformeerd.

ARTIKEL 30

Auditcomité

1. Het auditcomité bestaat uit vijf leden die door de Raad van gouverneurs zijn benoemd voor hun competentie in financiële en auditzaken en omvat twee leden van de hoge controle-instanties van de ESM-leden - volgens een toerbeurtsysteem tussen deze instanties - en één lid van de Europese Rekenkamer.
2. De leden van het auditcomité zijn onafhankelijk. Zij vragen noch aanvaarden instructies van de bestuursorganen van het ESM, de ESM-leden of andere publiek- of privaatrechtelijke organen.
3. Het auditcomité voert onafhankelijke audits uit. Het inspecteert de ESM-rekeningen en gaat na of de operationele rekeningen en de balans in orde zijn. Het comité heeft volledige toegang tot alle ESM-documenten die het nodig heeft voor de uitvoering van zijn taken.
4. Het auditcomité kan de Raad van bewind te allen tijde van zijn bevindingen in kennis stellen. Het stelt elk jaar een verslag op dat bij de Raad van gouverneurs moet worden ingediend.
5. De Raad van gouverneurs maakt het jaarverslag toegankelijk voor de nationale parlementen en hoge controle-instanties van de ESM-leden, voor de Europese Rekenkamer en voor het Europees Parlement.

6. Alle aangelegenheden in verband met dit artikel worden nader gepreciseerd in de organisatievoorschriften van het ESM.

HOOFDSTUK 6

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 31

Vestiging

1. Het ESM heeft zijn zetel en hoofdkantoor te Luxemburg.
2. Het ESM kan een verbindingsbureau vestigen te Brussel.

ARTIKEL 32

Rechtspositie, voorrechten en immuniteiten

1. Teneinde het ESM in staat te stellen zijn doel te verwezenlijken, worden aan het ESM op het grondgebied van elk ESM-lid de rechtspositie en de voorrechten en immuniteiten, als vermeld in dit artikel, toegekend. Het ESM tracht erkenning van zijn rechtspositie en van zijn voorrechten en immuniteiten te verkrijgen op andere grondgebieden waar het functies vervult of activa bezit.

2. Het ESM bezit volledige rechtspersoonlijkheid; het heeft volledige handelingsbevoegdheid om:
 - a) roerende en onroerende goederen te verkrijgen of te vervreemden;
 - b) overeenkomsten te sluiten;
 - c) in rechte op te treden; en
 - d) elke overeenkomst en/of alle protocollen betreffende de hoofdzetel te sluiten die nodig zijn om ervoor te zorgen dat zijn rechtspositie en zijn voorrechten en immuniteiten worden erkend en dat daaraan gevolg wordt gegeven.
3. Het ESM, zijn eigendommen, fondsen en bezittingen, waar deze zich ook bevinden en wie deze ook onder zich heeft, zijn vrijgesteld van rechtsvervolging, behoudens voor zover het ESM uitdrukkelijk afstand doet van zijn immuniteit ten behoeve van een procedure of volgens de bepalingen van een overeenkomst, met inbegrip van de documentatie van de financierings-instrumenten.
4. De eigendommen, fondsen en bezittingen van het ESM, waar deze zich ook bevinden en wie deze ook onder zich heeft, zijn vrijgesteld van onderzoek, vordering, verbeurdverklaring, onteigening of andere vormen van beslag op grond van een maatregel van bestuurlijke, gerechtelijke, bestuursrechtelijke of wetgevende aard.
5. Het archief van het ESM en alle documenten die aan het ESM toebehoren of die het onder zich heeft, zijn onschendbaar.
6. De terreinen van het ESM zijn onschendbaar.

7. Elk ESM-lid dat en elke staat die de rechtspositie en de voorrechten en immuniteiten van het ESM heeft erkend, staat voor de officiële mededelingen van het ESM dezelfde behandeling toe als die welke de officiële mededelingen van een ESM-lid genieten.
8. Voor zover zulks noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden waarin dit Verdrag voorziet, zijn alle eigendommen, fondsen en bezittingen van het ESM vrijgesteld van beperkingen, regelingen, controles en moratoria van welke aard ook.
9. Het ESM is vrijgesteld van elke verplichting om te worden erkend of een vergunning te verkrijgen als kredietinstelling, verlener van beleggingsdiensten of enigerlei andere uit hoofde van de wetgeving van een ESM-lid erkende, vergunninghoudende of gereguleerde entiteit.

ARTIKEL 33

Personeel van het ESM

De Raad van bewind stelt de arbeidsvoorwaarden van de directeur en ander personeel van het ESM vast.

ARTIKEL 34

Beroepsgeheim

De leden of voormalige leden van de Raad van gouverneurs en van de Raad van bewind en alle andere personen die werkzaamheden voor of in verband met het ESM verrichten of hebben verricht, zijn gehouden inlichtingen die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar te maken. Ook na beëindiging van hun taken mogen zij geen onder het beroepsgeheim vallende inlichtingen openbaar maken.

ARTIKEL 35

Immunititeiten van personen

1. In het belang van het ESM genieten de voorzitter van de Raad van gouverneurs, gouverneurs, plaatsvervangend gouverneurs, bewindvoerders, plaatsvervangend bewindvoerders, alsmede de directeur en andere personeelsleden immuniteit van rechtsvervolging voor wat zij in hun officiële hoedanigheid hebben gedaan en genieten zij onschendbaarheid wat hun officiële papieren en documenten betreft.
2. Met betrekking tot de voorzitter van de Raad van gouverneurs, de gouverneurs, de plaatsvervangend gouverneurs, de bewindvoerders, de plaatsvervangend bewindvoerders of de directeur, kan de Raad van gouverneurs, in de mate en onder de voorwaarden die hij bepaalt, afstand doen van de bij dit artikel verleende immunititeiten.

3. De directeur kan gelijk welke immuniteit opheffen ten aanzien van gelijk welk lid van het personeel van het ESM (met uitzondering van hemzelf).
4. Elk ESM-lid neemt terstond de nodige maatregelen om in zijn eigen wetgeving uitvoering te geven aan dit artikel en stelt het ESM daarvan in kennis.

ARTIKEL 36

Vrijstelling van belasting

1. In het kader van zijn officiële activiteiten zijn het ESM, zijn bezittingen, inkomsten, eigendommen en zijn operaties en transacties waartoe het op grond van dit Verdrag gemachtigd is, vrijgesteld van alle directe belastingen.
2. De ESM-leden treffen, steeds als dit mogelijk is, passende maatregelen om kwijtschelding of teruggave te doen van het bedrag der indirecte belastingen en van belastingen op de verkoop, welke een deel vormen van de prijs van onroerende of roerende goederen, wanneer het ESM voor zijn officieel gebruik belangrijke aankopen doet van goederen in de prijs waarvan zodanige belastingen begrepen zijn.
3. Geen enkele vrijstelling wordt verleend van belastingen, heffingen en rechten die niet anders zijn dan eenvoudige vergoedingen voor diensten van openbaar nut.
4. Goederen die door het ESM worden ingevoerd en die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn officiële werkzaamheden, worden vrijgesteld van alle invoerrechten en -heffingen, alsook van alle invoerverboden en -beperkingen.

5. Volgens door de Raad van gouverneurs vast te stellen regels is het personeel van het ESM onderworpen aan een interne belasting ten bate van het ESM op de door het ESM betaalde salarissen en emolumenten. Vanaf de datum waarop deze belasting wordt geheven, zijn bedoelde salarissen en emolumenten van nationale inkomstenbelasting vrijgesteld.
6. Op door het ESM uitgegeven schuldbekentenissen of waardepapieren, met inbegrip van de dividenden en renten daarvan, ongeacht wie deze in bezit heeft, wordt geen belasting geheven, van welke aard ook:
 - a) die een discriminatie inhoudt tegen dergelijke schuldbekentenissen of waardepapieren, uitsluitend wegens de oorsprong ervan; of
 - b) indien de plaats waar of de valuta waarin deze zijn uitgegeven, betaalbaar worden gesteld of worden betaald, of de plaats waar een kantoor van het ESM is gevestigd of waar het zijn bedrijf uitoefent, de enige rechtsgrond voor een dergelijke belasting is.

ARTIKEL 37

Uitlegging en geschillenbeslechting

1. Verschillen van mening die rijzen tussen een ESM-lid en het ESM, dan wel tussen ESM-leden onderling over de uitlegging of toepassing van de bepalingen van dit Verdrag en van de organisatievoorschriften van het ESM, worden ter beslissing voorgelegd aan de Raad van bewind.

2. De Raad van gouverneurs neemt een besluit over elk geschil tussen een ESM-lid en het ESM, dan wel tussen ESM-leden onderling, in verband met de uitlegging en toepassing van dit Verdrag, met inbegrip van elk geschil over de verenigbaarheid met dit Verdrag van de door het ESM genomen besluiten. De stemrechten van het lid van de Raad van gouverneurs van het betrokken ESM-lid of de betrokken ESM-leden worden bij de stemming door de Raad van gouverneurs over dit besluit geschorst en de voor het nemen van dat besluit vereiste stemmingsdrempel wordt dienovereenkomstig herberekend.
3. Indien een ESM-lid het in lid 2 bedoelde besluit betwist, wordt het geschil voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie is bindend voor de partijen bij de procedure, die gehouden zijn binnen de door genoemd Hof vastgestelde termijn de maatregelen te nemen die nodig zijn ter uitvoering van het arrest.
4. Geschillen tussen ESM-leden over de naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling dat in artikel 18 bis is vastgesteld, kunnen rechtstreeks worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie volgens de krachtens artikel 18 bis, leden 1 en 8, door de Raad van gouverneurs vast te stellen procedure. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie is bindend voor de partijen bij de procedure; het ESM handelt in overeenstemming met dit arrest.

ARTIKEL 38

Internationale samenwerking

Met het oog op het bereiken van zijn doelen is het ESM gemachtigd overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag samen te werken met het IMF, elke staat die op ad-hocbasis financiële bijstand aan een ESM-lid verleent, elke lidstaat van de Europese Unie en elke internationale organisatie of entiteit die speciale verantwoordelijkheden op aanverwante terreinen draagt.

HOOFDSTUK 7

OVERGANGSREGELINGEN

ARTIKEL 39

Verhouding met leningen door de EFSF

Tijdens de overgangsfase die loopt van de inwerkingtreding van dit Verdrag tot de volledige opheffing van de EFSF, ligt het geconsolideerde bedrag aan door het ESM en de EFSF verstrekte leningen niet hoger dan 500 000 miljoen EUR, onverminderd de regelmatige evaluatie van de toereikendheid van het maximale leningvolume overeenkomstig artikel 10. De Raad van bewind stelt gedetailleerde richtsnoeren vast voor de berekening van de capaciteit voor het toekennen van nieuwe leningen teneinde te voorkomen dat het geconsolideerde leningplafond wordt overschreden.

ARTIKEL 40

Overdracht van EFSF-steun

1. In afwijking van artikel 13 kan de Raad van gouverneurs besluiten dat de toezeggingen tot het verlenen van financiële bijstand aan een ESM-lid welke de EFSF in het kader van haar akkoord met het betrokken lid heeft gedaan, door het ESM worden overgenomen, voor zover deze toezeggingen verband houden met niet-uitbetaalde en niet-gefinancierde delen van leenfaciliteiten.
2. Het ESM kan, indien het daartoe door zijn Raad van gouverneurs wordt gemachtigd, de rechten van de EFSF verwerven en de verplichtingen van de EFSF overnemen, met name ten aanzien van alle of een deel van haar uitstaande rechten en verplichtingen in het kader van en in verband met haar bestaande leenfaciliteiten.
3. De Raad van gouverneurs stelt de gedetailleerde uitvoeringsregels vast die nodig zijn om uitvoering te geven aan de in lid 1 bedoelde overdracht van de verplichtingen van de EFSF aan het ESM en aan een eventuele overdracht van rechten en verplichtingen als beschreven in lid 2.

4. Onverminderd de artikelen 8 tot en met 11 en 39 kan de Raad van gouverneurs, om de in lid 2 van dit artikel bedoelde overdracht te faciliteren, een aanvullende tranche van het maatschappelijk kapitaal creëren waarop door sommige of alle aandeelhouders van de EFSF moet worden ingeschreven volgens de verdeelsleutel die is beschreven in bijlage 2 bij de op 10 juni 2010 ondertekende EFSF-Kaderovereenkomst (als gewijzigd). De aanvullende tranche bestaat uit opvraagbaar kapitaal, geeft geen recht op stemrechten (zelfs niet wanneer dit kapitaal wordt opgevraagd) en is begrensd tot een maximumbedrag dat overeenkomt met het totale uitstaande hoofdbedrag van de overgedragen EFSF-leenfaciliteiten vermenigvuldigd met een percentage van ten hoogste 165 %. De Raad van gouverneurs bepaalt de wijze en de omstandigheden van kapitaalopvragingen en -betalingen in het kader van de aanvullende tranche.

De in lid 2 bedoelde overdracht mag de som van de verplichtingen van de EFSF en het ESM niet verhogen ten opzichte van een scenario waarin die overdracht niet plaatsvindt. De aanvullende tranche dient ter ondersteuning van de overdracht van de EFSF-leningen en wordt verminderd conform de terugbetaling van de leningen.

Het besluit van de Raad van gouverneurs krachtens de eerste alinea treedt in werking nadat de ESM-leden de depositaris in kennis hebben gesteld van de voltooiing van hun toepasselijke nationale procedures.

ARTIKEL 41

Betaling van het aanvangskapitaal

1. Onverminderd lid 2, geschiedt de betaling van de volgestorte aandelen tot het bedrag waarop aanvankelijk door elk ESM-lid is ingeschreven, in vijf jaarlijkse termijnen van elk 20% van het totale bedrag. De eerste termijn wordt door elk ESM-lid betaald binnen vijftien dagen na de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag. De resterende vier termijnen zijn betaalbaar op respectievelijk de eerste, tweede, derde en vierde verjaardag van de datum van betaling van de eerste termijn.
2. Tijdens de periode van vijf jaar van betaling van het kapitaal in termijnen bespoedigen de ESM-leden tijdig vóór de uitgiftedatum de betaling van volgestorte aandelen opdat de verhouding tussen het volgestort kapitaal en het uitstaande bedrag aan ESM-uitgaven ten minste 15% blijft; zij waarborgen dat de gecombineerde kredietverleningscapaciteit van het ESM en de EFSF minimaal 500 000 miljoen EUR bedraagt.
3. Een ESM-lid kan besluiten tot versnelde betaling van zijn aandeel in het volgestort kapitaal over te gaan.

ARTIKEL 42

Tijdelijke correctie van de bijdragesleutel

1. Aanvankelijk schrijven de ESM-leden op het maatschappelijk kapitaal in op basis van de in bijlage I vermelde oorspronkelijke bijdragesleutel. De tijdelijke correctie die in deze oorspronkelijke bijdragesleutel is verwerkt, is van toepassing voor een periode van twaalf jaar te rekenen vanaf de datum van aanneming van de euro door het betrokken ESM-lid.
2. Indien het in euro luidend bruto binnenlands product (bbp) per capita tegen marktprijzen van een nieuw ESM-lid in het jaar onmiddellijk voorafgaand aan zijn toetreding tot het ESM minder dan 75% van het gemiddeld bbp per capita tegen marktprijzen van de Europese Unie bedraagt, dan wordt op zijn overeenkomstig artikel 10 vastgestelde bijdragesleutel voor de inschrijving op het maatschappelijk kapitaal van het ESM een tijdelijke correctie toegepast en is deze gelijk aan de som van:
 - a) 25% van het procentuele aandeel in het ECB-kapitaal van de nationale centrale bank van het betrokken ESM-lid, zoals bepaald overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten; en
 - b) 75% van het procentuele aandeel van het betrokken ESM-lid in het in euro luidend bruto nationaal inkomen (bni) tegen marktprijzen van de eurozone in het jaar onmiddellijk voorafgaand aan zijn toetreding tot het ESM.

De onder a) en b) bedoelde percentages worden naar onder of naar boven afgerond op het kleinste veelvoud van 0,0001 procentpunt. De statistische termen zijn die gepubliceerd door Eurostat.

3. Deze in lid 2 bedoelde tijdelijke correctie is van toepassing voor een periode van twaalf jaar te rekenen vanaf de datum van aanneming van de euro door het betrokken ESM-lid.
4. Als gevolg van de tijdelijke correctie van de sleutel wordt het betreffende gedeelte van de krachtens lid 2 aan een ESM-lid toegewezen aandelen onder de ESM-leden die geen tijdelijke correctie genieten herverdeeld op basis van het overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten vastgestelde aandelenbezit in de ECB onmiddellijk voorafgaand aan de uitgifte van aandelen aan het toetredende ESM-lid.

ARTIKEL 43

Eerste benoemingen

1. Elk ESM-lid wijst binnen twee weken na de inwerkingtreding van dit Verdrag zijn gouverneur en zijn plaatsvervangend gouverneur aan.
2. De Raad van gouverneurs benoemt de directeur en elke gouverneur benoemt een bewindvoerder en een plaatsvervangend bewindvoerder binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag.

HOOFDSTUK 8

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 44

Toetreding

Overeenkomstig artikel 2 staat dit Verdrag open voor toetreding door andere lidstaten van de Europese Unie na indiening van een toetredingsaanvraag door een dergelijke lidstaat van de Europese Unie bij het ESM nadat de Raad van de Europese Unie overeenkomstig artikel 140, lid 2, VWEU het besluit tot intrekking van zijn derogatie de euro aan te nemen heeft vastgesteld. De Raad van gouverneurs hecht zijn goedkeuring aan de toetredingsaanvraag van het nieuwe ESM-lid en aan de aan de toetreding verbonden gedetailleerde technische voorwaarden, alsook aan de aanpassingen die als rechtstreeks gevolg van de toetreding aan het Verdrag moeten worden aangebracht. Na de goedkeuring van de aanvraag door de Raad van gouverneurs treden de nieuwe ESM-leden toe na neerlegging van de akten van toetreding bij de depositaris, die de andere ESM-leden daarvan in kennis stelt.

ARTIKEL 45

Bijlagen

De volgende bijlagen bij dit Verdrag maken een integrerend deel daarvan uit:

- 1) Bijlage I: Sleutel voor de ESM-bijdrage;
- 2) Bijlage II: Inschrijvingen op het maatschappelijk kapitaal;
- 3) Bijlage III: Criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen; en
- 4) Bijlage IV: Criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit.

ARTIKEL 46

Neerlegging

Dit Verdrag wordt neergelegd bij het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie ("de depositaris"), dat alle ondertekenaars voor eensluidend gewaarmerkte afschriften doet toekomen.

ARTIKEL 47

Bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding

1. Dit Verdrag wordt bekrachtigd, goedgekeurd of aanvaard door de ondertekenaars. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden neergelegd bij de depositaris.
2. De depositaris stelt de andere ondertekenaars in kennis van elke neerlegging en van de datum waarop deze heeft plaatsgevonden.

ARTIKEL 48

Inwerkingtreding

1. Dit Verdrag treedt in werking op de datum waarop de akten van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding zijn neergelegd door de ondertekenaars waarvan de oorspronkelijke inschrijvingen ten minste 90% van het totale aantal inschrijvingen vermeld in bijlage II vertegenwoordigen. Indien nodig wordt de lijst van ESM-leden aangepast. De in bijlage I vermelde sleutel wordt dan herberekend, en het in artikel 8, lid 1, en bijlage II vermelde totale maatschappelijk kapitaal en de in artikel 8, lid 2, vermelde oorspronkelijke totale geaggregeerde nominale waarde van de volgestorte aandelen worden dienovereenkomstig verminderd.
2. Dit Verdrag treedt voor elke ondertekenaar die nadien zijn akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding neerlegt, in werking op de dag volgend op de datum van neerlegging.

3. Voor elke lidstaat die overeenkomstig artikel 44 tot dit Verdrag toetreedt, treedt dit Verdrag in werking op de twintigste dag volgend op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

Gedaan te Brussel op de tweede februari van het jaar tweeduizend en twaalf in één oorspronkelijk exemplaar, waarvan de Duitse, Engelse, Estse, Finse, Franse, Griekse, Ierse, Italiaanse, Maltese, Nederlandse, Portugese, Sloveense, Slowaakse, Spaanse en Zweedse tekst gelijkelijk authentiek zijn; het wordt neergelegd in het archief van de depositaris, die een naar behoren voor eensluidend gewaarmerkt afschrift doet toekomen aan alle verdragspartijen.

Bij de toetreding van de Republiek Letland wordt de Letse tekst gelijkelijk authentiek; deze wordt neergelegd in het archief van de depositaris, die een naar behoren voor eensluidend gewaarmerkt afschrift doet toekomen aan alle verdragspartijen.

Bij de toetreding van de Republiek Litouwen wordt de Litouwse tekst gelijkelijk authentiek; deze wordt neergelegd in het archief van de depositaris, die een naar behoren voor eensluidend gewaarmerkt afschrift doet toekomen aan alle verdragspartijen.

BIJLAGE I**SLEUTEL VOOR DE ESM-BIJDRAGE**

ESM-lid	ESM-sleutel (%)
Koninkrijk België	3,4454
Bondsrepubliek Duitsland	26,8992
Republiek Estland	0,1847
Ierland	1,5777
Helleense Republiek	2,7910
Koninkrijk Spanje	11,7953
Franse Republiek	20,2003
Italiaanse Republiek	17,7506
Republiek Cyprus	0,1945
Republiek Letland	0,2746
Republiek Litouwen	0,4063
Groothertogdom Luxemburg	0,2482
Malta	0,0898
Koninkrijk der Nederlanden	5,6650
Republiek Oostenrijk	2,7581
Portugese Republiek	2,4863
Republiek Slovenië	0,4670
Slowaakse Republiek	0,9849
Republiek Finland	1,7811
Totaal	100,0

De bovenstaande getallen zijn afgerond tot de vierde decimaal.

BIJLAGE II

INSCHRIJVINGEN OP HET MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

ESM-lid	Aantal aandelen	Inschrijving op het kapitaal (EUR)
Koninkrijk België	242 832	24 283 200 000
Bondsrepubliek Duitsland	1 895 854	189 585 400 000
Republiek Estland	13 020	1 302 000 000
Ierland	111 195	11 119 500 000
Helleense Republiek	196 710	19 671 000 000
Koninkrijk Spanje	831 332	83 133 200 000
Franse Republiek	1 423 716	142 371 600 000
Italiaanse Republiek	1 251 062	125 106 200 000
Republiek Cyprus	13 705	1 370 500 000
Republiek Letland	19 353	1 935 300 000
Republiek Litouwen	28 634	2 863 400 000
Groothertogdom Luxemburg	17 490	1 749 000 000
Malta	6 327	632 700 000
Koninkrijk der Nederlanden	399 267	39 926 700 000
Republiek Oostenrijk	194 388	19 438 800 000
Portugese Republiek	175 236	17 523 600 000
Republiek Slovenië	32 917	3 291 700 000
Slowaakse Republiek	69 418	6 941 800 000
Republiek Finland	125 531	12 553 100 000
Totaal	7 047 987	704 798 700 000

BIJLAGE III**CRITERIA OM VOOR PREVENTIEVE FINANCIËLE BIJSTAND VAN HET ESM IN
AANMERKING TE KOMEN**

1. De onderstaande criteria zijn de criteria om voor preventieve financiële bijstand van het ESM in aanmerking te komen, en zijn vastgesteld met inachtneming van:
 - a) de verklaring van de Eurotop van 14 december 2018 waarin de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM werden onderschreven en werd gespecificeerd dat voorafgaande criteria om in aanmerking te komen ter beoordeling van gezonde economische en financiële prestaties zullen worden vastgesteld, en dat het instrument van de kredietlijn met verscherpte voorwaarden beschikbaar zal blijven overeenkomstig het huidige ESM-richtsnoer; en
 - b) het aan de modaliteiten met betrekking tot de hervorming van het ESM gehechte gemeenschappelijk standpunt inzake de toekomstige samenwerking tussen de Europese Commissie en het ESM, alsmede de taken en bevoegdheden van de instellingen zoals voorzien in het juridische kader van de Europese Unie,

Voorts rekening houdend met het feit dat de procedure voor de toekenning van preventieve financiële bijstand van het ESM geschiedt volgens de artikelen 13 en 14 van dit Verdrag, en dat de Raad van gouverneurs overeenkomstig artikel 14, lid 1, van dit Verdrag kan besluiten preventieve financiële bijstand te verlenen aan een ESM-lid waarvan de overheidsschuld houdbaar is, en dat de Raad van bewind overeenkomstig artikel 14, lid 5, van dit Verdrag de gedetailleerde richtsnoeren vaststelt die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de preventieve financiële bijstand van het ESM.

2. Criteria om voor de toekenning van een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking te komen:

De toegang tot een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn is gebaseerd op criteria om in aanmerking te komen en blijft beperkt tot ESM-leden waarvan de economische en financiële situatie fundamenteel gezond en de overheidsschuld houdbaar is. In de regel moeten ESM-leden aan kwantitatieve benchmarks en kwalitatieve voorwaarden in verband met het EU-toezicht voldoen. Op basis van de volgende criteria wordt beoordeeld of een potentieel begunstigd ESM-lid voor een aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking komt:

a) inachtneming van de kwantitatieve budgettaire benchmarks. Het ESM-lid mag niet onder de buitensporigtekortprocedure vallen en moet in de twee jaren voorafgaand aan het verzoek om preventieve financiële bijstand aan de volgende drie benchmarks voldoen:

- i) een overheidstekort dat niet hoger is dan 3 % van het bbp;
- ii) een structureel overheidssaldo dat op of boven de landspecifieke minimumbenchmark ligt¹;
- iii) een schuldbenchmark die bestaat uit een schuldquote onder 60 % of een vermindering van het verschil ten opzichte van 60 % over de voorafgaande twee jaren met gemiddeld een twintigste per jaar;

¹ De minimumbenchmark is het niveau van het structurele saldo dat onder normale conjuncturele omstandigheden een veiligheidsmarge ten opzichte van de 3 %-drempel van het VWEU biedt. Het wordt voornamelijk gebruikt als een van de drie inputs voor de berekening van de minimale MTD.

- b) afwezigheid van buitensporige onevenwichtigheden. In het kader van het EU-toezicht mag niet zijn vastgesteld dat het ESM-lid met buitensporige onevenwichtigheden te maken heeft;
 - c) een trackrecord van toegang tot de internationale kapitaalmarkten, in voorkomend geval, tegen redelijke voorwaarden;
 - d) een houdbare externe positie; en
 - e) afwezigheid van ernstige kwetsbare plekken in de financiële sector die de financiële stabiliteit van het ESM-lid in gevaar brengen.
3. Criteria om voor de toekenning van een kredietlijn met verscherpte voorwaarden in aanmerking te komen

De toegang tot een kredietlijn met verscherpte voorwaarden staat open voor ESM-leden die niet voor de aan voorwaarden onderworpen preventieve kredietlijn in aanmerking komen omdat zij niet aan sommige criteria om in aanmerking te komen voldoen, maar waarvan de algemene economische en financiële situatie gezond blijft en waarvan de overheidsschuld houdbaar is.

CRITERIA VOOR DE GOEDKEURING VAN LENINGEN EN UITBETALINGEN IN
HET KADER VAN DE ACHTERVANGFACILITEIT

1. De onderstaande criteria zijn de criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit en zijn vastgesteld met inachtneming van:
 - a) de op de Eurotop van 14 december 2018 onderschreven voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF;
 - b) overweging 15 ter van dit Verdrag, die eraan herinnert dat de op de Eurotop van 14 december 2018 onderschreven voorwaarden voor het gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF voorzien in criteria voor uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit zoals de beginselen van laatste redmiddel en begrotingsneutraliteit op middellange termijn, volledige naleving van de GAM-verordening en de richtlijn herstel en afwikkeling banken, en het permanent voorhanden zijn van het juridische kader;
 - c) artikel 12, lid 1 bis, van dit Verdrag, dat bepaalt dat leningen in het kader van de achtervangfaciliteit alleen als laatste redmiddel worden verstrekt en voor zover dit op middellange termijn begrotingsneutraal is;

- d) artikel 18 bis, lid 8, van dit Verdrag, dat bepaalt dat de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan afhankelijk zijn van naleving van de voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling en dat nadere bepalingen inzake de procedure voor de controle op de naleving van deze voorwaarde en inzake de gevolgen voor de achtervangfaciliteit en het gebruik ervan door de Raad van gouverneurs worden vastgesteld overeenkomstig artikel 18 bis, lid 1, van dit Verdrag;
- e) artikel 18 bis, lid 5, van dit Verdrag, dat bepaalt dat de Raad van bewind in onderlinge overeenstemming, geleid door de in deze bijlage vastgestelde criteria, een besluit neemt over leningen en desbetreffende uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit,

en rekening houdend met het feit dat de procedure voor de toekenning en tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit geschiedt volgens artikel 18 bis van dit Verdrag en dat de Raad van bewind gedetailleerde richtsnoeren vaststelt die gelden voor de regels van tenuitvoerlegging van de achtervangfaciliteit overeenkomstig artikel 18 bis, lid 4, van dit Verdrag.

2. Criteria voor de goedkeuring van leningen en uitbetalingen in het kader van de achtervangfaciliteit:

- a) De achtervangfaciliteit is een laatste redmiddel. Dit betekent het volgende:
 - i) de financiële middelen van het GAF die beschikbaar zijn voor gebruik overeenkomstig artikel 76 van de GAM-verordening en die nog niet zijn vastgelegd voor afwikkelingsmaatregelen, zijn uitgeput, inclusief de situatie waarin er financiële middelen beschikbaar zijn in het GAF, maar deze ontoereikend zijn voor de betrokken afwikkelingszaak;

- ii) de achteraf te betalen bijdragen zijn niet toereikend of niet onmiddellijk beschikbaar; en
 - iii) de GAR is niet in staat te lenen tegen voorwaarden die de GAR aanvaardbaar acht overeenkomstig de artikelen 73 en 74 van de GAM-verordening;
- b) Het beginsel van begrotingsneutraliteit op middellange termijn wordt in acht genomen. De terugbetalingscapaciteit van de GAR is toereikend om de in het kader van de achtervangfaciliteit verstrekte leningen op middellange termijn volledig terug te betalen;
- c) De gevraagde middelen zijn beschikbaar voor het ESM. In geval van contante uitbetalingen heeft het ESM de middelen verkregen tegen voorwaarden die aanvaardbaar zijn voor het ESM, of in geval van niet-contante uitbetalingen zijn de obligaties op rechtmatige wijze uitgegeven en gedeponneerd bij de desbetreffende effectenbewaarinstitution;
- d) Alle partijen bij de IGO op het grondgebied waarvan de betrokken afwikkelingsmaatregel plaatsvindt, hebben voldaan aan hun verplichting om bijdragen die van op hun grondgebied toegelaten instellingen zijn ontvangen, aan het GAF over te dragen;
- e) Er is geen sprake van een aanhoudend geval van wanbetaling op leningen die door de GAR zijn ontvangen van het ESM of van enige andere kredietgever, of de GAR heeft met betrekking tot een dergelijk aanhoudend geval van wanbetaling een rechtzettingsplan gepresenteerd dat voor de Raad van bewind bevredigend is;

- f) De overeenkomstig artikel 18 bis, leden 1 en 8, van dit Verdrag door de Raad van gouverneurs vastgestelde voorwaarde van het permanent voorhanden zijn van het juridische kader voor bankafwikkeling in de zin van artikel 18 bis, lid 9, van dit Verdrag wordt nageleefd; en
 - g) De specifieke afwikkelingsregeling is volledig in overeenstemming met het recht van de Europese Unie en is in werking getreden overeenkomstig het recht van de Europese Unie.
-